

Tháng Giêng, 2022

CHÚC CHỊ EM MÌNH

Tết tới đề thơ để chúc nhau
Năm này sức khỏe chẳng hư hao
Văn chương sáng tác nhiều hơn nữa
Thơ phú liên vần viết thật mau
Cháu chắt ngoan hiền và học giỏi
Chồng con kính nể lại sang giàu
Tiền tài lợi lộc không quan trọng
Hạnh phúc chung đôi mới quý sao

Nguyễn Thị Thềm.

ĐÊM 30

Minh ngồi bên nhau trong đêm ba mươi,
Anh không nói mà vạ lời đã nói,
Đôi mắt tình yêu làm em bối rối,
Thiên liêng trong giây phút đợi giao thừa.

Em long lanh như những giọt sương khuya,
Em sẽ mới như những cánh lộc mới,
Tình yêu của anh làm quà mừng tuổi,
Em yêu anh sợ hết tuổi xuân thì.

Đêm ba mươi xin đừng vội qua đi,
Dù em sẽ mừng vui mừng một Tết,
Em vẫn sợ những ngày xuân sẽ hết,
Đêm ba mươi vô tận của riêng mình.

MỪNG XUÂN NHÂM DẦN

*Tết đến thân dù biệt cố hương
DẦN sang tiền SỬU ước hưng cường
Đầu năm chúc thọ chư bằng hữu
Khai bút cầu an khách thập phương
Phúc lộc miên man tràn phủ thát
Khang ninh vĩnh cửu ngập gia đường
Tình thâm nghĩa trọng hoài tương ngộ
Rũ bỏ thương sầu mãi vẫn vương.*

Thanh Song Kim Phú
(29 Tết Nhâm Dần)

CHÚC MỪNG NĂM MỚI

Năm Mới ân cần chúc bạn xa

Anh cho em mùa Xuân không héo tàn,
Cho hạnh phúc ba ngày Xuân sắp tới,
Bánh mứt ngon, hoa Mai vàng, nắng mới...
Pháo reo vui, xác pháo đỏ đường đi.

Đêm nay đất trời rạo rực sang mùa,
Tháng ngày cũ sẽ chìm trong dĩ vãng,
Đêm ba mươi đêm cuối cùng của tháng,
Cuối cùng của năm lòng chợt băng khuâng.

Đêm ba mươi em thấy lòng bình yên,
Được ngồi bên anh nghe ngoài trời gió,
Được nghe hơi ấm bờ vai em tựa,
Anh biết em đang mơ ước gì không?

Minh cùng lắng nghe tiếng bước thời gian,
Mùa Xuân ở đâu mà gần gũi thế,
Chóc nữa đây khi giao thừa pháo nổ,
Em chúc Xuân này tình sẽ trăm năm.

Nguyễn Thị Thanh Dương
(Jan. 24- 2022)

TIỀN ĐÂU MÀ CHẠM VỚI NHANH?

Hành thân khổ hạnh cầu hồn
Đảng bu gọi vía dập dồn: “*Chí Minh!*”
Tang tình tang tính yêu tình
Tính lui, tính... tới vẫn tình...khóc...tang.

Tự tề đôi chác bà gian,
Ông khùng mơ hão “*thiên đàng*” sắp... lên
Đại đồng đoàn đảng những tên
Nửa kia đồng chí, nửa... trên như Hồ.

Tiền vô nhom nhóp. Ô hô!
Rửa cho sạch sẽ, **hồ đồ** hoan hô
Đồ... Hồ, đồng: chí-chẳng-to,
Nhỏ chẳng là thuyết Tam Vô tụng hoài.

Tang tình: tang, tính, tụng, nhai
Nhai đi, nhai lại trật quai **hàm hồ**
Hàm Hồ tiêm thuốc nhiều đô*
Cười toe toét suốt! Trầm trở: “*Bác vui!*”

Thế là cả đám đi lùi

*Cầu mong quý hữu chốn quê nhà
Xuân về quyến thuộc an khương bội
Tết đến gia đình thịnh vượng đa
Vạn nẻo thanh bình vang tiếng nhạc
Muôn phương lạc nghiệp vọng lời ca
NHÂM DẦN dịch bệnh thiên tai dứt
Thế giới mừng vui hưởng thái hòa.*
Thanh Song Kim Phú
(29 Tết Nhâm Dần)

CUỐI NĂM TÂN SỬU

Tiền đưa “trâu mới” tới rời chuồng
Năm cũ qua rồi nhẹ thông buồng
Cúng Phật trên bàn chung tứ quả
Trong Tâm dọn sạch Tham. Sân. Cuồng
Ngẫm đời thôi cứ vui nhân quả
Hà tất vì sao xét cội nguồn?
Chuyện đến, chuyện đi như nước chảy
Trăm năm rũ áo đóng xong tuồng.
Kiều Mộng Hà
Jan 30.2022, (*) do từ Tân Sửu

CHÚC TẾT

*Xuân về xin chúc bạn gần xa
Hạnh phúc an vui đến mọi nhà
Sức khỏe dồi dào không bệnh tật
Bac tiền rủng rinh mặc tiêu pha...*

*Tân niên xin chúc gia đình ta
Rắc rối ưu phiền hãy tránh ra
Tri kỷ bốn phương nhiều phước lộc.
Sống vui, sống thọ phúc tam đa*
Ngọc Hạnh
VA, Tết Nhâm Dần

BỞI RẰNG BẤT NHÂN

(Trích tuyển tập BIẾM THI & NÓI LÁI chưa
xuất bản)

*

Nghe bác **CUNG TRÀM TƯỜNG** đọc thơ
“TỘI NÀY TỘI ĐẾN NGHÌN ĐỜI KHÔNG
QUÊN”

Lại đem tư-tưởng-đi-lui trị vì
Lùi lùi hô “Tiến!” Ai đi?
Phía sau vực thẳm, hổ gì “tiến” nhanh?
Ý Nga, 30.1.2022

*Đô > viết theo 2 nghĩa: dose = liều lượng và
dollars

*Hò: viết hoa = danh từ riêng

ĐÀN ANH VỚI AI?

Tự chúc nhục, tuổi già không nên nét
Đã hại người, lắm tỳ vết, đàn anh
Kẻ tiểu nhân lại thích hưởng lợi danh
Phường bát nháo còn ồn ào trịch thượng?
Ý Nga, 26.1.2022

SAO EM HẠI BẠN?

Em dở chứng, người âm thầm chịu đựng
Bạn bè gì lấp lửng dâm sau lưng?
Sao dửng dưng chẳng biết đâu điểm dừng?
Còn hí hửng khoe làng trên, xóm dưới?
Ý Nga, 26.1.2022

(MỘT HÀNH TRÌNH THƠ: 1948-2018, trang
231):

**“Chiếu trên giàn giết chỗ ngồi
Ăn xong đòi trả cả nôi lẫn niêu”**

*

Cai khoan vùng, đồ giáo điều
Canh khoai? Chi khoai tuyệt chiêu: dát vàng!
Khoanh, coi, gìn giữ khăng khăng
Đại chi buông bỏ miếng ăn lộc dày.

Phúc cao tột đỉnh sum vầy
Chiếu hoa rượu nặc hương bày tiệc sang
Nôi niêu xong tiệc: phi tang
Cai thăng thêm chức trên đảng đương gian.

Đường đảng “tướng, tá” vè vang
Bản dân cơ cực? Ai màng tiếng than!
Chi “nhân” dân mới nhọc nhằn
Đảng đâu vất vả, bởi rằng bắt... nhân!

Ý Nga, 28.1.2022

NÓI LÁI & BIẾM:

-Cai khoan/Canh khoai/Khoanh, coi
-Đảng đương/Đường đảng
-“nhân” dân/bắt nhân

TÁO QUÂN VỀ CHÀU THƯỢNG ĐẾ

Hăm ba tháng chạp
Thần táo bôn ba
Hai ông một bà
Về châu Thượng Đế.
Vội vàng sợ trễ
Quên cả mặc quần
Thiên hạ đồn rùm
Táo quân ở lỗ (ở trường)
Thế là từ đó
Hình vẽ Táo Công
Một bà hai ông.
Chân dài... lông lá.

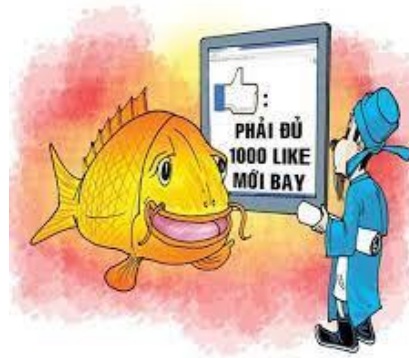

Nói ra quê quá
Nhưng đã lỡ rồi
Năm nay táo tôi
Mặc quần lịch sự
Trang bị đủ thứ
Mũ mào cân đai
Mua mấy áo dài.
Ở Phước Lộc Thọ

Tôi qua viết số
Thức suốt cả đêm.
Mắt mũi lèm nhèm
Không quên đeo kính
Vợ chồng toan tính
Book vé máy bay
Nhưng mà tiếc thay
Delay đổi hẹn.
Hỏi mua cá chép
Đong lạnh hết rồi
Cá bay về trời

Đòi like 1.000 cái

Thiệt là rắc rối.
Facebook mất rồi
Hacker mắc toi
Nhào vô chiếm đoạt
Chúng dùng hình ảnh
Gửi bạn gần xa
Mượn tiền, gạt visa
Tài hơn ăn cướp
Vô Web để search
May quá tìm ra
Bus rông bay xa
Tiện lợi ra phết
Thoát là đã thấy
Công trời đây rồi
Có cả thiên lôi.
Đứng chờ trước cửa

Cùng nhau hỏi nhỏ

Tiêm ngừa hết chưa
Ba mũi giấy đưa
An toàn vào công

Có Táo hư hỏng
Uống rượu về châu
Năn nỉ hồi lâu
Biết điều ...trót lọt

Có Táo ký cốp
Quen thói đút lót
Chuẩn bị gửi quà
Ngọc Hoàng biết ra
Chắc là...chết chắc

Các Táo có mặt
Chờ đợi quá lâu

Ngồi tám đăm câu
Xúm vô Facebook
Selfie mới úp
Các Táo hả hê
Vui vẻ mọi bề
Bạn bè thấy mặt

Tiếng trống dồn dập
Ngọc Hoàng tới rồi
Ngôi trời sáng ngời
Trên ngai chễm chệ
Nhưng mà không dễ
Quá đông Táo Quân
Sớ viết dài dòng
Kể chuyện lông bông
Ba ngày chưa dứt

*Thế
gian
lắm
chuyện
phong
ba*

*Kể ra
cho
hết
cũng
ba,
bốn
ngày*

Ngọc Hoàng tức tót
Mở chiến thuật ngay
Tân tiến đổi thay
Cách làm khoa học.

Soạn tin cấp tốc.
Gửi vào Email
Mã số tùy theo.
Tùng vùng, từng Táo
Việt Nam báo cáo
Ngập nước kẹt xe
Cơn mưa đầu hè
Sài Gòn như biển

Cắt nước, cúp điện
Chuyện ấy là thường
Dân chúng thê lương
Kêu trời không thâu

Đã vậy đau đầu
Dịch Corona
Phong tỏa tại nhà
Không được lại qua
Công an rào chắn.
Nhưng cũng may mắn
Những người hảo tâm
Không nệ nhọc nhằn.
Dịch bệnh lây nhanh
Trái tim bỏ tất
Tiền quà đem phát
Đem đến giúp người
Đề trước công rào
Đề mà cứu trợ

Người dân quá sợ
Covid lây lan
Chết chóc tràn lan
Kinh hoàng tang tóc.

Nói ra muốn khóc
Người chết quá nhiều
Xe chở đi thiêu
Hủ tro giao lại.
Khi dịch giảm bớt
Giãn cách ban hành
Dân chúng chạy nhanh
Trở về nguyên quán

Đoàn người di tản

Giống như chiến tranh.
Gồng gánh gia đình
Thương tâm chi tiết.
Đường xa mỗi mệt.
Cha con, vợ chồng
Chiếc xe cà tàng
Bao giờ cho tới.

Trên đường rong ruổi
Những người có lòng
Đem cho thức ăn
Ít tiền lộ phí.

Những điều phi lý
Những chuyện đau lòng
Nêu kể dài dòng.
Cả ngày chưa hết

Ngọc Hoàng có biết
Trần gian tội tình

Dân chúng điêu linh
Chết vô số kể.
Ngọc hoàng ngán lệ.
Thôi thế đủ rồi.
Việt Nam được lui
Táo Cali báo cáo.
Thần xin trình tấu.
Nước Mỹ năm nay
Lắm chuyện trái tai
Cười ra nước mắt
Dịch bệnh đứng nhất
Chích ngừa đi đầu
Mà không tới đâu
Số người không tin
Nhất định không chích

Mới vừa bớt dịch
Biên thể Omicron
Lây lan vòng tròn
Tràn lan cả nước.

Cali sau trước
Giữ vững lập trường
Khi ra ngoài đường
Khẩu trang bắt buộc
Kinh tế thì tuột
Trộm cướp gia tăng
Nhảy vọt giá xăng

Vật tư càng mắc
 Cái ăn cái mặc
 Có chính phủ lo
 Nhiều người nằm co
 Chờ tiền thất nghiệp
 Thống đốc hên thiệt
 Xém bị rút đài
 Bây giờ rất oai
 Cứu nguy Dân Chủ

Phong ba bão lũ
 Dân Việt quen rồi
 Nên cũng nhờ trời
 Mọi người no đủ.
 Làm ăn lam lũ
 Con cháu thành công
 Quyết chí đồng lòng
 Tránh xa Covid
Được rồi ta biết
Các Táo về trần
Lo cho người dân
Năm nay Nhâm Dần
Cọp vượt khó khăn
Kinh tế, giảm dịch.
Còn những bi kịch
Chuyện của thế gian
Do bởi tham-gian
Ái -dục- ngu muội
Ta sẽ xem lại
Các Táo đừng lo
Mau nộp ráp bo

Lãnh lương...

Tạm Biệt.

Ngọc Hoàng nói nhỏ
Các Táo đã về trần
Những vị thần đứng gần
Về nhà
Quarantine 10 bữa.
Đóng cửa.
Thùng... thùng... thùng

Hôm nay 23 tháng chạp , theo tục lệ là ngày đưa ông Táo về trời.
Tôi xin viết một bài số vui, lấy hình trên google để gửi đến các bạn.
Trước thềm năm mới kính chúc mọi người vui vẻ, sức khỏe, an lành.

Nguyễn thị Thêm

25/01/2022

Tết Tới Nơi

- Ông biết không, bà nhà ông hồi này ghê gớm lắm đấy!
Ông Luân suýt chút nữa là tròn mắt, hấp tấp tra hỏi :“Ghê gớm chuyện gì?” Nhưng may mắn, ông đã kịp thời dừng lại và đôi mắt lá rằm chưa kịp đổi sang hình tròn, đã nhấp nháy ra vẻ hững hờ.

-Thế à?

Câu nói thoát ra với giọng điệu thờ ơ của ông Luân, khiến người bạn già có biệt danh “Tám Triệu” mà mọi người hay đọc bằng giọng nhào nhẹt “Tám Chụ”, xìu thấy rõ, vì không có cơ hội để nhiều chuyện.

Tuy miệng lăm bằm “Hừ! Lắm chuyện”, nhưng đầu óc ông Luân lại lảng vảng câu nói “Bà nhà ông hồi này ghê gớm lắm đấy.” Trước đây, ông bà Luân cùng sinh hoạt trong Hội Cao Niên, nhưng lâu rồi, ông đã tạm ngưng, còn bà thì vẫn tiếp tục sáng đi, trưa về, một cách vui vẻ, thích thú. Có nhiều lý do về sự rút lui của ông. Nhưng nổi niềm khó bộc lộ nhất là ông cảm thấy khó chịu mỗi khi bạn bè nhái giọng miền Tây “quê trất” của vợ mình.

Cũng chính vì vậy mà ông Luân không đưa bà tham dự những bữa tiệc hội ngộ trường xưa, lớp cũ. Ôi chao! Vợ người ta quý phái trong cách ăn mặc, trí thức trong cách ăn nói. Còn bà, dù ông góp ý biết bao lần, bà vẫn là bà - trang phục cổ điển, chân chất đến quê mùa trong ngôn ngữ.

Khổ nổi, bà lại truyền nguyên cái chất quê mùa đó cho đứa cháu ngoại vừa tròn năm tuổi.

Ông bà có bốn đứa con, cháu nội, cháu ngoại đầy đủ, nhưng toàn là con trai. Rồi bỗng nhiên đứa cháu gái xuất hiện đúng lúc, đáp ứng nỗi khao khát của cả gia đình, nên đương nhiên nó trở thành một viên hột xoàn quý giá. Viên hột xoàn này có nước da trắng mịn, cặp mắt đen láy, cùng với đôi môi hồng chúm chím, mỗi khi cười, dù hàm răng được khoe ra không đều đặn, nhưng lại có duyên. Con bé khá thông minh và khôn lanh, nhưng điểm nổi trội chính là cái tính lý sự. Mới năm tuổi mà nó nói năng rành mạch, lưu loát, đôi lúc có hơi “cụ non” - điểm này có lẽ bị ảnh hưởng sâu đậm bởi bà ngoại.

Từ lúc lọt lòng, con bé đã được bà ngoại chăm sóc, yêu thương, chịu đựng, nên nó mê mẩn và xem bà như thân tượng. Từng cử chỉ, lời nói đều rập khuôn theo bà. Điều đó làm ông “bức xúc”. Ông muốn con bé phải giống ông. Giống giọng nói Hà Nội rất chuẩn của ông, nhưng chẳng bao giờ nó theo ông. Bà thì có dịp chỉ chiết mỗi khi ông ganh tỵ:

- Cũng tại ông. Phải hồi nó còn nhỏ, ông “gắng” phụ tui chăm sóc nó, thì bây giờ nó cũng đeo ông “dậy”.

Có cháu xinh đẹp, thông minh, và rất dạn dĩ khi tiếp xúc với người lớn là một điều hạnh diện, nhưng cũng có lúc nó làm ông Luân muốn độn thổ. Lần đó, ông hẹn vài người bạn đi uống cà phê. Ai ngờ, bà ngã bệnh ngay ngày ấy, nên ông phải mang nó theo. Bạn ông không tiếc lời khen ngợi cháu gái của ông, làm ông hứng chí:

- Hát cho các ông nghe đi con.

Vậy là con bé hăng hái chạy ra phía trước, bàn tay cuộn tròn lại như đang cầm “micro”. Với nụ cười tươi tắn, nó tự giới thiệu:

- Bé Na hát tặng các ông “Quạ” bài “*Đám Cưới Đầu Xung*”. Xin “dui” lòng ủng hộ bé Na một “chàng” pháo tay.

Tiếng vỗ tay vang lên đôm đốp. Con bé cúi đầu cảm tạ, và rồi cả thân hình nó đong đưa, uốn éo theo giọng hát trong trẻo, làm mát rượi cái lỗ tai của các ông già cùng bệnh “mê cháu”:

Ngày xưa, ngày xưa đôi ta chung nón, đôi ta chung đường.

Lên sáu, lên năm, đôi ta cùng sách, đôi ta cùng “chường”.

.....

Chiều nao đuối bướm, bướm bay “dô dườn” mà nước mắt “gung gung” ...

Một trận cười nghiêng ngả nổi lên. Các bạn ông thích thú, đồng loạt yêu cầu :“Hát lại đi con.”

Ông Luân ngượng chín người khi ông bạn cạnh bên lớn tiếng trêu ghẹo:

- Con bé chính công là dân miền Tây, bắt con cá “gô” bỏ “dô” “gô”, nó kêu “gột, gột”. Ông ngoại Bắc kỳ của mày thua đậm trong mặt trận ngôn ngữ rồi.

Trên đường về, ông ra sức dụ dỗ con bé:

- Con nói theo ông nhé. Vô vườn chứ không phải “dô dườn”, rung rung chứ không phải “gung, gung”.

Bé Na nhìn ông cười hiền hòa, miệng nhai tồm tồm thanh kẹo ông vừa mua cho, đầu gật gù ra vẻ hiểu biết. Ông xoa đầu khen: “Cháu của ông ngoan.” Con bé cười tươi, đưa ngón tay cái lên:

“Con là số một mà.” Thế nhưng, sự thích thú của ông chẳng hơn mười phút. Vừa xuống xe, đi vào nhà, con bé đã yếu điệu ngoáy mông, cất giọng thánh thót:

- Bướm bay “dô dườn” mà nước mắt “gung gung”.

À! con bé đang chọc tức ông đây. Lạ cái là ông không giận, mà lại mê tí cái mông tròn lẳng của nó. Với tay kéo con bé, ông ngồi xuống đất, để vừa tầm với chiều cao của nó. Nắm hai bàn tay nhỏ nhắn, ông ngọt giọng:

- Này, nói theo ông, “Bướm bay vô vườn mà nước mắt rung rung.” Tập nói cho đúng, không thôi người ta cười.

Con bé đưa hai bàn tay nhỏ xíu ôm lấy khuôn mặt ông, đôi mắt to tròn như hai hòn bi nhìn thẳng vào mắt ông:

- Con thích hát “dậy”, tại “di” bà “Quạ” nói, hát “dậy” mới dễ thương.

Nói xong, con bé quay lưng đi - nói đúng kiểu của bà cháu nó là quay lưng cái “gột”- đong đưa cánh tay theo điệu hát.

- Bướm bay “dô dườn” mà nước mắt “gung gung”.

- Chơi “gum ba” đi “Quạ”.

Bà Luân trợn mắt, lắc đầu. Con bé le lưỡi:

- Ó ồ!

Rồi chụm hai ngón tay, xẹt ngang môi, ra dấu khóa miệng lại.

- Xin lỗi “Quại”, con quên...

-...

- Con xin lỗi “gòì”, “Quại” đừng giận con nữa.

Nhìn thấy bà Luân môi vẫn mím chặt, con bé liền kiểm chuyện khóa laptop:

- Hồng biết mẹ có nhớ mua “chái” cây để “Quại” chưng bàn thờ Tết hông. Tối qua, mẹ nói...

Rồi nó nghiêng đầu, ra vẻ bí mật:

- “Quại” biết mẹ nói gì hông?

Bà Luân không trả lời, hất mặt ngó chỗ khác. Con bé chống cằm, thở dài:

- “Quại” còn giận thì con hông nói nữa, con đi “ga” ngoài sau. Mà con “ga” ngoài sau “gòì” thì “Quại” đừng có năn nỉ con à nha... “Quại”... Tại con quên mờ... đâu phải con hông nghe lời “Quại”.

Con bé xụ mặt, rơm rớm nước mắt. Thấy thương quá, bà Luân cười phì một cái:

- Mẹ con nói cái gì?

Mắt con bé long lanh vui mừng:

- Mẹ hỏi: “Quại” dặn mua cái gì? Con nói: “bà “Quại” nói “ga gả” từ hôm tới giờ, sao mẹ hông nhớ. “Quại” nói: “Tết phải có mâm “chái” cây “cầu dừa đủ xài”, có “dậy” mà mẹ quên miết. Thiệt là “gâu”.”

- Ủ! Mẹ con hư quá, có “dậy” mà quên miết hà.

Ông Luân nhíu mày nghĩ ngợi. Hình như bà đang giấu ông chuyện gì, và rõ ràng con bé biết, nhưng bà bắt nó im lặng. Nhớ lại câu nói của “Tám Chụ”, ông cảm thấy bực bội, nhưng nếu hạch hỏi thì té ra mình ghen bóng, ghen gió, mà không hỏi thì khó chịu, nên thừa dịp, ông ngứa mỏ xen vào.

- Tại thấy không hợp lý, nên nó chẳng thêm nhớ. Dừa chớ đâu phải vừa, xoài chớ đâu phải xài. Nói sai bét mà cứ nhét vào đầu con bé.

Con bé chu mỏ, nhìn ông Luân với vẻ không hài lòng.

- Thì cũng y chang thôi. Ủa! Mà cái này là “chiện” nhỏ, sao ông “Quại” x...e...é ra bực chẳng làm chi cho “gác gổì” “dậy”.

Thấy ông Luân lắc đầu tức tối, bà mỉm cười đắc ý. Phần ông, giờ mới ngẫm ra, những điều nó nói, giống y những điều bà từng nói, mà ông không thêm chú ý.

Nhớ có lần ông bảo con bé:

- Vào phòng gọi bà Ngoại cho ông.

Mãi xem TV, đến khi quay lại chẳng thấy bà đâu, chỉ thấy con bé đang chúi đầu vào chiếc Ipad.

- Này bé Na! Có gọi bà không?

Đặt Ipad xuống, con bé gát cằm lên đầu gối, nhìn ông chăm chặp:

- Bà “Quại” ngủ “gòì”. Con kêu hai, ba lần mà “Quại” im “ghe”. Ông muốn “Quại” làm gì cho ông hả? Con làm đùm được hông?.

- À! Ông muốn... nhưng... con không làm được đâu.

- Sao hông được hả ông?

- Tại vì con còn bé.

Con bé ngồi thẳng người lên, ngón tay trở nhịp nhịp theo giọng nói:

- Con thấy ông cũng lớn “gòì”, mà đâu có làm mình ên. Cái gì cũng “géo” bà. “Quại” nói: “Mình lớn “gòì” phải tập làm, đừng sai người khác, như “dậy” người ta cười, người ta nói mình làm biếng nhót thây. Đúng quá phải hông ông?”

Ông Luân nhìn cái mỏ vo vĩnh của con bé mà trong lòng hậm hực. Ông không hậm nó, mà hực người đã nhờ nó máng xéo ông, thật chẳng ra thể thống gì, chỉ làm hư con bé!

Vừa bước vào hội trường, ông Luân đã được chào đón nồng nhiệt bởi những người bạn cũ:

- Lâu ghê mới gặp ông.

- Trở lại sinh hoạt đi. Vắng ông buồn quá.

Ông Luân vui vẻ bắt tay từng người, rồi đưa mắt nhìn quanh. Khung cảnh này rất quen thuộc, nhưng hôm nay thật lạ lẫm bởi sự trang trí khéo léo với những đóa hoa mai vàng thắm, những bao lì xì đỏ chói, đong đưa trên cành đào, trĩu trĩu những cánh hoa xinh xắn đang khoác lên màu hồng tươi tắn như gọi mời. Rồi những câu đối, những chậu hoa rực rỡ, những bức tranh màu sắc, tạo nên một không khí tết rộn ràng, dù bây giờ chưa thật sự bước qua năm mới.

Tuần trước, ông “Tám Chụ” đã thay mặt Ban Quản trị, ân cần mời ông Luân đến dự tiệc tất niên của Hội Cao Niên. Mấy ngày nay, bé Na đã òn ỉ, xin ông dắt đến đây để xem văn nghệ. Thật ra, ông Luân chẳng muốn tham dự chút nào, nhưng nhìn con bé lằng xằng, lính quýnh khi thấy ông chân chừ mà tội nghiệp. Đã vậy, nó còn lên giọng hăm dọa:

- Ông hông dắt con đi, con nghỉ chơi ”dối” ông luôn.

Ông lắc đầu:

- Thì con đi với bà ngoại kia.

Bà Luân lắc đầu:

- Bữa đó, tui phải đi sớm. Ông dắt bé Na đi, sẵn coi “dăn” nghệ luôn.

Ông trẻ môi:

- Hay ho gì mấy cái màn hát hò của các ông già, bà lão.

Bà háy ông:

- Chưa coi đã chê. Ông có giỏi hơn ai mà bày đặt “chề” nhún.

- Có, giỏi hơn bà.

- Bởi “dậy” mới có câu “Biết người biết ta, ‘chăm chận chăm thẳng’ . Ông biết có mình ên ông, thành “ga” có thua cũng đừng...”

Con bé đưa hai bàn tay nhỏ xíu bịt tai lại, than thở:

- Người lớn dạy con nít phải thương nhau, mà sao cứ gấu ó với nhau “quai” “dậy” ta!

Nhớ lại, ông Luân bật cười, đưa tay định xoa đầu cháu, nhưng con bé vội nghiêng qua bên trái, né tránh:

- Ông! Coi chừng “gót” cái nơ “chên” đầu con.

Ông Luân phì cười, rồi giật mình khi nghe tiếng nhạc xập xình nổi lên và thấy bà Luân xuất hiện trên sân khấu với chiếc áo đầm phồng xòe. Hai tay áo phồng, ngực phồng, ngang eo còn phồng tợn, thêm chiếc nơ tổ bố sau mông, làm cho bà tròn quay như đôn bánh tét. Bà vừa đi, vừa uốn éo, thì từ cánh gà, một anh chàng đen thui, có ria mép mỏng dính tiến ra, đưa bàn tay ôm ngang lưng bà và nhạc đổi sang điệu Rumba, hai người nhẹ nhàng bước theo nhịp điệu. Ông bỗng nhớ câu nói của con bé “Chơi ‘gum ba’ đi “Quai.” Thì ra, con bé đã đến đây xem bà tập dợt, nên quyết chí phải tham dự buổi văn nghệ này cho bằng được.

Khuôn mặt của bà Luân dưới ánh đèn màu trông lạ hoắc. Cách hóa trang khiến bà trông ngộ nghĩnh đến buồn cười. Tuy vậy, lối diễn xuất của bà, từ điệu bộ, giọng nói, với những câu đối thoại tung tưng đã làm cho bầu không khí sôi động hẳn lên. Khi màn kịch chấm dứt, mọi người đã đồng loạt gọi tên bà với hai bàn tay vỗ nhịp thật rôm rã. Con bé ngồi bên cạnh ông cười lăn nghiêng, lăn ngửa. Phần ông, dù muốn, dù không, ông cũng phải công nhận bà diễn hài rất có duyên.

Sau nhiều tiết mục tiếp theo màn kịch, một lần nữa tên bà lại được long trọng giới thiệu cùng với bản nhạc *Đám Cưới Đầu Xuân*. Ông xuất mồ hôi khi nhớ đến câu con bé hay hát “Bướm bay ‘dô dườn’ mà nước mắt ‘gung gung’”. Lần này, ông phải biến mất trước khi “sự cố” xảy ra. Dịp may đến bất ngờ khi người MC cáo lỗi, vì âm thanh đang trục trặc. Ông nói khẽ với con bé:

- Bé Na! mình đi về nhé.
- Sao “đây”? “Quại” chưa hát mà.
- Tại... tại vì... ông đau bụng.

Con bé hạ chiếc cằm xinh xắn xuống, đôi mắt trợn ngược nhìn ông:

- Có thiệt hông? Ở nhà, con thấy lần nào đau bụng, ông cũng “gên gi” dữ thần luôn, chớ hông có nói nhỏ như “đây” đâu.

Ánh mắt con bé quét dài trên khuôn mặt ông Luân. Ánh mắt chứa đựng sự dò xét. Và sau khi dò xét kỹ lưỡng, nó cười hề hề:

- Thôi, con biết “gòi”... ông giả bộ đau bụng. Ông sợ “Quại” hát hay, “gòi” người ta nói “Quại” giỏi hơn ông, phải hông?

Ông chưa kịp nói gì bà đã bước ra sân khấu. Ông ngỡ ngàng nhìn bà trong chiếc áo dài thời trang. Giờ thì bà không tròn như lúc nãy. Chiếc áo dài được cắt may thật khéo léo như gói gọn thân hình bà, mái tóc búi cao trông quý phái và khuôn mặt trang điểm thật tỉ mỉ, sắc sảo, khác xa với khuôn mặt ông nhìn thấy trong màn hài kịch. Nhưng ông càng ngỡ ngàng hơn khi bà cất giọng hát. Không biết bà luyện tập từ bao giờ, mà phát âm lời bài hát bằng giọng Bắc rõ ràng, không chút ngọng ngịu như ngôn ngữ chất phác thường ngày của bà. Ông thờ nhẹ, lặng người ngắm nghía bà. Đúng như bạn bè thường giễu cợt “vợ ông hàng xóm đẹp hơn”, nên từ lâu, ông không khám phá ra nét duyên dáng tiềm ẩn của bà.

Khi bà Luân cúi đầu chào và nhạc bé mạc trôi lên, đám con cháu ùa lên sân khấu, ôm lấy bà, ríu rít khen ngợi, trong khi ông đứng lẻ loi ở phía dưới. Trong phút chốc, ông cảm thấy cô đơn vô cùng. Bây giờ, ông Luân mới chợt hiểu, chính ông đã tự tách rời các con, vì chẳng bao giờ ông gần gũi, chia sẻ với chúng những buồn vui trong gia đình, cũng như trong cuộc sống, mà hơn hết là thái độ xem thường bà, khiến chúng có sự bất mãn ngầm ngầm đối với ông. Có lần, cô út khoe:

- Bố xem “you tube” dì Năm làm cho má nè. Má hát hay quá, người ta “like” cho má đếm không hết. Bây giờ má nổi tiếng rồi đó bố.

Ông cảm thấy khó chịu với lối cường điệu, tăng bốc của đám con, nên nhếch mép, cười khinh rồi bỏ đi.

Ông Luân xưa nay vốn xem thường vợ. Ngày bà đi thi quốc tịch, ông thẳng thắn bài bác: “Bà có thi thì cũng rớt thôi. Đi làm gì cho phí thời gian.” Cũng đúng, tiếng Anh của bà không đầy lá mít. Nhưng chính vì biết mình kém, lại thêm nỗi lo, nếu không có được quốc tịch Mỹ, sau này bà sẽ không xin được Medicare, rồi lỡ khi bệnh hoạn, lại báo hại con cái, nên cố gắng học thuộc “một trăm câu vấn đáp thi quốc tịch”. Mỗi ngày, trong lúc nấu ăn, bà để máy “cassette” cạnh bên, đọc theo từng chữ, từng câu. Cuối tuần, bà nhờ mấy đứa cháu đọc câu hỏi, và nghe bà trả lời để giúp bà phần phát âm. Một tuần trước ngày thi, bà thuộc lòng bài học khó và đã vượt qua được kỳ thi quốc tịch. Thành con Cả bước vào nhà, nói mà như hét:

- Bà con ơi! Má đậu quốc tịch rồi.

Đang đọc báo, ông Luân tháo kính ra, trố mắt nhìn bà, dường như không tin vào tai mình. Đám con cháu sáng giờ ở nhà, hồi hộp trông ngóng, chạy ùa ra, tranh nhau ôm bà. Thay vì hòa nhập với cả nhà để vui vẻ chúc mừng bà, ông lại lùi vào phòng, tránh xa đám con đang hào hứng nghe bà kể chuyện “khó tin mà có thật”.

Lần này cũng vậy, ông lặng lẽ quay lưng bước đi. Vừa ra ngoài thì gặp ngay “Tám Chịu”. Với nét mặt rạng rỡ, ông hân hoan kể lể:

- Đây! Tôi đã bảo “bà nhà ông hồi này ghê gớm” lắm mà. Thế... ông có biết bà tốn bao nhiêu thời gian để tập dượt không? Và ông có biết ai dạy bà ấy giọng Bắc không?

Không chờ câu trả lời, ông “Tám Chịu” vỗ ngực tự hào:

- Tôi đây. Bà ấy nói, muốn dành bất ngờ cho ông nên không nhờ ông dạy. Thích nhé, có bà vợ giỏi giang, tha hồ mà hãnh diện.

Bây giờ, ông Luân mới thấm thía câu nói của người xưa “Biết người, biết ta, trăm trận trăm thắng” mà bà đã từng nói với ông. Vì ông chỉ biết có mình và xem thường đối phương nên ông thua đậm, trong khi bà có hàng đồng “fan”, nào con, nào rể, nào dâu, nào cháu ngoại, cháu nội. Còn ông thì sao? Một mình... thua là phải! Ý nghĩ này làm ông bật cười. Nhưng lạ thật, lần này ông không tức tối mà lại cảm thấy nhẹ nhàng, thoải mái với chiến thắng của bà. Lúc bà bước ra ngoài, quanh quất tìm kiếm, ông bước đến gần, cười tỏn tẽn:

- Tôi thua bà rồi.

- Thua thắng gì ông ơi!

Rồi bà ngược mắt nhìn ông. Không phải là cái nhìn khiêu khích thường lệ, mà trong ánh mắt của bà như ẩn chứa một chút âu yếm với giọng nói dịu dàng:

- Tết tới nơi “gôi”, tui chỉ mong vợ chồng mình đừng cãi “dã” nữa, lúc nào cũng “quà thụng”, để con cái quy tụ lại, cùng nhau đón một năm mới “dui dễ”, hạnh phúc.

Ngân Bình

Thơ vui: **Tiến Táo Quân Về Trời**

Hôm nay Táo về châu Trời
Gặp Ngọc Hoàng nhớ tấu lời thề ngay
Bao nhiêu chuyện trần gian này
Trong năm con Sứ đấng cay ngút ngàn.

Táo nhớ ăn mặc đàng hoàng
Áo mũ tề chỉnh khăn quàng nhớ đeo
Kẻ người khéo chuyện... tào lao
Rằng Táo có áo mà sao... không quần?

Bao năm Táo cứ lần khân
Không chịu giải đáp cho dân tỏ tường:
Rằng xưa Táo bị... tai ương
Áo quần... cháy hết người thương không còn!

Ngọc Hoàng cảm khái ban ân
Thương cái áo đẹp nhưng quần... quên trao!
Dân tình nghe được... thở phào
Phải vậy mới được! Thôi vào châu đi.

TÁO QUÂN BÁO CÁO

Tháng chạp hăm ba Táo ghé trời
Quy dâng báo cáo chuyện muôn nơi
Vaccine đại dịch ba lần chích
Biến thái “cô Vy” chẳng chịu rời
Thế giới eo sèo kinh tế sụp
Toàn cầu dậy sóng chiến tranh khơi
Cầu xin Thượng Đế thương nhân loại
Cứu giúp Trần gian khỏi đứt hơi.

Kiều Mộng Hà

Jan 24th2022

Chuyện trần gian Táo nhớ ghi
Bằng chữ Quốc Ngữ Văn –Thi trình bày
Dù là Táo Mỹ, Táo Tây
Miễn là người Việt đó đây một nhà.

Trình năm Sừu, khó khăn đa
Dịch bệnh, vật giá trên đà leo thang
Nhưng người cứ... nở bè ngang
Chỉ ăn rồi ngủ ra đàng sợ... lây?

Táo nhớ tấu rõ mục này
Người Già chẳng biết... mần chi bây giờ?
Hội họp... con chẳng có cho
Rằng cha mẹ bệnh con lo lắng nhiều.

Cuộc sống buồn thiu, buồn thiu
Mong con Trâu hết, Cọp... yêu xuất thân.
Cọp gầm cho... cúm nát thân
Cho người hạnh phúc đến gần với nhau.

Táo nhớ xin Trời... phép màu
Dem về trần thế mà trao cho Người
Bình an, cuộc sống vui tươi
Đời sống ổn định! Táo thời... number one!
Hahaha...

Lê Thị Hoài Niệm

Đầu Năm

*Năm này đếm nữa được bao năm
Nhớ lắm quê hương... ướt gối nằm...
Kỷ niệm phai tàn theo lá rụng
Niềm đau đậm đặc với hồn căm.
Chùng nào đợi đến Xuân Như Ý
Lúc đó mong về Tết Việt Nam
Khấp nẻo cờ Vàng tràn ngập phố...
Đầu năm ước tính chuyện xa xăm...
Nguyễn P. Thúy*

CHÀO XUÂN NHÂM DẦN

(Mén họa bài *Đầu Năm* của Phương Thúy)

Đôi lời kính chúc buổi đầu năm
CỌP đến TRÂU đi hết chỗ nằm
Tổng cự, vui Xuân quên tiết rét
Chào tân, đón Tết xoá mùa căm
Dưa hành ngát mũi mơ quê Mẹ
Thịt mỡ thơm lừng nhớ xứ Nam
Cầu nguyện NHÂM DẦN mang hạnh phúc
Nước nhà đuổi sạch bóng thù xâm.
Phương Hoa

Ngày 30 Tết

Bà và mẹ bảo hôm nay là 30 Tết, Phượng phải dọn dẹp nhà cửa và lau chùi, sắp xếp bàn thờ cho sạch sẽ, gọn ghẽ. Mẹ đã giờ tờ lịch Việt Nam cho Phượng xem, đây này 30 Tết tức là đêm giao thừa đây, ngày này thiêng liêng và quan trọng lắm, chúng ta phải cúng để tiễn năm cũ đi, đón mừng năm mới đến với thật nhiều ước vọng may mắn.

Xem thì xem, nhưng những con số trên tờ lịch chẳng làm Phượng nhớ, chẳng chờ mong, và chẳng nôn nao khi Tết đến. Việc ấy đã có bà và mẹ lo.

Khi Phượng thấy mẹ đi chợ Việt Nam về, mua những lá chuối, nếp, đậu rồi bà rửa lá, ngâm nếp... có nghĩa là Tết đây, vì những ngày thường bận rộn quanh năm, chẳng ai muốn bày việc này ra làm gì. Nhiều khi bố thấy bà và mẹ bận rộn quá, nói mua bánh trái làm sẵn ở chợ cho tiện, nhưng bà cương quyết không chịu, mẹ cũng thế, nguyên liệu, thực phẩm ở Mỹ này rẻ quá, chỉ bỏ tí công là có đồ ăn tươi ngon và tiết kiệm được tiền, mình biết làm, tội gì để cho họ ăn lời dễ dàng thế, nên hai người đàn bà này ra sức làm công việc bánh trái với tất cả lòng hăng say và yêu thích của họ.

Năm nào cũng vậy, bà gói bánh chưng, không cần khuôn, chỉ bằng tay thôi mà cái nào cái nấy vuông vức đều nhau, y như sản phẩm ra lò từ một khuôn mẫu có sẵn. Lần đầu thì luộc bánh bằng nồi to ở sau vườn với bếp củi, khói lửa lên nhiều quá, hàng xóm chạy sang phàn nàn, bố còn bảo coi chừng họ gọi 911 sở cứu hỏa đến thì phiền. Nên từ năm sau trở đi bà gói bánh nhỏ lại và luộc bằng bếp gas trong garage.

Khi bánh vừa vớt ra, Phượng thích được nếm thử, gọi là nếm chứ cô xoi luôn một cái, nếp và đậu mềm nhuyễn, thơm phức mùi thịt mỡ hạt tiêu.

Công việc của mẹ là xay lá gai (do mẹ trồng và hái lá để đông lạnh, tới dịp cần dùng thì mang ra) để nhồi với bột nếp làm bánh gai, nhân đậu xanh trộn với dừa non thái sợi vương vấn mùi nước hoa bưởi. Ban đầu nhìn thấy cái bánh màu đen nhánh Phượng sợ lắm, không dám ăn, nhưng khi ăn thử rồi Phượng thấy thích. Bà và mẹ đã tập cho Phượng ăn đủ thứ món ăn Việt Nam, có cái Phượng ăn được, có cái Phượng không thích, những lúc Phượng chê đồ ăn Việt Nam thì bà mắng: “Con này, mày đẻ tại Mỹ nên quên cả nguồn gốc rồi.” Phượng biết nguồn gốc mình là người Việt Nam chứ, nhưng bắt Phượng ăn mắm tôm, ăn tương, ăn giò heo nấu giả cày của bà thì Phượng xin chịu thua, ghê quá!

Hôm nay là 30 Tết Việt Nam, bà và mẹ lại làm như mọi năm, bà gói bánh chưng (bà bảo cho đến khi nào già yếu quá, tay run lẩy bẩy không gói được thì sẽ nhường lại việc này cho mẹ.) còn mẹ đang làm bánh gai.

Phượng giặt giũ quần áo, chần gói xong thì lau bàn thờ. Bà bảo năm mới mọi thứ trong nhà phải mới. Cô vừa lau vừa hỏi bà:

- Bà ơi, ngày mai mùng một Tết chúng ta có tục lệ lì xì phong bao tiền, phải không?

Bà cười hiền hậu:

- Ông bà, cha mẹ sẽ lì xì tiền cho con cháu, để chúc con cháu được mọi sự tốt lành.

- Vậy bà nhớ lì xì cho cháu nhiều tiền vào nhé, tiền già của bà mỗi tháng vài trăm bà để dành làm gì?

Mẹ mắng Phượng:

- Con gái lớn rồi mà ăn nói như còn bé lắm ấy, tiền bà để dành cúng chùa, giúp đỡ những họ hàng nghèo khó ở Việt Nam và mới đây, bà đóng góp tiền giúp nạn nhân bão lụt đấy.

Bà chép miệng:

- Tội nghiệp! Bao nhiêu nhà cửa đồ đạc, người chết thảm thương... Cháu đừng quên lời bà dặn nhé, hãy mở lòng ra với mọi người nghèo khó hơn mình, hay đang gặp hoạn nạn, khó khăn.

- Bà dặn cháu nhiều lần rồi, cháu không quên đâu, nhưng phải đợi cháu ra trường có việc làm đã, cháu lo thân cháu xong rồi muốn giúp ai thì giúp.

- Cháu bà ngoan quá, bà sẽ lì xì cho cháu nhiều nhất nhà. Nhưng ngày xưa, khi bà 20 tuổi bằng cháu bây giờ, bà đã có 3 mặt con rồi đấy.

Phượng nháy mắt lên thích thú:

- A! Cháu thích nghe chuyện ngày xưa của bà, sao ngày ấy bà lấy chồng sớm thế? Boyfriend của bà đòi cưới hay bà đòi cưới?

- Boyfriend là gì hở cháu?

- Là người yêu đó, anh ta yêu bà lắm phải không?

Mẹ cau mày mắng Phượng:

- Con ăn nói phải giữ lời, “anh ta” nào thế? Ông ngoại của con đấy.

Phượng nũng nịu nắm tay mẹ phân trần:

- Trong tiếng Anh già trẻ, ông cháu gì thì cũng dùng từ như thế thôi, mẹ biết điều đó mà.
- Nhưng mẹ sợ bà không biết, bà giận.

Bà đỡ lời:

- Không sao, các cháu nó nói tiếng Anh là chính, tiếng Việt Nam thế là giỏi rồi, cháu cứ tự nhiên, vì lúc nào cháu cũng là cháu gái bé bỏng của bà.

Rồi bà kể tiếp:

- Thời xưa đâu có người yêu như bây giờ, cha mẹ đặt đâu thì ngồi đó.

Phượng kêu lên:

- Bất công! Và tước đoạt quyền tự do của người con gái.
- Nhưng chả sao cả cháu ạ, người ta vẫn sống hạnh phúc êm đềm và sinh con đẻ cháu. Ai như bây giờ, tự do lựa chọn người mình yêu rồi một sớm một chiều đã li dị, con cái thì bơ vơ, xa mẹ vắng cha.

Phượng cười:

- Hèn cho bà là anh ta đẹp trai. Cháu đã nhìn thấy hình ông ngoại hồi trẻ rồi, nếu bà lấy người xấu thì cháu cũng xấu luôn, cháu sẽ bắt đền bà đấy.

Bà mơ màng trôi về quá khứ:

- Ông ngoại đẹp trai mà nghiêm lắm, bà nể sợ ông, không dám cãi một câu, ông vừa là người chồng vừa là người chủ của bà. Bà làm dâu, hàng ngày đã bận rộn làm lụng, mỗi lần Tết đến càng bận rộn thêm, vừa trông coi vừa làm, nào gói bánh chưng, bánh gai, bánh dày, nấu chè kho, muối dưa hành. Nào mổ lợn để làm giò lụa, nem chua, nấu thịt đông, xương thì nấu măng, nấu miến... Cổ bàn 3 ngày Tết không lúc nào ngơi tay.

Phượng ngạc nhiên:

- Bà khổ thế sao? Họ abuse bà đấy, nếu ở Mỹ thì họ đáng tội vào tù.

Mẹ giải thích:

- Chẳng ai hành hạ bà cả, bà hãnh diện và sung sướng được làm những công việc ấy, chứng tỏ mình là vợ đảm dâu hiền.

Phượng chặc lưỡi ngẩn ngơ:

- Thời xưa lạ nhỉ! Bị hành hạ mà vẫn sung sướng. Thế 3 ngày Tết ăn uống nhiều thứ bà có sợ mập không? Sau Tết bà có diet cho xuống cân không?
- Ăn thì cứ ăn, chẳng sao cháu ạ.

Rồi bà chép miệng:

- Ngày xưa, phong tục lễ Tết rất nhiều, ngày nay càng ngày càng đơn giản đi, và sang đến Mỹ thì mất gần hết rồi. Con cháu đẻ ra ở đây, chẳng biết ngày Tết quý giá và thiêng liêng thế nào. Ngày Tết xa xưa, bà ăn một miếng bánh chưng thơm mùi nếp mùi lá dong, bà nghĩ tới những cánh đồng lúa chín vàng, tới những giọt mồ hôi cày cấy của người nông dân...

Mẹ tiếp lời:

- Bây giờ chúng nó nhìn bánh chưng bằng đôi mắt dửng dưng hoặc tò mò hỏi cái gì đây rồi lắc đầu từ chối, ngay cả không thèm ăn thử lấy một miếng.

Phượng lý luận:

- Thì bà và mẹ cũng không thích ăn hamburger, có bao giờ ăn thử miếng nào đâu!

Mẹ hồi tưởng:

- Sống ở quê hương mình, trải qua những mùa mưa nắng, những lúc đói no, mới thấm được hương vị ngày Tết. Khi đất trời vào Xuân, có nắng vàng, có gió nhẹ thổi sạch những chiếc lá

khô nhỏ trên hè phố, khi chợ búa bắt đầu đổi màu sắc, ngập tràn cam quýt chín vàng, dưa hấu chát từng đống giữa chợ... còn rau sao mà nhiều thế? Sà lách xanh, bông cải trắng, cà chua chín đỏ như hẹn nhau cùng mùa thu hoạch cho kịp Xuân về... Và khi người ta vội vã mua sắm đồ Tết làm như sẽ không còn dịp nào để mua sắm nữa. Những hình ảnh đó, cảm giác đó, người Việt Nam tha hương chẳng bao giờ quên.

Phượng ngừng tay lau chùi, quay lại nhìn bà và mẹ, hai thế hệ đã qua, mỗi người có một mùa xuân đẹp theo ý họ. Trông bà lưng còng tóc bạc, trông mẹ tuổi đã xế chiều Phượng khó có thể hình dung được họ đã từng có những mùa xuân lộng lẫy trong đời, từng băng khuâng xao xuyên khi thời tiết giao mùa, cây cối đơm hoa nảy lộc. Bây giờ họ thích ôn lại kỷ niệm và kể cho con cháu nghe.

Phượng nghĩ vẫn vợ sau này mình già thì sẽ có kỷ niệm gì để kể cho con cháu nhỉ? Cô sẽ kể lại cái ngày 30 Tết này vậy, rằng là bà không biết gói bánh chưng, bánh gai, nên bà ngoại và mẹ của bà sai bà làm đủ thứ chuyện, mệt kinh hồn.

Mẹ nhìn về đăm chiêu của cô và hỏi:

- Con đang nghĩ gì mà ngẩn người ra thế? Lại đây mẹ chỉ cách gói bánh gai, sau này làm cho các con nó ăn.

Phượng dẩy nảy lên:

- Các con của con sẽ không thích ăn bánh này đâu.

- Con chỉ lười thôi, mấy món bánh đơn giản này mà cũng không chịu học.

Bà than thở:

- Tôi đã nói rồi mà, càng ngày con cháu ở xứ người càng quên đi mọi thứ liên quan đến cội nguồn của nó, chẳng biết tới đời con, đời cháu nó có còn biết nếm cái mùi vị ngon của bánh chưng, bánh gai, hay dưa hành ngày Tết không?

Mẹ nói như an ủi bà:

- Cũng phải thế thôi, biết sao bây giờ? Mình đâu có sống đời mà hướng dẫn chỉ bảo chúng nó được.

Bà đã gói bánh xong, gọi Phượng vào thu dọn, rồi mang bánh chưng và nôi ra garage để nấu bánh, chưa hết, bà còn giao cho Phượng một công việc nữa là đêm nay chở bà đi chùa đón Giao thừa. Bà rất chăm đi chùa, có lần Phượng đã hỏi bà :

- Bà ơi, đi chùa có vui không? Sao tuần nào bà cũng đòi đi?

Bà âu yếm mắng cháu:

- Chùa là chốn tôn nghiêm, đâu phải chỗ giải trí mà vui, nhưng có niềm vui của tâm hồn, được bình an, được thanh thản.

Tuần nào không đi được bà buồn hẳn ra, cứ than thở là già cả ở Mỹ này chỉ trông vào con cháu chở đi chùa vào dịp cuối tuần, thế mà đôi khi cũng không xong, khi vui nó chở, khi buồn thì không.

Bà nói đúng quá, những hôm bận Phượng chẳng muốn chở bà đi chùa, hay có chở thì cũng vùng vằng, kém vui. Biết sự cần thiết của bà, Phượng làm tới, cô hay năn nỉ bà kể chuyện ngày xưa cho cô nghe, nếu bà không kể cháu “cúp” luôn không chở bà đi chùa nữa. Và bao giờ Phượng cũng được vừa ý.

Thường thường Phụng chờ bà đến chùa và hẹn giờ đến đón, một hôm cao hứng Phụng ở lại lễ chùa với bà, cô tò mò xem có gì hấp dẫn mà tuần nào bà cũng đi như những người yêu nhau không bao giờ lỗi hẹn. Cô ngồi cạnh bà, cũng quỳ, cũng lạy, nhưng cô không biết tụng kinh, chỉ biết ngồi im nghe. Người ta đọc hết trang này đến trang khác làm cô sốt cả ruột hỏi bà chừng nào xong? Bà nói tụng hết cuốn kinh Pháp Hoa này, cô nhìn cuốn kinh dày cộm, thờ dài ngao ngán, tự trách mình lỡ dại trót ngồi đây rồi bỏ ra về giữa chừng sao được!

Từ đó, Phụng chẳng bao giờ vào chùa đọc kinh nữa và thăm phục bà mỗi tuần ngồi cả giờ đọc đi đọc lại những câu kinh ấy, những sách kinh ấy mà không chán, mà vẫn sốt sắng khăn áo đến chùa. Sau này dù Phụng có già, cũng không thể làm như bà được.

Bánh chưng và bánh gai đang được nấu trên bếp nên mọi người cảm thấy rảnh rang, bà quay ra kể chuyện đi chùa đón Giao thừa, nghe tiếng chuông chùa báo hiệu năm mới vừa sang rồi ra vườn chùa hái lộc. Phụng hỏi:

- Hái lộc là gì hở bà?

- Cháu hái bất cứ một cành lá nào, gọi là hái lộc đầu năm để cầu ước mọi điều trong năm mới sẽ được tốt tươi như cành lộc ấy.

Mắt Phụng sáng long lanh:

- Cháu muốn được hái lộc, tối nay cháu vào chùa với bà.

Bà nghi ngờ:

- Nhưng đừng có chóng chán đòi về nhé?

Cô cương quyết:

- Cháu sẽ ở bên bà từ đầu đến cuối, bà biết không? Cháu sẽ cầu ước nhiều thứ lắm: bà khỏe mạnh sống lâu, bố mẹ cháu cũng thế và cháu thì học hành khá hơn...

Phụng ngừng không nói tiếp những ý nghĩ còn trong đầu là cô sẽ gặp một người tình vừa ý như mơ, điều ấy cô biết một mình là đủ rồi.

Lòng hớn hở, vui vẻ, Phụng dặn bà:

- Tối nay đi chùa bà nhớ mặc nhiều áo ấm vào, Tết của người Việt Nam, mùa Xuân của người Việt Nam, nhưng ở Mỹ này là mùa Đông đấy. Bà hãy cẩn thận kéo cảm lạnh bà nhé.

Nguyễn Thị Thanh Dương

Tết Và Kỷ Niệm

Hôm nay là 23 tháng chạp, ngày đưa ông Táo về trời, ông Táo "đất" mà hơn bốn mươi năm qua tôi không một lần hỏi thăm hay rờ tới ông. Tuy vậy năm nào tôi cũng được xem ông múa may, mặc áo xanh áo đỏ, đội mũ cánh chuồn bằng giấy, nhảy tung tung đọc sớ trên sân khấu, đã thế có năm tôi phải xem ông đọc sớ đến mấy lần.

Năm nay tôi nằm nhà nên bày ra nấu bánh chung, để trước khi đưa ông Táo về trời, tôi bắt ông làm việc chút xíu trước khi lên châu Ngọc Hoàng. Ông Táo tân thời của tôi là cái bếp gas có 3 chân sắt. Ông Táo "sắt" được kê ngoài terrace, giang sơn của ông là cái bàn vuông nho nhỏ, tôi cẩn thận che thêm cho ông cây dù cho bớt lạnh.

Không khí Tết bắt đầu đến với tôi khi trong bếp bày ngồn ngang những rổ rá đựng nếp, đậu xanh, thịt ba chỉ ướp tiêu hành và mỡ lá chuối xanh tươi nhưng... đông lạnh.

Đứng rửa lá mà lòng miên man nhớ đến những cái Tết năm xưa khi còn nhỏ, còn ở nhà với Cha Mẹ...

Một tuần trước Tết, là con gái lớn trong nhà nên tôi được tháp tùng theo mẹ lên chợ Cầu Muối mua sắm để sửa soạn Tết. Chợ Cầu Muối lúc nào cũng tấp nập, dịp Tết nhất lại càng đông đúc tấp nập hơn, người đi mua sắm chen vai thích

Nồi bánh chung xứ Đức

cánh, những sạp bán dưa hấu cao nghều nghệu, tiếng rao mời chào khách sao mà náo nhiệt, vui vẻ, tung bừng quá. Mẹ đứng lựa dưa hấu, bắt ông bán hàng dùng dao nhọn, xẻ một hình vuông nhỏ vào quả dưa, để xem bên trong dưa có đỏ và không bị xóp. Ông bán hàng nhắc quả dưa lên một cách chuyên nghiệp, rồi vừa vỗ quả dưa kêu bình bịch vừa liếng thoảng miệng quảng cáo:

- Dưa của tui bảo đảm đỏ, không xóp, dở thì bác Tư đem trả lại tui...

Lựa xong chục dưa, mẹ tôi dặn ông bán hàng để riêng ra một góc, chốc nữa mua bán xong sẽ quay trở lại để lấy. Rồi mẹ xăm xăm đi vào những gian hàng bán gừng, bán dưa khô, bán củ kiệu, hành hương củ nhỏ màu đỏ. Mẹ vừa lựa từng củ gừng vừa giải thích cho tôi:

- Con nhớ lựa gừng non, đừng lựa gừng già, gừng già cay, làm mứt không ngon, mà nhớ lựa những củ có hình dáng đẹp, khi cắt, lát gừng sẽ thành những cô tiên múa cho đẹp....

Tôi cũng mầy mò lựa theo mẹ, nhưng lại cố tình lựa những củ có hình dáng đơn giản để về nhà gọt cắt cho dễ, còn gừng non hay già thì chỉ biết cầu may rủi. Hết hàng gừng, mẹ đảo qua hàng bán hành và củ kiệu. Những bó kiệu có râu rìa xồm xoàm, mẹ cứ nhắc lên nhắc xuống, không biết mẹ lựa theo tiêu chuẩn nào, tôi chỉ nhớ là tôi bốc bó nào, mẹ lại xì một tiếng rồi bỏ lại:

- Con phải lựa bó nào củ nhỏ, đừng ham củ lớn, ngâm không đẹp.

Đến hàng dưa khô thì tôi đứng im không dám táy máy, vì trái dưa khô nào cũng khô như nhau, biết đâu mà lựa, vậy mà mẹ cũng cầm lên lắc lắc bỏ lên bỏ xuống mấy bận. Qua đến hàng bán trái me thì mẹ khởi dặn, tôi nhớ là phải lựa trái me nào dài đều và có hình cong cong, món này là món ruột của tôi, mặc dầu biết là ngồi gọt vỏ me rất chi ư là cực khổ. Đến sạp bán măng cầu xiêm là tôi bắt đầu... hết xíu quách, chỉ mong mẹ đừng trả giá nữa mà mua đại vài trái cho mau, nhưng đi chợ ở Việt Nam mà không trả giá thì sao ngây ngô giống người ngoại quốc quá, lờ ngó là mua hớ với giá trên trời dưới đất như chơi. Sang đến hàng chùm ruột, mẹ chỉ trả giá sơ sơ vì cô bé bán chùm ruột mặt mầy hiền lành, một khuôn mặt khá hiếm thấy ở chợ Cầu Muối. Các bà bán hàng ở chợ Cầu Muối có tiếng là dữ, lờ quớ là nghe mắng vốn đầy cả tai. Tôi chỉ sợ mẹ bị la, nhưng đông người và ồn ào quá, thành ra nếu có bị la chắc cũng không phân biệt nổi với tiếng chào mời hay tiếng trả giá ồn ào như... cái chợ. Cuối cùng rồi mẹ cũng mua bán xong. Bây giờ hai mẹ con tôi đã tay xách nách mang đầy cả hai tay. Chen ra được bên ngoài, ngoắc một chiếc xích lô máy, lại trả giá, ông xích lô máy phụ mẹ khuôn chục dưa hấu lên xe, giỏ bị đầy nhóc nào

củ kiệu, hành tỏi, me, chùm ruột, dứa khô, và măng cầu Xiêm. Chiếc xe phóng như bay trong dòng xe xuôi ngược đông đúc của Sài Gòn đưa hai mẹ con tôi về nhà.

Gọt vỏ gừng với những củ có hình dáng điệu bộ như cô tiên là phần của mẹ, phần của tôi là gọt những củ trắng tuốt, không cong queo này nọ. Ngâm gừng trong nước muối độ 2 tiếng thì đến màn cắt lát. Mẹ có con dao mỏng thật bén, cắt lát nào lát nấy đều ri và các ngón tay ngón chân của củ gừng vẫn còn nguyên vẹn. Ngày xưa còn nhỏ tôi không thích ăn mút gừng, vì ở nhà trời nóng, ăn mút gừng cay toát cả mồ hôi. Mặc dầu trước khi bỏ gừng vào chảo để rim liu liu với lửa nhỏ, mẹ đã nấu gừng qua một lần cho bớt mù, bớt cay và như thế khi rim, gừng sẽ không bị sậm màu. Ngày đó còn nhỏ, tôi nào biết đến cái thú nhâm nhi miếng mút gừng cay và uống miếng nước trà cho thấm giọng của người lớn...

Rồi bây giờ thì đến màn gọt trái me, vừa gọt vừa chảy nước miếng vì tưởng tượng đến vị chua của trái me. Gọt vỏ me cũng trần ai cực khổ lắm, nhất là đòi hỏi một kiên nhẫn tuyệt đối. Những trái me chua tròn dài được ngâm trong nước đường nấu sẵn; xếp đứng từng trái vào những keo lọ có bề cao hơn trái me; rồi đổ nước đường nấu sẵn vào keo; đậy kín lại và chờ ngày Tết, lôi ra, Cắn một miếng vào trái me dầm chua ngọt, chỉ mới tưởng tượng thôi mà tôi đã chảy đầy nước miếng trong miệng. Nước đường ngâm me lên men, nhấp nhấp vài ngụm cứ như là uống rượu của người lớn. Thuở nhỏ tôi đã là "bợm" rượu rồi thì phải!

Mứt măng cầu Xiêm thì đơn giản hơn. Món mứt này tôi phụ mẹ rất đặc lực, mặc dầu vẫn không biết phân lượng đường và măng cầu Xiêm, phải cho bao nhiêu thì vừa. Mẹ vừa đảo chảo mứt gừng bên cạnh vừa canh chừng lượng đường mứt măng cầu Xiêm của tôi:

- Thêm nữa đi con, thêm độ một chén ăn cơm là vừa.

Sao ngày đó tôi chẳng nhắc mẹ ghi lại phân lượng đường và trái cây cho rõ ràng nhỉ, năm nào cũng làm mứt mà năm nào tôi cũng phải chờ mẹ phán mới yên tâm. Khi chảo mứt măng cầu Xiêm vừa xên xét quánh lại là tôi bắt đầu lôi mớ giấy kính đã cắt sẵn ra, sửa soạn gói. Mứt còn dẻo dễ gói, để một hột măng cầu màu đen quay ra ngoài, phết một muỗng nhỏ mứt lên giấy kính, hai tay vặn hai đầu ngược chiều nhau, hơi nóng của mứt làm giấy kính căng phồng lên. Cái kẹo măng cầu Xiêm không những ngon tuyệt mà hình dáng dài dài, tròn trĩnh, xinh xắn vô cùng. Làm cực nhọc cả buổi tối mà mấy cậu em tôi vốc một lúc cả mấy cái, vừa đánh bài vừa ăn, chẳng biết thưởng thức hay nghĩ đến cái "công lao" của bà chị gì cả.

Bây giờ đến mứt dứa. Nạo dứa khô ra khỏi vỏ là nhiệm vụ của chị giúp việc, mẹ chỉ lo phần cắt lát dứa. Những lát dứa trắng tinh, dài, mỏng, mềm mại, được rim trong một chảo lớn. Nhà tôi đông anh em, lại chỉ toàn con trai, ăn cái gì cũng nhiều, chỉ mỗi tội ăn mà không biết "thưởng thức", ý tôi muốn nói là khen, chứ chê thì tài lắm. Mứt dứa khi vừa xên tới xong, trắng ngần trông thật đẹp. Tôi lại khoái cái lớp dứa hơi vàng vàng ở bên dưới chảo, tuy không đẹp nhưng ăn thơm hơn mứt dứa trắng nhiều.

Nhà tôi là người Huế nên ngoài những món mứt thông lệ, năm nào mẹ cũng không quên làm bánh in, bánh in bột nếp hay bánh in đậu xanh. Những cái khuôn bánh in bằng đồng của mẹ chỉ mua được ở Huế, khuôn bánh in bột nếp có hình vuông, khuôn bánh in đậu xanh có hình chữ nhật. Mỗi khuôn có một cái nắp khắc hình chữ Vạn hay chữ Thọ. Bánh in bột nếp làm rất công phu. Vào sinh sống ở Sài Gòn mẹ tôi vẫn mang theo cái cối đá để xay bột nếp làm bánh in. Khi tôi lớn lên và biết phụ mẹ chút xíu thì mẹ không dùng cối đá để xay bột nếp nữa mà mua sẵn bột về làm. Theo mẹ tôi kể thì bột nếp làm bánh in phải rang lên, xay nhuyễn bằng cối đá, trộn nước đường nấu sẵn, rồi đem đi rây cho bột đường trộn đều. Nhân bánh in cũng rất công phu. Bí đao xắt hột lựu, rim sơ với đường, xong trộn với mè và chút xíu quế. Bột nếp làm bánh in của người Huế cũng tương đương như bột nếp làm bánh dẻo Trung Thu. Bánh in ra khuôn, phải đem sấy

cho khô rồi mới gói vào giấy kính màu đỏ. Bánh in bột nếp đã cắt công như thế cũng chưa bằng bánh in đậu xanh. Mặc dầu là bột làm bằng đậu xanh nhưng người Huế vẫn gọi bánh này là bánh Hạt Sen. Công đoạn làm bánh in rất nhiều khê, vậy mà anh em chúng tôi cứ nửa ăn nửa bỏ, vứt lung tung, tội nghiệp mẹ, cứ chắc lưỡi tiếc của tiếc công... Đúng là không biết công lao mẹ và cũng không biết "thường thức" món ngon vật lạ ngày Tết. Ngày Tết, trên bàn thờ ông bà hay trên bàn nước trong phòng khách khi nào cũng bày một đĩa bánh in gói giấy đỏ...

Năm nào mẹ tôi cũng làm chả thè và tré. Ngồi phụ mẹ xắt tai heo, thịt đầu heo, và thịt bò; đem chiên lên rồi xắt rối, chưa kể những củ riềng cứng ơi là cứng và mớ tỏi cay nồng. Cái gì cũng phải xắt mỏng, xắt sợi, xắt rối. Cái kiên nhẫn của mẹ đã lây qua tôi tự lúc nào. Trước khi làm tré, mẹ tôi đã làm sẵn thính để trộn tré cho mau chua. Mẹ tôi làm thính bằng đậu xanh rang xay nhuyễn, chứ không dùng nếp hay gạo như vẫn thường làm để trộn nem nướng. Mẹ tôi giải thích là thính đậu xanh là thính của nhà vua, dân gian ít người biết đến công thức này. Ngày đó tôi cứ thắc mắc trong đầu không biết nhà mình có họ hàng dây mơ rễ má gì với vua chúa mà mẹ lại biết đến thính đậu xanh. Sau này mẹ tôi cũng có giải thích cái "dây mơ rễ má" đó cho tôi nghe nhưng lâu ngày quá tôi cũng quên đi không còn nhớ nổi bà Di hay bà Cô nào là hoàng hậu của ông vua nào thuộc nhà Nguyễn ngày xưa. Trộn thính xong là bắt đầu nén chặt tré, rồi đem gói tré thành từng lọn trong lớp lá ổi, ngoài bọc lá chuối, và bên ngoài cùng lại thêm một lớp rom rạ. Khách khứa đến thăm nhà ngày Tết, tôi có nhiệm vụ dọn một đĩa tré, một đĩa chả thè, đĩa củ kiệu, vài món mứt, bung ra mời, miệng lí nhí chúc Tết rồi chui tọt vào nhà để sát phạt tiếp trong ván xì-lát với anh em trong nhà...

Lúc nhỏ khi còn học tiểu học, đến mừng hai Tết là cha mẹ tôi đi một vòng thăm họ hàng. Bên Nội, cha tôi là út; bên Ngoại, mẹ tôi áp út, nên cha mẹ tôi có nhiệm vụ đi chúc Tết các bác, các cô dì trong họ. Ông anh và mấy cậu em trai của tôi ham ở nhà đánh bài hay chơi giỡn với nhau nên không phải đi theo chúc Tết. Tôi là con gái độc nhất vì em gái tôi chưa ra đời, cứ phải đại diện anh em, đi theo cha mẹ chúc Tết họ hàng. Ngày đó tôi miễn cưỡng đi theo, nhưng đến nơi mới nhận ra rằng mình được độc quyền lãnh tiền lì xì. Về nhà dẫu bég ông anh và mấy cậu em, dĩ nhiên là tôi không chia chác số tiền đã đại diện nhận giùm. Đại gì mà chia!

Năm cha tôi làm việc ở Huế, gia đình dọn về theo và tôi đã ăn một cái Tết nhớ đời ở đây. Số là đầu năm, sáng mừng Một Tết, anh em tôi theo thông lệ, mặc quần áo mới, theo thứ tự lớn nhỏ ra chúc Tết cha mẹ. Sáng sớm mừng Một hôm đó, trời mùa đông ở Huế lạnh gầy gầy, anh em tôi đưa nào cũng thẳng bộ quần áo đẹp mới may nhưng vì còn sớm quá nên cả bọn rủ nhau ra vườn chơi... Vườn nhà rộng mênh mông nên mẹ tôi có nuôi thêm hai con bò để làm kỵ giỗ ng Bà Nội. Kỵ ông Nội vào rằm tháng giêng và kỵ bà Nội vào rằm tháng ba. Hai con bò vẫn quanh quẩn sống trong vườn nhà, những bãi phân bò nằm rải rác dưới hai góc nhãn sai trái vẫn là một đề tài sôi nổi của anh em tôi. Cậu em kế tôi, anh chàng này vốn vẫn hay bày những trò nghịch ngợm quái quỉ, đưa đề nghị là cầm thử viên pháo đại vào bãi phân bò rồi châm ngòi đốt xem pháo... nổ to cỡ nào. Miệng nói, tay cầm pháo vào bãi phân và châm lửa đốt. Cả bọn ,7 anh em tôi, đứng vây quanh chung quanh xem pháo nổ. Cùng với tiếng nổ cái đùng của viên pháo, phân bò văng tung tóe, dính đầy mặt mũi và quần áo của chúng tôi. Mặt đứa nào đứa nấy tái mét không phải vì lạnh mà vì... sợ. Kết quả là một cái Tết không có tiền lì xì!

Chiều 29 Tết cha mẹ tôi bắt đầu nấu bánh tét. Cha tôi gói bánh tét rất đẹp, nhưng sửa soạn mọi thứ vẫn là công việc của mẹ. Cha chỉ lo tước lạt và gói. Gian nhà bếp của nhà tôi khá rộng, mẹ

dậy sớm, bày sẵn nếp, đậu đã ngâm từ tối hôm qua. Hai cái đòn gỗ kê giữa nhà cho cha mẹ tôi ngồi gói bánh. Cha tôi cao lớn, chân lại dài, ông duỗi chân duỗi tay chiêm trợn giang sơn gói bánh. Gói xong là ông đi lên nhà, mẹ lại lục đục xếp bánh vào thùng và đem nấu ở ngoài sân, gần cái giếng sâu của gia đình. Lúc còn ở nhà, ngày gói bánh, tôi chỉ quanh quẩn bên cạnh chờ cha mẹ sai vặt. Với tôi ngày ấy, gói bánh tết là một việc trọng đại, nên không hề nghĩ đến việc học gói học làm. Vớt bánh ra, được nếm thử bánh chín tới là cái thú mà tôi không bao giờ bỏ qua.

Đêm giao thừa, trong cái vắng lặng thanh vắng của buổi giao mùa, mùi trầm hương tỏa bay khắp nhà, mẹ tôi khoác cái áo dài ra sân thắp hương khấn vái ông bà tổ tiên phù hộ cho con cháu được mọi sự bình yên. Cha tôi châm ngòi phong pháo đỏ treo trước nhà. Chung quanh nhà đã vang rền tiếng pháo nổ dồn tan đón Giao Thừa...

Năm tôi thi Tú tài Hai, sau khi cúng Giao Thừa, mẹ cho tôi bỏ quả dưa hấu làm đôi, bói quẻ đầu năm, dưa đỏ thi đậu, dưa không đỏ chắc phải đi mắng vốn ông bán hàng ở chợ Cầu Muối. Năm ấy, quả dưa hấu tôi bỏ đôi, đỏ tươi, đẹp như đôi môi đỏ thắm của cô gái xuân thì. Tôi đã thi đậu và vẫn thích được bói quẻ đầu năm như một ngày xa xưa đó...

Mỹ Nga

MÙA XUÂN TUỔI THƠ

Tôi đã có một thời tuổi nhỏ
Đếm từng ngày khao khát đợi mùa Xuân
Tờ lịch trên tường dường như chậm quá
Sao chẳng rơi như chiếc lá ngoài sân?

Tôi thích ngắm mỗi lần trời nổi gió
Cây soan trước nhà lá rụng lan man
Đề ao ước thời gian đi nhanh nữa
(Chưa biết buồn theo chiếc lá thời gian!)

Là mỗi độ Xuân về tôi vẫn biết
Lá sẽ khô theo cơn gió cuối năm
Chợ sẽ vui những sắc màu ngày Tết
Người rộn ràng mua sắm, phố thêm đông.

Rồi mẹ sẽ may cho tôi áo mới
Nồi bánh chưng như cổ tích ngày xưa
Tôi hớn hờ nhận đồng tiền mừng tuổi
Thành thói ăn kẹo mút, cắn hạt dưa.

Tôi đã ước mình đừng bao giờ lớn
Để suốt đời tôi được đếm thời gian
Được tung tăng chạy vui đùa trong xóm
Với bạn bè khi thấy gió Xuân sang.

Để tôi mãi có ông bà, cha mẹ
Anh chị em sum vầy, chẳng rời xa

XUÂN NHỚ

Ngày như lá đỏ, tháng như mây
Sáng nhớ chưa vội, tối lại đầy
Rộn rịp Xuân nồng tình chớm nở
Đìu hiu Đông lạnh mộng hao gầy
Giao thừa khăn nguyện ước ương thắm
Mong một cầu xin loan phượng vầy
Mới đó mười năm bao cách trở
Sâm thương vời vợi... trái tim trầy.

Kiều Mộng Hà

Jan 16th2022

NHỮNG MÙA XUÂN PHAI

Ai vừa nhắc tới một thời Xuân trẻ
Mười tám, đôi mươi xanh lắm cuộc đời
Đường vào yêu như một cuộc dạo chơi
Tôi vụng dại mắt người từ dạo đó.

Khi còn trẻ, hôn ta là nắng gió
Mong manh như nắng sớm với mưa chiều
Nên khi người chưa kịp ngỏ tiếng yêu
Tôi đã vội đi tìm tình yêu khác.

Tôi đâu biết đã vô tình dẫm nát
Nụ hoa tình hé nở một đêm xuân
Người đã vì tôi thương nhớ bao lần
Tình trong trắng tuổi học trò hoa bướm.

Bên mâm cỗ, mùi khói nhang ngào ngạt
Đêm giao thừa nao nức chờ pháo hoa.

Bao năm qua, bây giờ tôi đã lớn
Giấc mộng trẻ thơ như quả bóng bay
Những cái Tết không đợi chờ vẫn đến
(Tôi vô tình khi mộng khói tầm tay!)

Nhưng xóm nhỏ của tôi vẫn còn đó
Tôi đã đi phiêu bạt mấy phương trời
Lá vẫn rơi, lại có bao đứa trẻ
Ước ao và chờ đợi Tết như tôi?

KIM LOAN

Edmonton, Xuân Nhâm Dần 2022

Ôi ngần ngụi những mùa xuân mới lớn
Đã tàn phai, tôi lạc mấy nẻo đường
Chợt bàng hoàng nhớ lại một người thương
Êm ái quá mùa xuân trong ánh mắt.

Nhưng mà thôi, tình đầu không có thật
Nhu khói sương tan biến tự bao giờ
Cám ơn người cho một mối tình thơ
Làm kỷ niệm, dù bụi mờ năm tháng.

Rồi hôm nay, Xuân về, buồn man mác
Lòng băng khuâng tiếc nuối một tình si
Những mùa xuân đời vẫn đến, rồi đi
Nhưng Xuân Mộng không bao giờ đến nữa
KIM LOAN

Giòng Sông Sinh Tử

Mấy tháng gần đây người viết thường nhận tin buồn nhiều hơn tin vui. Bạn bè, người quen ra đi "miền viễn xứ xa xôi" hơi nhiều vì tuổi già, vì bệnh tật, vì bị Covid-19, v.v.

Mấy chục năm về trước thì trái lại, tháng nào người viết cũng nhận được nhiều thiệp mời: mời ăn đám cưới, mời dự tiệc mừng sinh nhật, mừng kỷ niệm ngày cưới, mời ăn thôi nôi con cháu, bạn bè, mời ăn tân gia, v.v.

Vì thế, cuộc đời được ví như dòng sông trôi chảy không ngừng với những biến động của nó và cuộc đời con người có buồn có vui, có yêu thương thù hận, có tha thứ giận hờn, v.v. Cuộc đời ví như một dòng sông và không ai tắm hai lần trong cùng một dòng sông ngày cũ vì chúng ta có sự thay đổi từng sát na trong cuộc sống. Mời bạn cùng tôi cùng dạo qua dòng sông tuổi ấu thơ, rồi đi qua các miền đất nước Việt Nam và dừng chân lại ở quê hương thứ hai mà chúng ta đang sống. Với tôi, đó là dòng sông Willamette hiền hòa chảy qua thành phố Portland, Oregon, ở nơi đó có những người thân yêu của tôi đang sống với tôi. Mời bạn thưởng thức youtube *Dòng Sông Cuộc Đời* do người viết thực hiện dưới đây nhé.

<https://www.youtube.com/watch?v=34nlFxEO9Pw>

Có những lúc dòng sông trôi chảy nhẹ nhàng qua những cánh đồng lúa chín ngọt ngào với bóng dừa xanh êm mát. Có những lúc dòng sông gặp những cơn gió bão hay gặp những ghềnh thác làm cho dòng sông phải nổi sóng hoặc phải đành rẽ khúc đổi hướng, nhưng cuối cùng rồi dòng sông cũng chảy ra biển cả mênh mông hoặc đọng lại thành hồ ao khô cạn. Dòng sông ấy có những lúc reo vui hạnh phúc vì được cùng người chia sẻ và cảm thông những ngọt ngào, ích lợi mà nó đã đem đến cho người, cho cuộc

đời. Tuy nhiên có những lúc dòng sông nọ phải cô đơn len lỏi qua những tảng đá chướng ngại hoặc âm thầm len lách qua những khu rừng âm u, hoang vắng không một ai biết đến. Đó là những giờ phút cô đơn mà dòng sông phải gánh chịu. Con người cũng vậy. Dòng sông nào rồi cũng chảy ra biển cả và con người nào rồi cũng đến lúc xuôi tay về với cát bụi, không mang gì theo được với mình ngoài duyên nghiệp mình đã tạo. Vậy thì tại sao khi còn sống chúng ta không để lại cho nhau những tình cảm mến thương thân ái, bạn nhỉ? Suy ngẫm về dòng sông cuộc đời, người viết lại nghĩ đến *Giòng Sông Sinh Tử*.

Giòng Sông Sinh Tử

**Kìa sắc đẹp, nọ ti tiền tài khó tránh
Quyến rũ ta lời mật ngọt yêu đương
Làm cho ta rong ruổi suốt dặm trường
Và lặn ngụp trong giòng sông sinh tử**

**Trong cuộc sống chuyện thế gian lạnh dữ
Một chữ Tham khiến bao kẻ vô tâm
Ngày qua này tạo thêm những lỗi lầm
Qua năm tháng tạo thành bao nghiệp ác**

**Nghiệp ác ấy theo ta qua kiếp khác
Như bóng hình, như nhân quả chẳng sai
Chuyện trả vay, vay trả, tiếp tục hoài
Nơi trần thế ta luân hồi muôn kiếp**

**Trong Tinh Tấn ta quyết tâm tận diệt
Những ác nhân, nên làm chuyện thiện lành
Quay về ngay với bản thể tinh anh
Tánh bản thiện nhân chi sơ sẵn có**

**Tâm Tĩnh Lặng thì Niết Bàn là đó
Mỗi một người có Phật tánh trong ta
Nếu nhận ra dầu trong cội Ta Bà
Ta tìm thấy thiên đường nơi trần thế**

Sương Lam

**Dòng định mệnh mỗi một người mỗi khác
Người sang giàu, kẻ nghèo khổ đau thương
Kẻ chần ìm, người vất vưởng ngoài đường
Ta tự hỏi: Ấy phải chăng duyên nghiệp**

**Đây cõi tạm ta trải bao nhiêu kiếp
Trăm năm xưa ta ở tận nơi đâu
Nẻo nhân gian bao sương tuyết dãi dầy
Buông tay xuống ta về đâu chẳng biết**

**Vọng hay Chân ta làm sao phân biệt
Khi con người chìm đắm cõi vô minh
Tham Sân Si, lục dục với thất tình
Ta mê mãi trong phù du ảo ảnh**

Bài thơ này đã được anh Trịnh Huỳnh, một thân hữu văn nghệ của người viết làm ảnh thơ rất thanh nhã, được trình bày thêm với nhạc phẩm *Mặt Trời Hồng Tĩnh Thức* của nhạc sĩ Võ tá Hân phổ nhạc thơ của Thầy Thích Nhất Hạnh. Xin mời thưởng thức qua youtube dưới đây: <https://www.youtube.com/watch?v=RK5WffhSK6c>

Thầy Thích Tánh Tuệ, một tu sĩ đã đem Đạo vào Đời qua thơ văn cũng đã khuyên con người khi còn sống nên lấy thiện làm để sống qua lời dạy dưới đây:

Lấy thiện làm lẽ sống

Trong sâu thẳm của tâm hồn, ai cũng biết rõ ràng đời mình rồi phải có lúc kết thúc và sự chết có thể xảy ra bất cứ lúc nào. Mặt khác, ai cũng đồng ý rằng giá trị đời người không phải là sự hiện hữu dài hay ngắn mà nằm ở chỗ con người có làm được điều gì tốt cho bản thân và cho cuộc đời.

Đời người mong manh nhưng cũng là cơ hội đáng quý như vậy thì sao ta không dốc tâm làm ngay điều gì đó tốt đẹp hơn, dù nhỏ?

Phật thấy rõ giá trị hiện hữu hết sức mong manh của kiếp người nên khuyên nhắc chúng ta cần phải gấp rút làm nhiều việc tốt việc thiện để hướng thiện cho bản thân và làm cho sự sống tăng thêm giá trị an lạc.

Ngài khuyên nhắc chúng ta phải biết trân trọng và tích lũy điều lành điều thiện, không nên xem nhẹ mà bỏ qua việc thiện dù nhỏ nhiệm. Vì theo tuệ giác của Ngài, sở dĩ người hiền trí sống an lạc và có khả năng giúp cho mọi người khác được an lạc chính là do người ấy biết trân trọng và tích lũy dần các điều lành điều thiện cho đến lúc tràn đầy:

"Nhu nước nhỏ từng giọt,
rồi bình cũng đầy tràn
người trí chứa đầy thiện
do chất chứa dần dần."

(*Kinh Pháp Cú*, kệ số 122)

Tích lũy điều lành, điều thiện là điều mà mỗi người có thể làm thông qua lối sống và sinh hoạt hàng ngày của mình. Trong đời sống thường nhật, mỗi người chúng ta đều có khả năng làm điều tốt điều thiện đúng như lời Phật khuyên dạy. Chẳng hạn, chọn một suất ăn chay thay vì ăn mặn tức là chúng ta đang tích lũy một việc thiện, vì điều đó giúp chúng ta nuôi dưỡng tâm từ bi và góp phần hạn chế việc sát hại sinh linh.

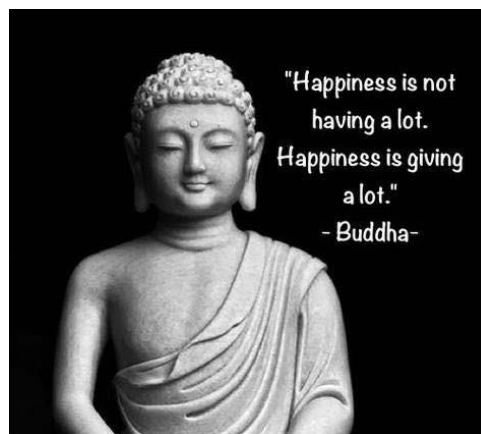
Cư xử đúng đắn có từ tâm đối với mọi người cũng là một việc thiện. Vì điều đó là biểu lộ thiện tâm, góp phần làm cho đời sống con người và xã hội trở nên hiền hòa tốt đẹp.

Mỗi ngày dành 15 phút để tụng kinh hay ngồi thiền thay vì xem ca nhạc hay ngồi tán gẫu với bạn bè tức là chúng ta đang tập cho mình một lối sống lành mạnh sáng suốt, vừa có lợi cho sức khỏe cơ thể vừa thư thái cho đầu óc tinh tấn. Cứ thử làm mỗi ít công việc đơn giản như thế thì chúng ta sẽ nhận ra ý nghĩa và giá trị của sự sống nằm ngay trong mỗi việc làm là hiện thiện giản dị mà chúng ta thực hiện mỗi ngày.

Điều đó cũng nói lên rằng lời Phật dạy là hết sức thiết thực giản dị nhưng tuyệt đối lợi lạc bổ ích cho cuộc sống hàng ngày chúng ta, nếu chúng ta biết lắng nghe và sống theo lời khuyên của Ngài.

Namo Buddhaya

(Nhu Nhiên - Thích Tánh Tuệ)

Xin chúc quý bạn có nhiều sức khỏe, thân tâm an lạc, sống vui từng ngày trong hiện tại với duyên nghiệp của mình nhé.

Kính chúc quý thân hữu nhiều sức khỏe, và bình an trong cuộc sống trong Năm Mới Nhâm Dần 2022 sắp tới.

Người giữ vườn Một Cõi Thiên Nhân

Sương Lam

(Tài liệu và hình ảnh sưu tầm trên mạng lưới internet, qua điện thư bạn gửi-MCTN 598-ORTB 1223-11822)

TẾT XUÂN

Xun xoe áo mới xùng xính
Xuân sang sửa soạn xinh xinh cả nhà
Đào, mai ngoài ngõ rực hoa,
Trong nhà hi hỏ người già trẻ ra.

Áo dài đủ sắc thướt tha
Mượt mà tơ lụa nõn nà nét xuân
Ông bà, cha mẹ quây quần
Nhà nhà hạnh phúc, dân quân chuyên cần.
Chiến tranh mà được ấm thân
Có đầu rách nát, tòi tàn nghĩa nhân.

*

Thời “bình” mà chẳng được an
Bán thân nuôi miệng, cả làng lang thang.
Xuân ơi! Quốc Hận bao lần
Mỗi năm đảng mỗi my dân bội phần!
Ý Nga, 18.1.2022

NHỚ THƯƠNG NGƯỜI LÍNH!

Những ngày đói khát lên đên
Mạng treo thuyên vỡ bong bênh sóng tranh
Tôi từng uống nước tiểu anh
Hỏi tanh hay ngọt, thật tình biết chi.

Gian truân khi đó khó đi

Rủi ro cả triệu nói gì vận may
Đỏ, vàng, quá khứ, tương lai?
Cưới nhau mau để cả hai lên đường.
Khốn cùng Cộng ép. Vô phương!
Người người hết cách kham hường, đỏ, cam.

*

Ngoài tù lớn đã tôi tắm
Ai trong tù nhỏ được thăm? Tôi sầm!
Thương bao Người Lính xa xăm

HOA TRONG GƯƠNG

*Một chút nắng cho ngày đông ấm áp
Một chút buồn cho mắt gợi nhớ nhung
Trang giấy cũ tên ai từng viết nháp
Cọ có gầy trong nét bút... ngập ngừng!!!*

*Nắng trải nhẹ bên hiên đời cửa hẹp
Chiều quạnh hiu trên nhánh trúc liu khiu
Như một thuở tình chưa mơ đã khép
Đôi môi khờ cất giấu mãi lời yêu*

*Trời gom nắng, thêm rêu cời cỏ xám
Gió vật vờ xao xác cánh hoa trang
Lòng muốn gửi dăm nỗi buồn bụi bám
Gửi về đâu? Sầu phủ kín dung nhan*

*Hoàng hôn thả lá vàng loang ngõ vắng
Hoa tịch nhan bùng rộ nở chiều đông
Nhạn lạc bạn vút nhanh... trời chạng vạng
Bóng tà huy hấp hối xóa vàng hồng*

*Mây theo gió một đời chưa hột hẫng
Oằn vai cong cồng mãi những ăn năn
Tình lỡ nhịp xem như là duyên/phận
Hoa trong gương nhìn sóng nước đùa trăng.*

Kiều Mộng Hà

HÃY LÀM GÌ CHO NÚI SÔNG

Vui xuân bạn có thương về
Người già ốm yếu trăm bề thâm thê
Trẻ thơ còm cõi làm thuê
Người người vắc mướn nã nề xác ve.

Em thơ bán “phần” rứt rề
Buôn “huong” mù-tú-đảng kè, no nê

Vì dân, vì Nước hương thơm hào hùng!
Hải hùng đau đón chịu chung
Nhục hình gian khổ điệp trùng đắng cay
Ngậm cay vận rủi ngày ngày,
Đêm đêm nuốt đắng, chí trai trui rèn.

“Tự khai, tự kiểm”>? Mực đen
Trái lên giấy trắng nét hèn Cộng nô:
**“Chúng tôi đánh giặc tràn vô!
Yên dân, bảo quốc. Chỗ mô ngụy tà?”**
Ý Nga, 18.1.2022

Ăn vàng cách mạng hả hề
Ngày nào cũng Tết tràn trề phủ phê.

Thương em bán đạo dâm dề
Đôi quang thúng ế, nhiều khê “rối nghê”,
Vô công đảng nhậu ê hề
Những thằng hề ấy xúm khoe: “Xuân kè!”

Phong bì mập ú chẳng chê
Bên trong, tiền nhuộm ê chề máu me
Bao nhiêu nẻo, đảng u mê
Mọi bề “tướng tá” rừ rê giặc lòe!
Họp hành: ngủ! Giặc đảng đê
Xúm xâu xé, bán rẻ rề Đất Quê
*

Xuân buồn thơ gói ủ ê
Thanh niên ơi hỡi: tự tử vùng lên!
Ý Nga, 18.1.2022

TẢN MẠN VỀ CUỘC ĐỜI & THƠ VĂN

tháilan suru tâm & dịch-

1/- VICTOR HUGO:

Victor Hugo là nhà thơ, nhà viết tiểu thuyết, nhà viết kịch danh tiếng nhất của nước Pháp, là nhân vật dẫn đầu Phong trào Lãng Mạn (The Romantic Movement) của nền Văn Chương Pháp. Các tác phẩm của ông gồm 45 cuốn với hai cuốn tiểu thuyết được toàn thế giới biết đến, là cuốn "Anh Gù của Nhà Thờ Đức Bà" (*The Hunchback of Notre Dame*, 1831) và cuốn "Các Kẻ Khốn Cùng" (*Les Misérables*, 1862), với hai nhân vật trong truyện là anh gù Quasimodo trong cuốn tiểu thuyết trước và Jean Valjean trong cuốn sau.

Khả năng sáng tạo của Victor Hugo rất lớn lao, mỗi ngày ông có thể làm 100 câu thơ hay viết 20 trang tiểu thuyết và qua các tác phẩm của ông, đã phản ánh các phong trào chính trị và văn chương của thời đại, đã bộc lộ rõ niềm tin của ông nơi Khoa Học, nơi nền Dân Chủ và Tự Do. Victor Hugo đã chào đời vào năm 1802 và qua đời năm 1885, và do các tác phẩm đồ sộ, thế kỷ 19 với nền văn chương đặc sắc của nước Pháp, đã được gọi là "Thế Kỷ của Victor Hugo". (theo [bienkhaolichsu](#))

2/- MARGUERITE YOURCENAR

Các nhà tâm lý thường cho là tính cách phụ nữ khác nam giới ở chỗ đàn bà sống bằng tình cảm và trực giác, còn đàn ông có khuynh hướng mạnh mẽ về lý tính và phân tích, vì vậy nên ít có nhà bác học và nhà triết học nữ.

Khi tôi đọc mấy cuốn tiểu thuyết lịch sử của bà Yourcenar, thì tôi hết sức khâm phục trí tuệ của một phụ nữ.

Viện Hàn lâm Pháp, thành lập từ thế kỷ 17, vốn nổi tiếng là bảo thủ, trong 300 năm không hề bầu một thành viên phụ nữ nào. Mãi đến năm 1980 bà Yourcenar mới là nhà văn nữ đầu tiên bước vào Viện Hàn Lâm Pháp.

Marguerite Yourcenar thuộc một gia đình quý tộc, sinh tại Bỉ. Bà được giáo dục theo kiểu đại tu sản (học các gia sư tại nhà). Bà hiểu biết rất sâu về văn hóa cổ Hy Lạp - La Mã và nổi tiếng về tiểu thuyết lịch sử. Với một văn phong chính xác, sáng sủa, bố cục chặt chẽ, bà lấy tâm tư và tư duy của người ngày nay thông cảm với người xưa, do đó, truyện vừa cổ điển vừa hiện đại. *Hồi ký Hoàng đế Hadrien* tái tạo một nhân vật lịch sử La Mã có văn hóa, thích nghệ thuật, chấp nhận trách nhiệm và cái chết, suy nghĩ về hưng phế của nền văn minh. Hoàng đế là người thông minh và tinh táo, ông đi kinh lý không mệt mỏi để củng cố đế chế. Ông có tài trị quốc, thạo luật pháp và kinh tế. Dưới ngòi bút sinh động của Yourcenar, một người chết cách đây 18 thế kỷ tâm sự với độc giả về thời thanh niên, sự say mê văn hóa Hy Lạp, tình bạn đối với vợ Hoàng đế Trajan, những phân vân khi sắp lên ngôi, nỗi đau buồn khi một bầy tôi yêu quý tự sát... Khi ông đã có tuổi, ông suy nghĩ nhiều về con người, về nhiều vấn đề. Văn phong bình thản, phẳng phát buồn. Các tác phẩm của bà gồm nhiều thể loại: tiểu thuyết, thơ và thơ văn xuôi, truyện ngắn, ký, kịch bản sân khấu và các tác phẩm dịch thuật. Tiểu thuyết lịch sử *Hồi ký Hadrien* là cuốn sách lớn đưa Marguerite Yourcenar vào vị trí các nhà văn lớn trên thế giới, cùng với cuốn *Bí Thuật Đen* được trao giải Femina năm 1968.

Cuốn tiểu thuyết *Giai Đoạn Luyện Chất Cuối Cùng* miêu tả qua nhân vật hư cấu Zenon mang tính nhân văn thế kỷ XVI: giải phóng con người khỏi ách tôn giáo mù quáng, tìm hiểu chân lý và cuộc sống.

Tác phẩm cuối cùng của Yourcenar là *Tiếng Nói Của Vạn Vật* trong đó có trích Trang Tử. (theo suckhoedoisong.vn/cao-thom-lan-gio)

3/- JEAN D'ORMESSON:

Jean d'Ormesson là nhà văn vua biết mặt, chúa biết tên (giao du với những tổng thống, thủ tướng, ...) Nhưng cả nước coi như một người trong gia đình, nhờ gần năm mươi cuốn sách và sự tham dự của ông trên truyền thanh, truyền hình, từ những chương trình văn hóa có uy tín tới những chương trình bình dân nhất.

Một triệu người theo dõi chương trình đặc biệt về Jean d'Ormesson đêm qua, con số khán giả kỷ lục với một chương trình về văn chương, trong khi các đài khác có những chương trình hấp dẫn đám đông: football, ca nhạc, phim đủ loại và tưởng niệm một ca sĩ nổi danh nhất cũng vừa từ trần, Johnny Halliday.

Jean d'Ormesson là một huyền thoại sống (mythe vivant). Một ông già rất trẻ, một nhà quý tộc rất bình dân, một nhà văn kiến thức mênh mông nhưng ngôn ngữ đơn giản. Nhất là cặp mắt xanh ranh mãnh và một niềm lạc quan không có gì lay chuyển nổi. Jean d'Ormesson được coi là một "nhà văn của hạnh phúc" (écrivain du bonheur).

Văn của ông nở vui như rượu sâm banh, là một liều thuốc bổ.

Đó là một trường hợp hy hữu, vì trong văn chương Pháp, theo một tác giả, từ Baudelaire, Flaubert, hạnh phúc là điều cấm kỵ. Voltaire là nhà văn hạnh phúc cuối cùng. Sau đó, văn chương đồng nghĩa với bi kịch, với bi quan, với mặt trái của xã hội. André Gide nói: "Với những tình cảm tốt, người ta làm những cuốn tiểu thuyết dở."

Sự thực, văn Jean d'Ormesson nhẹ nhàng, không một chút làm dáng, kèn kiệu, nhưng diễn tả những suy nghĩ sâu xa của một tác giả uyên bác, thạc sĩ triết, tốt nghiệp đại học văn chương uy tín nhất: Normal Sup. Như Oscar nói: Cái sâu xa ở ngay trên bề mặt. Emmanuel Macron nhắc đến cái nhẹ nhàng, trang nhã của Jean d'Ormesson: "Nhẹ nhàng không có nghĩa là hời hợt, chỉ trái nghĩa với nặng nề".

(*HUYỀN THOẠI SỐNG - Văn - 9 Tháng Mười Hai, 2017-*)

=====

Sau đây là trích dẫn vài đoạn trong các tác phẩm của 3 nhà văn

1/- Victor Hugo (1802-1865) - Tản văn triết lý-Nhân thức (nhận xét)

.....

Vâng, thơ ca là vô tận. Quý vị độc giả, quý vị có quyền yêu cầu, đòi hỏi tất cả, chỉ trừ một cột mốc. Quý vị có thể yêu cầu cánh hoa phải ca hát, tinh tú phải tỏa hương thơm, khổ thơ phải tràn đầy tinh hoa. Quý vị có thể đòi hỏi một nụ cười từ đại dương và một nụ hôn từ miệng núi lửa. Quý vị có thể lấy tóc của người phụ nữ và rải chúng lên trên bầu trời và áp đặt vào nền khoa học cho dù họ kinh ngạc khi bị buộc phải ghi vào danh mục giấc mơ ấy và lấy mái tóc của Bérénice * cho mục đích đó... Trong thơ ca sự kỳ diệu là đương nhiên. Có một điều không thể là có thể đối với nghệ thuật. (hết trích) ...

Trích từ tác phẩm [Tản Văn Triết Lý - Nhân Thức \(Nhận Xét\) - Victor Hugo](#) - Ông được đề cử vào Hàn Lâm Viên Pháp năm 1841.

GHI CHÚ

* Bérénice là một tên phụ nữ có nguồn gốc thuộc xứ Ma-xê-đoan (xưa ở vùng Ban-căng): biển Adriatic và biển Đen ngay góc Đông Nam của châu Âu, - có nghĩa là "người chiến thắng".

"Bérénice có một nguyện vọng cần được thực hiện

Đó là dâng mái tóc của mình cho các vị thần"

(*Mái Tóc của Bérénice* là một tập thơ của Claude Simon (1913-2005)-

=====

2/- Tác giả Thuộc Thế kỷ XX-XXI

A-Marguerite Yourcenar(1903-1987)

.....

" Tôi lên án sự dốt nát hiện nay đang bao trùm trên các chế độ dân chủ cũng như các chế độ cực quyền. Sự dốt nát ấy quá nghiêm trọng, thường là toàn diện đến nỗi giống như do hệ thống, nếu không phải là do chế độ cố ý muốn làm như vậy. Tôi thường suy nghĩ về việc giáo dục con trẻ sẽ như thế nào.

Tôi nghĩ rằng cần phải có những nghiên cứu căn bản, rất đơn giản, trong đó đứa trẻ sẽ học rằng em sinh tồn trong vũ trụ, trên một hành tinh mà sau này em sẽ phải sắp đặt quản lý tài nguyên, rằng em tùy thuộc vào không khí, vào nước, vào toàn bộ những sinh vật, và rằng với một sai lầm hoặc một sự hung bạo nào nhỏ bé nhất sẽ có nguy cơ hủy diệt tất cả mọi thứ.

Em sẽ được học rằng loài người đã tàn sát nhau trong những cuộc chiến mà hậu quả chỉ là gây ra nhiều chiến tranh khác, và rằng mỗi quốc gia dàn xếp lịch sử của họ một cách dối trá với mục đích để thỏa mãn niềm tự kiêu của họ.

Em sẽ được dạy những kiến thức vừa đủ về quá khứ để cảm nhận rằng em được liên kết với các tiền nhân, để em khâm phục họ với những điều họ đã xứng đáng được kính phục, nhưng không tôn sùng họ, ở thời hiện tại hoặc ngay cả một tương lai không chắc chắn.

Ta sẽ cố gắng làm cho em vừa quen thuộc với sách vở và với sự việc; cho em biết tên cây cỏ, cho em biết đến muôn thú mà không bị buộc như đám con trẻ và thiếu niên phải miệt mài chứng kiến những cuộc giải phẫu sinh thể gớm ghiếc, lấy cớ cho rằng đó là sinh vật học; em sẽ học cách sơ cứu những người bị thương; việc giáo dục giới tính phải bao gồm chứng kiến một lần sinh sản, việc giáo dục tâm thần thì phải xem tận mắt những người bệnh nặng và những người chết.

Em cũng sẽ được học những khái niệm về đạo đức rất đơn giản mà nếu không có chúng thì việc giao du với xã hội trong cuộc sống là điều không thể, đây là huấn thị mà các trường tiểu và trung học ở xứ này không còn dám đưa ra trong chương trình.

Về phần tôn giáo, em sẽ không bị buộc phải theo nghi lễ tôn giáo hoặc giáo điều nào, nhưng em sẽ được nghe những điều về tất cả những tôn giáo lớn trên thế giới, và nhất là tôn giáo nơi em cư ngụ, để đánh thức lòng tôn kính trong con người của em và diệt trước một vài thành kiến bị ối nào đó.

Em sẽ được học phải yêu thích việc làm khi mà công việc là có ích, và không bị quảng cáo bịp bợm dụ dỗ, bắt đầu bằng việc quảng cáo ca ngợi kẹo bánh có ít nhiều chất pha tạp cho em, chuẩn bị cho việc mục xương và bệnh tiêu đường về sau.

Nhất định là phải có phương cách để bàn luận với con trẻ về những điều quả là hệ trọng trong một thời hạn sớm nhất." (*hết trích*)

[Trích từ tác phẩm Les yeux ouverts - Đôi Mắt Mở - Marguerite Yourcenar](#)

B- Jean d'Ormesson- (1925-2017)- [Tôi đã làm gì vậy?](#)

.....

Tôi đã làm gì vậy? Tôi yêu dòng nước, yêu ánh sáng, yêu vàng dương, những buổi sáng mùa hè, hải cảng, yêu sự êm dịu của buổi chiều tà trên đồi núi và một loạt chi tiết không quan trọng tí nào như cây ô liu tròn vo ấy trong vịnh Fethiye * vẫn luôn trong trí nhớ của tôi hay một cầu thang màu xanh dương và trắng có hai đài nước hai bên trong một ngôi làng ở Pouilles** mà tôi quên tên rồi. Tôi không hối hận đã đến đó, cũng không hối tiếc phải ra đi đến một nơi xa lạ mà không ai có thể biết bất cứ điều gì, ơn Trời. Tôi nhận ra rằng cuộc sống rất đẹp và khá dài theo ý thích của tôi. Tôi đã rất may mắn. Xin cảm ơn. Tôi đã phạm những tội lỗi về hành động, sai lầm về hiểu biết. Cho tôi xin lỗi. Thỉnh thoảng bạn hãy nhớ đến tôi. Hãy chào thế giới dùm tôi một khi tôi không còn trên cõi đời này nữa. Thật là một cỗ máy kỳ lạ luôn rơi nước mắt đau buồn tột cùng và làm tràn trề hạnh phúc. Một lần nữa tôi trở lại thời gian uổng phí và thời gian có ích đã qua, và tôi tự nhủ, cũng có thể là tôi nhầm, rằng tôi có được thời gian ấy, tôi được tặng không, cùng với thật nhiều ân huệ và thiện chí - vâng tôi được tặng điều tuyệt vời nhất của sự vĩnh cửu: cuộc đời của một con người giữa những con người khác. (*hết trích*)

Trích từ tác phẩm [Tôi đã làm gì vậy? \(2008\)- Jean d'Ormesson](#)

* Fethiye là một huyện thuộc tỉnh Muğla, Thổ Nhĩ Kỳ.

** Vùng Đông Nam nước Ý.

=====

tháilan dịch

Những Cái Tết Tha Hương

Tết Quý Hợi 1983

Cái Tết đầu tiên của tôi ở ngoài nước Việt Nam thân yêu là tại Hong Kong, trong trại ty nạn Chimawan, tọa lạc trên hòn đảo Lantau, cách xa thành phố Hong Kong một chuyến phà vượt qua biển. Năm 1982, ghe chúng tôi đi vượt biên xuất phát từ Bến Tre, định hướng sẽ đến Mã Lai hay Singapore. Số phận run rủi ghe chết máy ngay khi vừa ra hải phận quốc tế, rồi cứ thế trôi nổi bồng bềnh, nương theo gió nồm, 18 ngày sau dạt đến... Hong Kong!

Bước vào trại ty nạn khác nào sắp chết đi mà được cứu sống lại, nên ngày nào cũng vui như Tết. Rồi cái Tết thật cũng lừng lững đến mà mình không hay không biết, vì trong trại cầm xài lịch, ngày tây còn không có, thời gian chỉ đánh dấu theo thứ hai đến chủ nhật. Khi các nhân viên cai quản trại nghỉ cuối tuần không gọi thuyền nhân lên văn phòng khai báo hồ sơ thì biết đã đến ngày cuối tuần. Ngày ta tháng ta chỉ còn là khái niệm mù mờ. Thờ may người Hong Kong cũng ăn Tết như người Việt, nên ban quản trại cho chúng tôi biết rằng trại sẽ cho phép thuyền nhân được tụ họp tập tành văn nghệ để đàn ca tài tử mừng xuân.

Úi cha, thế thì phải chơi xuân kéo hết xuân đi, cái già xồng xộc nó thì theo sau! Già trẻ lớn bé như vừa sức tỉnh khỏi cơn u mê trầm cảm dai dẳng bám lấy số phận thuyền nhân, bắt đầu háo hức nhắc lại những kỷ niệm ăn Tết quê nhà. Anh Hai Sài gòn chép miệng nhắc bánh tét, bánh ít má gói, thịt kho dưa giá, Chị Ba Đà Nẵng nhắc bánh lăn bánh nỏ, chị còn nổi hứng vanh vách “đạy” bà con làm sao cho ngon, cho khéo, cho đẹp. Bà con học viên bu quanh há hốc mồm nghe chứ làm gì có nguyên liệu dụng cụ mà thực tập. Anh Sinh ngồi nhớ lại giò thủ, thịt đông trong cái rét miền Bắc. Những quà đặc sản mang tính “vật thể” chẳng có được, thôi thì thuyền nhân quay sang những sản phẩm “phi vật thể” vậy. *Ly Rượu Mừng, Hoa Xuân, Cánh Thiệp Dầu Xuân*, v.v. bắt đầu được ê a, ư ừ, rền vang thắm thiết. Đến khi có người bắt giọng *Xuân Này Con Không Về* thì nguyên cả ca đoàn, giọng chính lẫn giọng bè, bỗng quặt quẹo, yếu xìu đi rồi im bật, mắt người nào người nấy đỏ hoe. Ôi nhớ nhà quá, nhớ mềm ruột mềm gan, nhớ phát điên đi được!

Ngày lại ngày các thành viên văn nghệ ráo riết tập dượt, những anh từng là trưởng ca đoàn trong nhà thờ, trưởng ban văn nghệ trong trường lớp bỗng được quần chúng “khám phá” qua đêm, bắt đầu thành “chức sắc” oai phong trong trại, mọi người đi đụng đầu đều nhòen nụ cười tươi, hớn hở chào đón. Trưởng trại ủng hộ một số phương tiện, hình như cây đàn thùng là món trợ cấp đáng giá nhất, còn thì y phục, sân khấu đều mang tính cách “miệt vườn”. Ngày trình diễn trưởng trại, phó trại, và các xinh xáng cú lường (tiên sinh - cô nương) coi trại đều đến dự và vỗ tay nhiệt liệt mặc dù họ chỉ hiểu được lời chào đón và chúc Tết bằng tiếng Anh được đọc lên khi mở màn, còn toàn chương trình chăm phần chăm tiếng Việt phục vụ phe ta.

Trong bữa cơm ngày mừng một Tết mỗi người được đặc cách thêm một cái Lạp xưởng, quà Tết của trại, thơm ngon cách gì! Ấy vậy mà những đứa xấu tính lại chơi khăm, ghét ai thì trịnh trọng chúc người ấy trong tương lai sẽ được ăn thêm một cái Lạp xưởng nữa, tức là trù ẻo cho người ta bị rớt phồng vẫn phải ở lại thêm một năm!

Hình như tất cả mọi người đều may mắn lọt phồng vẫn. Đến hè năm con hợi là lũ lượt xách va li đi định cư, hưởng cái Tết sau tại một phương trời mới. Tuy nhiên cái Tết Quý Hợi tại trại ty nạn Hong Kong vẫn mãi giữ một vị trí trang trọng trong ký ức của mỗi người.

Tết Giáp Tý 1984

Không ngờ đây lại là một cái Tết buồn thảm nhất trong cuộc đời xa xứ. Ai cũng nghĩ được một nước thứ ba nhận cho định cư, bỏ lại những ngày bất ổn vô định tại trại ty nạn là có một tương lai tươi sáng mở rộng trước mắt. Thực tế thì kẻ ty nạn chân ướt chân ráo sang xứ sở mới là kẻ thua thiệt hơn hẳn mọi người trong một xã hội đã ổn định, nơi mà ai cũng có công ăn việc làm, xe cộ thoải mái, đồng lương vững chãi. Người ty nạn mới đến hai bàn tay trắng trơn, có vài chục bạc dành dụm từ trại ty nạn, vài bộ quần áo xin cứu tế không giống mọi người chung quanh, xe cộ không, bằng lái chưa có, lộ trình xe buýt không biết, v.v. Tôi vào làm chân bê bát đĩa tại một nhà hàng, đêm về ngủ trên chiếc giường nhỏ chủ kê trong nhà bếp vì gia đình ăn tại nhà hàng

không dùng bếp tại nhà. Có lần ông chủ đang bị mất mặt vì bị vợ xài xể, gọi tôi đến nơi bàn ông đang ngồi lấy lại oai phong: “Cô Thúy này, tôi dạy cho cô biết nhé. Cô làm việc nhanh nhanh lên tí nhé. Chậm lụt như cô thì chỉ có ra đường cạp đất mà ăn!”

Ngày lễ được tổ chức năm ấy tôi còn nhớ là lễ Giáng Sinh. Các con ông bà chủ tuổi thanh niên kéo bạn về nhà hàng làm bal bum sau khi nhà hàng đóng cửa. Mình làm việc cả ngày quần quật nào có ham gì chuyện ăn chơi, chỉ mong chóng được trở về góc bếp trong nhà chủ để nghỉ ngơi. Các khách được mời là giới sinh viên học sinh “Mỹ con” mình chả quen và không thấy hợp, nhưng phải ráng ngồi mỉm cười hưởng ứng và vỗ tay tán thưởng vì phải đợi tàn tiệc mới kể xe chủ về nhà.

Ngày Tết thì hoàn toàn không có gì. Nhà hàng vẫn mở cửa phục vụ khách Mỹ. Chẳng ngạc nhiên khi ông bà chủ không chúc Tết cũng chẳng lì xì nhân viên. Những người làm tụ nhau trong bếp kể lại những kỷ niệm ngày xưa ở quê nhà. Một cái Tết không có Tết! Trong góc bếp tôi thâm nghĩ không biết Tết sang năm mình ở đâu, hy vọng là không còn ở góc bếp tối tăm buồn thảm này.

Tết Ất Sửu 1985

Một năm sau tôi đã thoát khỏi nhà hàng tạm dung, và thoát ra khỏi cả tiểu bang Florida đầy muỗi mòng buồn chán (người buồn cảnh có vui đâu bao giờ?) Tôi được người dì đang dạy ESL (English as a Second Language) giới thiệu sang California dạy tiếng Anh cho học sinh đủ các nước, đủ chủng tộc mới nhập cư vào Mỹ, học chuyên tiếng Anh để chuẩn bị hòa đồng vào hệ thống giáo dục phổ thông. Thế là tôi xách khăn gói bay sang xứ ấm mà tình cũng ấm luôn. Trở lại nghề dạy học như đã từng làm ở Việt Nam, tôi vất vả đối phó với những khác biệt văn hóa tưởng như không vượt qua được. Người thầy ở Việt Nam dạy những sinh viên đã trưởng thành hiểu biết chỉ cần chú trọng về chuyên môn, đào sâu kiến thức và nghiên cứu. Dạy những cô cậu tuổi teen ở Mỹ đang ngỡ ngàng tại xứ sở mới lạ, bị cắt đứt khỏi truyền thống gia đình và những dây mơ rễ má của giống nòi tại quê hương nên chỉ chực nổi loạn thì hoàn toàn khác hẳn. Giáo viên nào tay non không trị lớp được thì đừng hòng dạy được. Ngày cuối tuần tôi sống với những cơn nhức đầu đau như búa bổ, mờ cả mắt, tối tăm quay cuồng với bài toán làm sao giải quyết tình trạng hỗn độn vô trật tự trong lớp để hòng gửi gắm cho các em một ít chữ nghĩa.

Thời gian ấy tôi thuê phòng của một bà cụ người Hoa. Bà sống một mình, con cháu ở gần chung quanh nhưng không sống chung cùng bà. A Phò nói tiếng Anh bập bẹ, vài chữ ngọng nghịu. Tôi lục túi mót được vài chữ tiếng Quảng Đông lượm được trong một năm ở trại ty nạn Hong Kong, còn cô học trò người Việt cũng ở thuê phòng nhà A Phò thì một chữ tiếng Hoa cũng không biết. Ba bà cháu cùng giao tiếp theo khả năng tốt nhất của mình. A Phò hay phát biểu Anh-Hoa để huê kiêu như: “Ngọ đậu tu mất chì rai xì!”

- Ngọ đậu = Tôi có (tiếng Quảng đông).
- tu mất chì rai xì = too much rice (tiếng Anh)

Ý rằng bà có rất nhiều gạo trong nhà, cứ lấy mà nấu cơm ăn!

Đôi khi có những sự hiểu lầm đáng tiếc không biết vì cản trở ngôn ngữ hay vì tính nết khó khăn bất thường của A Phò.

Ngày giỗ bố tôi năm ấy tôi thưa với A Phò sẽ làm mâm cơm cúng bố. A Phò cười tươi ủng hộ, khen tôi là con gái có hiếu, cùng ngồi vào bàn ăn giỗ với tôi và em học trò. Ít lâu sau Mỹ Dung, em học trò, cũng thưa với A Phò em sẽ làm cơm cúng bà nội, vì bà nội nuôi em từ khi bố mất lúc em còn nhỏ dại. Đang bày mâm cỗ chưa kịp cúng kiên gì bỗng A Phò lên con giận dữ quát tháo:

“Mi cúng bà nội mi trong nhà tao, trong khi tao vẫn còn sống, khác nào mi trù ẻo tao chết sớm như bà nội mi, hử? hử?” Ui cha, hai cô cháu lật đật khiêng bàn ghế chạy ra sân, bày biện lại com nước, lập cặp đót nhang khấn vái, đằng sau cánh cửa có đôi mắt cú vọ của A Phò chăm chăm nhìn ra theo dõi.

Cái Tết năm ấy là một cái Tết “đi nhẹ, nói khẽ” của hai thầy trò, vì chẳng biết A Phò sẽ chấp thuận những gì mình làm hay là lại chửi te tua bắt lỗi bắt phải!

Tết Đinh Mão 1987

Hai năm sau sức khỏe A Phò ngày càng sa sút nên con cháu đưa bà vào viện dưỡng lão. Họ bảo tôi tìm chỗ khác ở để họ bán nhà. Tôi đến share phòng nhà một một cặp vợ chồng xuất thân từ một làng đánh cá ở Nha Trang. Anh có tàu đánh cá rồi đưa họ hàng mấy chục người bà con đi vượt biên, cùng sang định cư ở California. Anh chị được chính phủ chu cấp housing, tôi và một chị bạn đồng nghiệp thuê hai phòng của anh chị nên tiền thuê cũng nhẹ vì đây là bông lộc ngoài luồng của anh chị. Chúng tôi tự nấu ăn riêng nhưng hằng ngày đều thềm thưởng thức phục những món ăn Việt Nam truyền thống chị nấu cho gia đình. Ngày chủ nhật anh chị đánh xe xuống tận San Joe cách nhà 30 phút để đi chợ Việt Nam. Về đến nhà là chị xắn tay áo vào bếp chế biến bún bò Huế, chả giò, cà ri, bánh xèo, đủ món và dĩ nhiên chúng tôi được thưởng thức kè.

Cái Tết năm ấy lần đầu tiên trong những năm xa xưa tôi được sống lại những truyền thống cổ truyền ngày xưa. Mỗi tối đi làm về là thấy một rổ dưa món mới cắt còn tươi rói để hôm sau phơi khô, hoặc thầu mút dứa, mút gừng; cận Tết thì những đòn bánh tét xanh thắm muột mà đang chuẩn bị vào nồi. Đêm giao thừa anh bày bàn thờ gia tiên tráng lệ với đèn, hương, hoa, quả. Đến đúng nửa đêm thắp nhang khấn vái mời ông bà về ăn Tết. Ngày mừng một, mừng hai, mừng ba luôn luôn có mâm com cúng thịnh soạn, bà con chú bác đến thăm nhau, con nít được lì xì phong bao đỏ, người lớn chơi bài sát phạt ì sèo... Đối với tôi, điều làm tôi thấy rõ không khí Tết không phải là các món ăn cổ truyền, tiếng cười nói chúc tụng của mọi người trong nhà, mà là mùi trầm hương quyện lan khắp nhà. Hương thơm đặc biệt đó khiến tôi thả hồn về căn nhà ngày xưa, nhớ lại những bữa cúng giao thừa ngày ba mươi, cúng tất ngày mừng ba, khi ta có cảm tưởng như các cụ trong khung ảnh trên bàn thờ đã về chứng kiến và vui hưởng cùng con cháu qua làn khói hương thoang thoang.

Những Cái Tết Tha Hương Bị “Ém” trong Đời Sống Bận Rộn Bên Mỹ

Rồi tôi di dời nhiều bận. Lần đầu dọn nhà có một va ly lưng lưng xách đi, lần sau túi túi bịch bịch chất đầy xe con, về sau nữa thì thuê một xe U Haul để chuyển của cải. Càng hội nhập vào đời sống Mỹ thì con người càng bị lôi kéo vào chuyện com áo gạo tiền, ra sức học thêm, làm thêm để vươn lên bậc thang xã hội.

Những ngày lễ Mỹ được nghỉ thì mình không có tập tục làm gà tây ăn lễ Thanksgiving, đi viếng mộ ông bà ngày Tưởng niệm tháng 5, tổ chức picnic ngày lễ Độc lập tháng 7... như người ta. Những ngày lễ truyền thống Việt Nam như Trung thu, Vu lan, Nguyên đán thì không được nghỉ nên đôi khi quên bẵng.

Khi mẹ tôi sang đoàn tụ, tôi vừa khuyến khích vừa hối thúc bà hội nhập, đi học lái xe, đi học lớp tiếng Anh tại trường dành cho người lớn. Hằng ngày mẹ nội trợ chăm lo nhà cửa, con đi làm. Ban đêm con đi học lớp tôi lấy thêm bằng cấp, mẹ đi Adult School học ESL. Có lần khi mẹ tôi đi học lớp đêm về cùng ngồi vào bàn ăn bữa cơm muộn, dọn sơ sài với món trứng chiên, tôi bật

nhớ: “Ừa hôm nay mừng một Tết! Nhà mình ăn Tết với trứng chiên!” Thật là cười ra nước mắt! Khi kể cho một cô bạn khác nghe, cô cũng tự thú: “Còn em nè chị! Hôm giữa năm em chợ nhớ, đánh vào vai ông xã cái “chát”: “Thôi chết rồi anh ơi! Hôm ba mươi Tết cúng rước ông bà về ăn Tết mà mừng ba quên tiền ông bà đi. Bây giờ là tháng 7 rồi!”

Nhớ lại những cái Tết ẩm cúng ở nhà anh chị Kết khi còn share phòng, tôi ngộ ra rằng Tết tại Ta. Mình có cung nghinh long trọng đón rước thì Tết mới về, còn mình bận lo cơm áo gạo tiền, “hy sinh hiện tại để cùng cố tương lai” thì... đành chờ ăn Tết lớn trong tương lai!

Đón Tết Việt cho Con

Hơn nửa đời người, hơn chục năm sinh sống bon chen tại Mỹ, luôn phải “thu xếp”, “gói gọn” truyền thống để chắt vật vơi lên, bà mẹ Việt bỗng thay đổi nhân sinh quan khi con trẻ cất tiếng khóc chào đời. Tôi bắt đầu lưu ý dạy con nói tiếng Việt, ăn thức ăn Việt, mặc áo dài xúng xính ngày Tết, dạy con khoanh tay, mớm từng lời cho con chúc Tết bà ngoại, chúc Tết mẹ. Những truyền thống bị lãng quên trong cuộc sống nhọc nhằn bỗng được trân quý trở lại.

Những ngày Tết khi con tôi còn nhỏ, nó tung tăng mặc áo dài, đôi khi được đội cả khăn đóng cùng vải khi gặp hên. Bảo là gặp hên vì các bà mẹ “chơi hụi” áo dài với nhau, ai có áo quần gì thì đóng góp, ai có con đúng tuổi hay vừa vắn vóc đáng thì “hốt hụi” mang về cho con mình mặc, năm sau lại trao đổi tiếp.

Khi con trẻ lớn lên một chút, người lớn buộc bọn trẻ tự đặt lầy lời chúc Tết đối với từng người. Con bé của gia đình bạn tôi trịnh trọng vòng tay chúc tôi năm mới học giỏi, thi đậu; đến mẹ tôi cũng được chúc năm mới thi đậu luôn; cả nhà cười xòa. Con gái tôi thì tài khôn lái những câu chúc theo cuộc đời buồn vui của mẹ. Có năm nó chúc mẹ được boss thương, vì thấy tôi cứ về nhà rầu rĩ khổ sở với bà xếp nhỏ mọn. Có năm nó chúc mẹ cho thuê nhà có nhiều tiền vì năm đó tôi làm gan mua căn nhà cho thuê gầy vốn thì lại bị người ở quẹt nợ chẳng trả tiền, thâm thụt nặng.

Tết Canh Dần 2010 – Một Cái Tết Đáng Nhớ Vì Thời Tiết Chẳng Cho Phép

Từ ngày tôi dọn từ California sang Maryland thì bắt đầu hợp sức với các chị trong Hội Ái hữu Nữ sinh Gia Long Miền Đông Hoa Kỳ hằng năm tham gia hội chợ Tết của cộng đồng. Chúng tôi gây quỹ làm quà Tết cho thầy cô ở Việt Nam. Các chị trở tài khéo trong bếp làm đủ các món dưa món, bánh tét, xôi vò, bánh bò, ô mai, v.v. biếu cho Hội bán lấy tiền. Cửa không vốn nên bán rẻ vẫn lời to.

Năm 2010 gặp phải một trận bão tuyết kinh khủng. Mới đầu tháng 12 tuyết đã phủ trắng đường xá. Gặp đêm tôi chở con gái và bạn nó từ Virginia lội tuyết về Maryland, chiếc xe nhỏ bé leo lên tuyết trắng phủ dày mặt đường, gập ghềnh vượt từng dậm một về nhà. Lòng mình lo quặn thắt, sợ nhỡ chui xuống hố thì khổ bọn trẻ, lại không phải tất cả mấy đứa là con mình, bố mẹ chúng sẽ phản ứng ra sao? Từ chiếc radio trong xe xướng ngôn viên la ối a: “Bây giờ mới đầu tháng 12 thôi đây, chưa phải là mùa đông nhé!”

Năm đó có hai chợ Tết ở vùng Virginia: một chợ tổ chức 10 ngày trước Tết do Cộng đồng Người Việt chủ xướng, và một chợ tổ chức tuần sau của Hội Cao Niên. Đoàn thể chúng tôi tham gia chợ Tết 2 của Hội Cao Niên. Trước chợ Tết 1 vài ngày, cả khu vực lại chìm trong bão tuyết nên chợ Tết 1 phải hủy bỏ. “Phe Ta” khắp khơi mừng thầm. Phen này ta độc quyền thao túng thị trường.

Hỡi ôi, Trời chẳng chiều lòng người, hay đúng hơn là Thượng đế khá công bằng, mấy ngày sau, sắp đến chợ Tết 2, thì bỗng cũ soạn lại, cả không gian mịt mù trắng xóa. Mọi người hồi hộp theo dõi tin tức. Ban tổ chức thuê trường học làm hội chợ ngày cuối tuần, mà trường phải theo lệnh của Ty Giáo Dục quận Fairfax. Ty cho nhóm chợ mới được, Ty bảo “Đẹp!” thì đành ôm lấy hàng ế mà... ăn!

Còn hai ngày nữa khai trương thì lệnh trên ban ra: “Đẹp!” Nghe tin mà rụng rời! Hàng họ phải chuẩn bị từ trước chứ đâu phải khuya sớm dậy nấu, hừng sáng bung ra chợ như mây bà bán xôi đầu ngõ đâu. Thế rồi phone, text, email nhốn nháo trao đổi qua lại: Hội chúng ta sẽ họp chợ chòm hòm tại nhà một chị trong Ban Chấp hành. Cả bọn đánh xe vượt tuyết đến... ngồi chòm hòm! Cũng trao đổi ì sèo, mua qua bán lại vui như... Tết! Em lấy 2 lọ dưa món của chị, chị mua 5 gói ô mai của em, v.v. Cuối ngày bên bán cũng sạch hàng, bên mua quà đầy ních giỏ mang về ăn nhà Tết, và ban thủ quỹ thì tiền đầy túi để ra giêng gửi về Việt Nam biếu thầy cô!

Ôi, những cái Tết tha hương! Khi ôn lại thật là một trời ký ức đa dạng đủ màu sắc phản ánh những chặn đường truân chuyên hay êm ả của kẻ bỏ xứ ra đi. Những cái Tết gom góp lại từ kho tàng Tết dân tộc, được chút gì hay chút đó, đôi khi quá đơn giản chấp vá khiến mình chạnh lòng tiếc nuối những cái Tết đậm đà ấm cúng tại quê nhà. Tuy nhiên chúng tôi luôn nỗ lực nối kết với nguồn gốc, băng đại dương, xuyên qua các thế hệ, để lớp người di tản/thuyền nhân ôn lại những cái Tết êm đềm của tuổi thơ, và để thế hệ các “Mỹ con” ngày nay vẫn nhớ đến dòng máu Việt chảy mạnh trong tim.

Thúy Messegee

1/8/22

A Lonely Swan on Olley Lake

Picture/ Net

Hôm nay em đã kể cho một người bạn mới gặp
Chuyện con thiên nga của hai đứa mình
Em đã nói huyền thuyên về nó suốt hai tiếng đồng hồ
Người bạn mới gặp của em
Bên kia đầu giây ngồi lặng nghe
Không biết người ấy đã cảm nhận như thế nào
Nhưng với em thì tràn trề niềm vui và kỷ niệm

Có cả vui có cả buồn có cả nỗi nhớ của em dành cho anh
Em thật nhớ anh.

Em kể cái đoạn
Chúng mình bốn đứa cùng đi lũng bắt bầy thiên nga
Rồi bỗng nhận ra hình như lúc đó chúng ta có hơi nhẫn tâm
Tại sao có thể làm cho một gia đình thiên nga
Cha mẹ và đàn con thật dễ thương thật đầm ấm phải
Tan đàn xẻ nghé thế nhỉ
Nhưng lúc đó chúng mình vô tư quá trẻ con quá
Anh đã dồn hết nỗ lực mua ghe mua lưới mua tàu mua bè
Cốt bắt cho được bầy thiên nga
Đang nhón như trong bầu trời xanh ngắt
Của mùa hè Delaware.

Không ngờ ông trời đã ban cho chúng nó một bản năng sinh tồn thật mạnh mẽ, chúng ngụp lặn, thoát ần thoát hiện.
Suốt cuối tuần trong cả mấy tuần lễ, cả bốn đứa mình đã dậy thật sớm để đi học đi tới đi lui, mắc công mắc linh mà vẫn không tài nào bắt được con thiên nga nào cả. Cũng may là bọn mình đã không bắt được con nào!
Anh là người khá mạnh mẽ trong mọi ước muốn, vậy mà cũng đành bó tay. Anh đã âu yếm nói với em:

- Thôi chúng mình vào làng Amish mua một cặp thiên nga vậy, em nhé.
Một cặp thiên nga mới nở được ít lâu, còn lông tơ trông chúng nó đúng là những “con vịt xấu xí”. Năm trăm dollars không biết là đắt hay rẻ, nhưng anh mòng chi phải không anh. Mang chúng nó về thả xuống hồ chẳng mấy chốc chúng nó đã trở thành đôi thiên nga lông lẩy, sang trọng bơi nhón như trên mặt hồ.
Ôi, cái hồ trước căn nhà màu nâu sẫm của chúng ta. Anh luôn lo lắng về những đám rong rêu ngày càng lan rộng, vô trật tự làm nghẹt cả mặt hồ. Thịnh thoảng bạn bè đến giúp vớt bớt lên, nhưng không xuê. Nay có đôi thiên nga hằng ngày đã giúp anh thanh toán hằng vài ba chục ký lô đám rong rêu ấy, chúng nó ăn mạnh mẽ sợ, thảo nào mà không mau phồng phao như thế chứ. Thế là hết lo lắng cái đám rong rêu rồi anh nhé. Khi anh quyết định mua căn nhà có màu nâu sẫm tặng em, mình đâu biết nó có nhiều vấn đề đến thế đâu anh nhỉ.
Khi mới mang về chúng nó bé tí xíu, anh sợ chúng nó bị cáo, bị chồn bắt mất nên đã oạch người ra làm lưới làm mạng dưới hồ để che chắn cho chúng. Vậy mà không biết bằng cách nào đó chúng nó cũng vượt thoát ra được, bơi nhón như bên ngoài mấy tấm lưới. Em cứ sợ chúng nó khi đã đủ lông đủ cánh rồi sẽ bay đi mất, nhưng anh đã trấn an em:

- Em đừng lo, cánh chúng nó đã bị mấy người trong trang trại cắt mất cái gân nào đó rồi, chúng chỉ bay là đà chứ không thể cất cánh bay cao, bay xa như những con thiên nga hoang đã được nữa đâu em ạ.

Nghe anh nói mà em cảm thấy thật tội nghiệp cho chúng nó quá. Giống như những trường hợp mấy người nuôi chó, nuôi mèo, họ cứ tự ý mang chúng nó đi “thiến*” mà không hề “hỏi xem” chúng nó có đồng ý hay không! (*để chúng khỏi truyền giống hoặc sinh đẻ).
Một buổi sáng vắng anh, mặt trời vừa ló dạng. Tiếng phong linh bị gió đùa kêu vang đã đánh thức em dậy, nằm trên giường nhớ anh quá thể, không biết giờ này anh đang làm gì nhỉ? Nhìn

qua khung cửa sổ lớn, gió xuân đang lùa về khiến những cánh hoa đào bị gió thổi tung, lia khỏi cành bay khắp mặt hồ trắng xóa.

Ôi khung cảnh thật thần tiên, giá mà có anh... không nhìn được nữa em trỗi dậy. Em khoác lên thân hình đầy sức sống của mình chiếc áo trắng mềm mại, dài quá gối được một bàn tay khéo léo nào đó, thêu lên những bông hoa vàng thật nhỏ thật dễ thương. Cái áo mà anh đã ướm vào người em ngắm nghía và quyết định mua cho em, nhân dịp chúng mình ghé Florence lần trước đó, anh còn nhớ không.

Cầm cái cốc cà phê màu hồng nóng hổi chứa đầy cà phê vừa pha xong, trên thành cái cốc có ba chữ I Love You màu huyết dụ thật sắc nét mà anh đã khổ công mang về tặng em từ một quốc gia nào đó mà anh đã đi qua. Em bước ra “deck” với một tâm trạng thật bình bĩnh, em đưa mắt nhìn ngắm một lượt khắp mặt hồ có những bông hoa Đào trắng xóa. Mắt em bỗng dừng lại dưới một gốc Đào, trên cành vẫn còn vương lại những nụ hoa e ấp một màu hồng âm áp. Em nhìn thấy Sophia (chúng mình đặt tên cho hai con thiên nga là Sophia và Sunny) đang nằm ủ rũ buồn bã bên bờ hồ sát cạnh gốc Đào.

Em đưa mắt tìm Sunny, từ đằng xa Sunny đang nhờn nhờn trên mặt hồ, em cảm thấy có điều gì đó thật khác lạ, em đi nhẹ tới cạnh gốc Đào, muốn dơ tay vuốt ve bộ lông trắng ngần của Sophia nhưng không dám vì nó vốn là loài động vật hoang dã, anh dặn em không nên đụng vào. Em quơ hai tay, miệng suýt suýt xua nó xuống hồ, Sophia với cái vẻ lưỡng lự rồi cũng từ từ dõm mình đi xuống hồ. Sophia vừa đi tới mép bờ, trườn xuống hồ thì ngay lập tức con Sunny từ đằng xa phóng nhanh tới mổ tới tấp vào Sophia, khiến nó hốt hoảng chạy ngược lên nằm mọp trở lại gốc Đào khi nãy. Trời ơi! đã xảy ra chuyện gì thế nhỉ?

Và cứ như thế, con Sunny to lớn suốt ngày rượt đuổi con Sophia vốn bé nhỏ hơn nó. Nhìn bề ngoài chúng ta có thể quyết đoán Sunny to lớn hơn là con trống và là chồng, còn Sophia thon gọn và nhỏ hơn là con mái, là vợ. Vậy thì có gì mà chúng nó đã cùng lớn lên và kề cận bên nhau được một khoảng thời gian dài rồi, mà sao nay Sunny cứ rượt đuổi Sophia chạy có cờ thế nhỉ. Nó nhất định không cho Sophia xuống hồ kiếm ăn, khiến Sophia thiếu ăn, thiếu uống càng ngày trông càng xơ xác.

Thiên nga thường được mọi người xem là biểu tượng của sự đẹp đẽ, sang trọng. Thiên nga còn là biểu tượng của tình yêu vĩnh cửu vì loài chim này thường sống thành từng đôi và hiếm khi tách rời. Chúng ta thường trông thấy hình ảnh hai con thiên nga có cái cổ cong vòng, chúng chạm hai cái ức lại gần nhau, kết thành hình trái tim thật đẹp. Thêm cái cảnh hai con thiên nga nhờn nhờ trên mặt hồ theo sau là một đàn thiên nga con tinh nghịch đùa dỡn. (Thiên nga là hình ảnh nổi bật trong thần thoại Âu Châu...)

Vậy mà không hiểu tại sao hai con thiên nga của bọn mình như hai địch thủ trong những trận “ác đấu” của thành La Mã. Chẳng lẽ chúng nó cũng giống như con người, như bao nhiêu cặp vợ chồng không thể chung sống tới đầu bạc răng long.

Tới mùa đông thì càng thảm hại, mặt hồ bị đóng băng, Sophia và Sunny không thể nào lặn xuống hồ để tìm thức ăn. Mùa Đông năm đó anh lại vắng nhà, em phải một mình nai nịt mặc ấm như anh vẫn dặn dò trước khi xa em. Em mang đôi bốt cao cổ, đem theo cái gậy đánh “golf” của anh để đập vỡ mặt hồ đang bị đóng băng lạnh cứng. Em đang hớn hờ vì đã vừa đập vỡ được một lỗ

Picture/ Net

thùng to tương trên mặt hồ thì bỗng cảm thấy cả thân hình của em từ từ chìm xuống. Thôi chết, chỗ em đang đứng bị nứt ra bởi cái lỗ hồng trên mặt hồ vừa bị em đập vỡ, nó nứt rạn ra rồi loang tới chỗ em đang đứng rất nhanh.

Ồi anh ơi, em chợt nghĩ tới anh, giá mà có anh ở đây lúc này chắc chắn là anh đâu có để cho em làm cái chuyện đại đột như thế này đâu anh nhỉ? Em phải làm sao đây khi chỉ có một mình, nhưng cũng chỉ vì chỉ có một mình cho nên em đã rất bình tĩnh, nhún mình nhảy thoát một cái đã thấy mình đứng trên bờ hồ. Em cũng không hiểu tại sao mình có thể làm được như vậy. Em cũng vẫn chưa hiểu là tại sao từ ngày gặp anh, em đã làm được rất nhiều chuyện phi thường mà ít người đàn bà nào trên cõi đời này có thể làm được và...em lại sắp sửa bị lỗi ngược trở về quá khứ...

Thôi để em kể tiếp cho anh nghe, những gì em đã kể cho người bạn mới gặp của em về hai con thiên nga của chúng mình anh nhé. Với cái lỗ hồng khá lớn trên mặt hồ ấy vậy mà con Sunny chiếm hế, bỏ mặc cho con Sophia lạnh lẽo đói khát. À, chắc chúng không lạnh lẽo như chúng ta tưởng đâu, Trời đã ban cho chúng nó một bộ lông dày đặc ấm áp mà phải không.

Người lạnh lẽo là em chứ không phải là chúng nó, nhưng em đã bất chấp tất cả, chạy ra Home Depot kiếm cho được một cái chậu thật to, em cạy cục giải thích mãi mới có một anh chàng tốt bụng vào tận nhà kho tìm cho ra một cái chậu bằng nhựa dẻo loại mà mùa hè những cha mẹ thường mua về chứa nước cho trẻ con nghịch nước.

Em cố nhét cái chậu bằng nhựa dẻo ấy vào cốp xe, mang nó về để đằng sau hiên nhà cho Sophia có chỗ ngâm mình hay uống nước. Em còn chạy ra cả các siêu thị, chạy tới ra cả phía sau nhà kho để xin cho được những rau cải héo úa, không còn bán được nữa, đem về băm nhỏ ra cho Sophia ăn. Lúc đó chắc em trông giống như mấy mẹ nhà quê băm rau, băm bèo cho lợn ăn anh nhỉ.

Thiên nga là loài động vật hoang dã ít gần gũi với con người, vậy mà khi em lừa Sophia vào sau hiên nhà nó đã ngoan ngoãn đi theo em, chắc có lẽ nó đã chán nản và cũng hết sức đề chống chọi lại với con Sunny và còn có lẽ vì bị đói khát nữa anh ạ. Nghe em than sắp thành bà nhà quê, băm rau băm bèo cho lợn ăn, anh đã vội từ ngàn dặm trở về, nghĩ cách giúp em. Em rất vui khi anh trở về bên em và em biết rằng anh rất yêu em.

Anh lúc nào mà không có sáng kiến phải không? Anh đã nghĩ ra cách đăng tin nhắn trên mấy tờ báo local, anh “rao” là sẽ tặng “không” cho ai đó một con thiên nga mái, đã trưởng thành có bộ lông trắng muốt tuyệt đẹp. Điều kiện là phải có một mặt hồ rộng khoảng hai mẫu. Vậy mà bài báo đó đã rất có hiệu quả. Chúng ta đã rất vui mừng khi có một đôi vợ chồng tên David và Carol ở tại vùng mình, không những họ hội đủ điều kiện có một mặt hồ vô cùng rộng lớn mà họ còn có cả một nông trại nuôi đủ thứ các loại gia cầm. Ngày họ tới mang Sophia đi, chúng ta nhất là em cảm thấy nửa vui nửa buồn. Buồn vì đầu gì cũng gắn bó với nó một thời gian dài nay phải xa cách, vui vì Sophia nay đã có nơi để nương tựa.

Thỉnh thoảng David hoặc Carol gọi cho em nói rằng:

- Các bạn cứ yên tâm nhé, Sophia tuy chỉ có một mình thơ thẩn trên mặt hồ nhưng rất bình yên.

Bạn bè tới thăm bàn tán xôn xao:

- Con Sunny nó chê con vợ cũ không hợp, mình cưới cho nó con vợ mới đi nha. Ha... ha... Tưởng đùa mà thành thật. Nhân ngày sinh nhật của em Bob đi tận đâu đâu mua về tặng em một con thiên nga mái cũng trắng muốt trông thật đẹp, giá đến ba trăm dollars. Con thiên nga này chắc chỉ mới tới tuổi “dậy thì”, giáng về thon dài, cái mỏ màu cam đỏ, tươi rói với cái viền màu đen. Vạt lông cũng màu đen viền đôi mắt đen lay láy, cái cổ thon dài cong hình chữ S phủ một lớp lông mềm mượt màu nâu hồng nhạt, nhạt dần xuống thân hình trắng muốt.

Mình đặt tên cho nó nha các bạn:

- Trông nó lã lướt như nàng tiên giáng trần, chúng mình lại cười nó về đúng vào mùa thu, mình đặt nó tên Giáng Thu nha các bạn.

Đưa Giáng Thu xuống hồ, nàng nhẹ nhàng khua đôi chân, đẩy thân hình trắng muốt lướt nhẹ như một áng mây vừa sa từ bầu trời xuống. Thỉnh thoảng Giáng Thu ngụp cái đầu có cái cổ thật dài xuống hồ, điệu đà dút một vài miếng rong, thỉnh thoảng ghé mỏ hớp một ít nước rồi dương cái cổ lên thật cao cho nước trôi xuống, lại có lúc nghiêng đầu nhìn xuống mặt hồ như đang tự soi gương xem mình có đủ thơm tất, quyến rũ chưa.

Nhớ có lần anh đã đưa em đi xem vũ điệu Thiên Nga tại rạp hát cổ Mariinsky ở Saint Peterburg bên xứ Nga. Em đã say sưa theo dõi từng bước nhảy của các vũ công, không khác gì dáng điệu của Giáng Thu bây giờ, thật tuyệt vời. Từ ngày có Giáng Thu xuất hiện, Sonny có vẻ điềm đạm hơn, không hung dữ ôn ào như đối với Sophia. Sunny từ đằng xa nghiêng cái đầu qua rồi ngoảnh cái đầu lại nhìn ngắm Giáng Thu mà không có một chút manh động nào. Em rất vui vì đã nhận được một món quà sinh nhật vô cùng độc đáo này.

Nhưng... chỉ được mấy hôm êm ả, bình yên như thế, thì vào một buổi sáng chúng mình đang ngồi ăn sáng trên cái deck bên bờ hồ, bỗng nghe tiếng rượt đuổi ầm ầm trên mặt hồ. Trời ơi! Sunny đang “đuổi cùng diệt tận” Giáng Thu, nó mô toi bời vào bộ lông trắng muốt của Giáng Thu, khiến cô nàng sợ phát khiếp lên được, nàng ta vội phóng lên bờ chạy nhanh đến núp dưới gốc hoa Đào...

Bạn bè biết chuyện đùa rằng:

- Chẳng nhẽ con Sunny thuộc loại "đồng tính"...

Nếu không thì tại sao nó lại hung dữ, rượt đuổi các nàng thiên nga đẹp như mộng đến thế chứ!

Thế là em vội gọi cho Bob, người bạn đã tặng cho em món quà đặc biệt này:

- Bob ơi, mình trả con thiên nga lấy tiền lại được không?

Bob dấy lên phản đối:

- Đâu có được, biết bao nhiêu công lao tôi mới mang nó về được tới nhà bà. Bây giờ lại phải bỏ công đem nó đi trả hả “No way”, tôi không làm được đâu. Và lại ai mà cho trả lại chứ, thôi mấy bạn làm sao được thì làm.

Ồi trời, thế nhưng anh đã nghĩ ngay đến David và Carol cặp vợ chồng trước kia đã nhận nuôi Sophia. Thật vui khi vợ chồng họ đã lại nhận lời nuôi Giáng Thu dùm chúng mình. Hai vợ chồng họ nghe kể chuyện, đề nghị hoàn lại ba trăm dollars cho Bob. Nhưng Bob không chịu và nói rằng:

- Mấy bạn đến rước nó đi dùm chúng tôi là may mắn lắm rồi. Cảm ơn còn không kịp ai mà lấy tiền lại làm gì chứ.

Tôi vội nói:

- Thế còn món quà sinh nhật của tớ đâu?

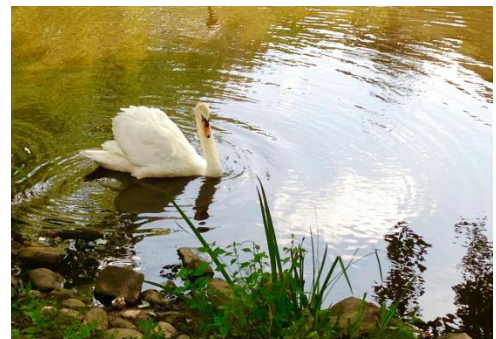
- Thì... đợi tới năm sau chứ đi đâu mà vội.

- !!!

Thế là từ đây con Sunny trở thành Lonely Swan trên mặt hồ Olley, cho đến ngày nó lạng lẽ qua đời!

Picture/ Net

Picture Don Pham

Tuổi Ngọc Cho Nàng Nơi Xứ Người

Tháng Giêng, nàng rời Việt Nam, khi đang năm cuối Đại Học Sư Phạm, Sài Gòn. Từ đó, mỗi tháng đầu năm nơi xứ người, nàng bồi hồi đếm. Lại thêm một mùa xuân tha hương. Năm nọ, khi hai mẹ con ngồi nói chuyện như hai người bạn, nàng bồi hồi tâm sự:

– Năm nay, thời gian mẹ ở Đức cũng bằng thời gian mẹ ở Việt Nam đó.

Thằng nhóc, vờ nhắm tính. Dù rất rành rẽ ngày tháng năm sinh của Mẹ, năm nào cũng quà cáp, chúc tụng chu đáo, thằng nhóc cười hóm hỉnh:

– À, vậy là Mẹ ở Đức 30 năm rồi phải không? Mẹ phải uống Doppelherz Gingseng đó nghe. Gheo mẹ cho vui, chứ cu cậu cũng “tâm lý” lắm. Cu cậu mở album cũ, xem hình nàng chụp trong sân trường vài ngày trước khi rời Việt Nam, rồi khen:

– Trong hình này Mẹ 22 tuổi. Mà thấy trẻ như mấy đứa con gái nhỏ trong trường của con.

Ngày ấy, nàng hầu như không còn hy vọng được xuất ngoại, mặc dầu người anh ở Đức xin được giấy phép nhập cảnh cho gia đình đã vài năm. Thật bất ngờ, thật tình cờ, gia đình nàng biết tin được phép rời Việt Nam. Từ lúc biết tin cho đến khi lên máy bay chỉ vài tuần lễ. Giữa những bận rộn hoàn tất thủ tục xuất ngoại, lòng nàng ngổn ngang buồn. Bạn bè trong lớp của nàng chuyền tay nhau cuốn tập vở. Ngày cuối nàng đến trường, chào thầy cô, bạn bè, cuốn tập vở đã đầy kín những tâm tình. Dẫu thi giờ ngắn ngủi nơi sân trường, nàng vẫn dành cho mình đôi phút với cuốn lưu bút viết vội của bạn bè. Mắt nàng đã dừng lâu hơn khi đọc những dòng chữ, bài thơ, đoạn văn ngắn, anh bạn cùng lớp viết cho nàng. Anh bảo, để nàng đọc cho đỡ buồn. Bởi vì, sẽ không có báo *Tuổi Ngọc* trên đất nước của Goethe. Nàng bỗng thấy mình *lệ sâu tràn mi**. Nàng bỗng nghe mình *bước đi nhưng chưa nở rời**. Vậy mà, cho đến ngày lên đường, nàng chẳng có dịp nào nói với anh đôi câu từ già.

Bao năm sau đó, xa khỏi Việt Nam, nàng cũng chẳng có có, tỏ đôi lời hứa hẹn băng quơ. Nhưng hầu như năm nào, nàng cũng ít nhất một lần đem cuốn lưu bút ra ngắm, đọc. Mỗi khi mở cuốn tập, đã vàng ó màu giấy cũ, nàng như thấy lại cô sinh viên đang những bước tập tành làm cô giáo nhỏ.

Năm nay nàng thật sự sống ba thập niên nơi xứ người. Chứ không phải lời nói đùa của con trai cách đây mấy năm. Nàng đã bước hẳn vào ngưỡng cửa tuổi tác của tri thiên mệnh. Bạn bè nàng đã nhiều người lên chức nội ngoại. Những tiếng “chào cô” đang dần được thay thế bằng “chào bác”, “chào bà”. Khách quan mà xét, nàng sắp sửa hội đủ điều kiện để trở thành hội viên của các hội cao niên đó đây. Vậy mà, rất nhiều khi, nàng tưởng mình vẫn là cô bé ở tuổi đôi mươi. Ngược lên thấy trời xanh, mây hồng. Cúi xuống thấy cỏ biếc, hoa tươi. Mặc cho yếu tố thời gian, không gian chẳng thuận lợi, nàng vẫn dùng dằng, nán nã ở tuổi mộng mơ, tuổi hoa, tuổi hồng.

Tháng Giêng lại về, nàng đang nghiêng đầu lật vài trang lưu bút cũ. Mời bạn cùng nàng đọc bài báo ngày xưa.

Nàng

Nàng có cái trán gò. Người có trán gò thường là người bướng bỉnh. Tôi cũng có trán gò, nên tôi cũng bướng bỉnh quá trời. Lũ con gái trong lớp lại bảo nàng có đôi mắt đẹp như hai vì sao. Có những vì sao đã tắt ánh sáng từ lâu rồi, nhưng vẫn nhìn thấy được trên bầu trời. Lạ trời cho lũ con gái trong lớp không so sánh đôi mắt nàng với những vì sao ấy. Nàng không có hộ khẩu ở

thành phố. Nghĩa là nàng không có 250 gờ-ram đường mỗi tháng như tôi. Không trách được nàng thiếu sự ngọt ngào. Nàng có cái kiêu nói chua như chanh và cay như ớt. Tôi nhủ thầm: “Cũng chẳng sao. Chanh có nhiều sinh tố C, rất cần cho một đứa con trung thành của nhà ăn tập thể như tôi.” Sinh tố A thường có trong những trái cây chín đỏ. Thật lạ lùng, trong mấy năm học đầu, tôi không chú ý gì đến nàng. (Quý vị cũng có thể không chú ý gì đến một cô gái đẹp ở gần nhà, khi cô ta còn là một đứa trẻ nít.) Tôi không hiểu nàng đã xuất hiện ở lớp tôi như thế nào. Một hôm, cô bạn cùng lớp, hỏi: “Sao bác lại chú ý đến bạn cháu?” Tôi lúng túng trả lời: “Bởi vì bác có cảm giác là bác đang muốn cầm dao tự đâm vào trái tim mình.” Tôi chưa hề làm nghề mổ heo. Tôi cũng đi hỏi vợ mấy lần ở nhà quê, nhưng thất bại vì không biết làm gà, làm vịt. Nhưng tôi tin chắc sẽ đâm trúng trái tim mình, vì tôi biết nó nằm chỗ nào.

Hôm đi thực tập ở Hóc Môn, nàng đã kê bàn ghế, giường tủ đầy ắp mồm tôi, làm tôi không còn hơi sức đâu thường thức bữa cơm thịnh soạn mà quý vị phụ nữ lớp bạn chiêu đãi. Trở về trường học, nàng rút rề đưa cho tôi một cuốn tiểu thuyết để đọc. Lúc đó nàng lại dễ thương hết sức. Chiều hôm đó, tôi đã lập tức đến nhà thờ xưng tội, vì đã nghĩ xấu về nàng. Sau đó, tôi gửi biếu nàng một con đế gáy. Sáng hôm sau, nàng tươi cười bảo tôi rằng, nàng đã cho nó lên thiên đàng. Tôi nhìn đôi bàn tay xinh đẹp của nàng, mà lo sợ cho lũ gà, vịt, ngỗng... ở nhà nàng. Chắc là nàng bẻ cổ chúng nó toi bởi hoa lá.

Một hôm, một tên bạn của nàng bảo rằng, nàng giống như một con mèo. Tôi đại dột cãi lại, bảo, nàng là một con cọp. Lập tức, nàng trợn mắt nhìn tôi. Ôi, đôi mắt kinh khủng quá trời! Nàng thật nóng nảy như một cái bếp lò. (Thưa quý vị, điều này cũng không có gì khó hiểu. Nếu quý vị bay vào vũ trụ bao la, đến gần hai vì sao, quý vị cho là đẹp nhất, quý vị sẽ thấy chúng như hai quả cầu rực lửa, vậy thôi!) Nhưng nói cho cùng, nàng thật dễ thương. Ở dưới nước, nàng giống như một con cá vàng. Ở trên bờ, nàng giống như một con mèo khoang. (Tên bạn của nàng thật có mắt tinh đời!) Nàng cười khi khi thật giống một đứa trẻ con. Nàng tính toán y hệt một bà già. Nàng là con nít, nhưng cũng là người lớn. Nàng nghịch ngợm như con trai, nhưng dịu dàng thật là con gái. Tóm lại, có cả chim, cả cá, cả mèo, cả cọp, có cả già, cả trẻ, cả trai, cả gái trong con người nàng. Đứng trước mặt nàng, tức là đứng trước một cái ngã bầy. Nếu quý vị thấy nàng ngồi một mình gặm bánh mì thịt thì thật là tuyệt vời. Tôi cầu trời cho nàng không bao giờ bị sún răng. Tôi lại lảm cẩm tự hỏi, ở đất nước của Beethoven không biết có bánh mì thịt như ở Việt Nam chăng? Có rau má 50 xu, có chè thập cẩm, có sữa đậu nành, sữa đậu phộng, có cà phê kho, có trà đá, có khoai mì, có trăm nghìn món ăn, mà đồng bào tôi nghĩ ra để đánh lừa bao tử của mình. Nếu được phép khuyên nàng một câu, tôi khuyên nàng không nên ăn nhiều bơ sữa, bởi vì tôi sợ nàng sẽ mập như... cháu gái tôi. Lớp tôi có một băng xì-trum. Nhưng tôi tin rằng, nàng không bao giờ là thành viên của băng này, vì nàng thiếu tiêu chuẩn về kích thước, chiều rộng cũng như chiều dài.

Hôm thứ Ba đến trường học, người ta báo tin ngày mười bốn nàng rời Việt Nam. Tôi buồn rầu hết sức. Buổi chiều về, tôi vét hết tiền trong túi để mua vé số. Tôi hy vọng sẽ vớ được một món tiền kha khá. Tôi muốn tặng nàng cái đàn tranh, để nàng có dịp thi thố tài nghệ với con cháu của Bach, của Brahms. Nhưng ông trời hình như cay cú với tôi. Tôi đành để nàng đi và nghĩ rằng tôi hà tiện. Dù sao, tôi phải chia vui với con cháu Einstein, sắp được đón tiếp nàng. Tôi chúc nàng khoẻ. (Con gái chỉ cần khoẻ, không cần mạnh.) Tôi chúc nàng vui và yêu đời. (Không yêu ai càng tốt.) Tôi chúc nàng thông minh, để hạ đo ván đám Đức con trong lớp học. Tôi lạy trời cho những ai xúc phạm đến nàng bị điện giật chết tươi! (Tôi vốn sống hiền lành như con chim bồ

câu, nhưng khôn ngoan như con rắn.) Bây giờ đã 11 giờ khuya. Tôi buồn ngủ và cũng không dám viết tiếp vì sợ hết giấy, hết mực. Cây bút của tôi đã bơm mực năm, bảy lần rồi. Tôi ước gì mình có một tô phở. Ở dưới đường, thằng bé bán lạc rang rao hàng như một con đé gáy cô đơn. Tôi lên giường đọc kinh và đi ngủ. Không biết phải cầu nguyện cho ai, tôi bèn cầu nguyện cho tất cả người bán lạc rang trên thế giới. Tôi tự hỏi, không hiểu nàng có thích ăn lạc rang chăng?

Con Đé Gáy – Quên đời

*Tặng em con đé nhỏ
Bởi vì em tóc dài
Như dòng sông nước chảy
Trên bờ vai sớm mai*

*Không là con sâu đo
Bởi đời cần ngang dọc
Không là con bọ xít
Con đé gáy đơn sơ
Cho quên đời nhọc mệt*

*Hà hơi cho đé thờ
Thì xin em thật thà
Tặng em con đé nhỏ
Nhưng lòng anh bao la
Nhìn dòng sông chảy qua
Ngỡ hồn mình ở đó
Không là cánh chim cao
Đành làm thân cỏ bọ
Như ngày xưa nghịch ngợm
Bỏ đầu con đé mái
Như môi con đé trai
Anh xò tay gây guộc
Tính sổ đời hôm mai
Đời anh nhiều lận đận
Nên nào anh yêu ai!*

*Vì em là con gái
Vì anh là con trai
Nên em thường mắc cỡ
Anh quá đổi ngây ngô*

*Tim anh không biết giận
Nên thường yêu vu vơ
Tim anh chưa lận đận
Nên nào tính hơn thua
Nhà anh xa phố chợ
Nên nghèo hơn năm xưa
Lo đời anh vất vả*

Anh buồn nên làm thơ

*Anh về nhà làm thơ
Chiều nghe con để gáy
Anh lại buồn vu vơ*

*Anh hay buồn vu vơ
Chắc yêu em dạo nợ
Nên thường buồn vu vơ.
(H. Văn)*

Bạn mến, dù ở tuổi nào, dù ở nơi nao, chẳng phải Việt Nam, nàng mong rằng, cũng như nàng, bạn sẽ sống lại đôi phút *Tuổi Ngọc* khi đọc đoạn văn, bài thơ này, bạn nhé.

Hoàng Quân

* *Giấc Mơ Hồi Hương*, nhạc sĩ Vũ Thành

Lá Thu

*Lá thu từng chiếc cuốn về đâu
Từng lớp vàng rơi đọng lớp sâu
Gió ơi! Hãy ngừng tung lá dậy
Đừng để vàng rơi đầy vực sâu
Lá rụng về đâu...
Lá rụng về đâu...
Chuông chiều đổ tiếng nguyện cầu
Còn đâu tổ nữ gieo cầu năm xưa
Lá đã vàng chưa...
Đã rụng chưa...
Nắng thu đã tắt phủ sương mờ
Liêu trai liễu rủ đứng ru gọi hồn...
Ta đi trong nắng hoàng hôn
Lượm từng chiếc lá
Lối mòn thu xưa...*

Sao Khuê

Lạc Nhau

Một chiều nào ta đến bên nhau
Hai bên đường lá đã thay màu
Ba sinh hương lửa mong gần gũi
Bốn hướng ai ngờ đã lạc mau
Năm năm rồi lại năm năm nữa
Lục thập trên đầu chữa gặp nhau
Bảy ngày mong đợi bao lần bảy
Tám nẻo đi tìm chẳng thấy đâu
Chín nhớ nhờ mây đưa tin nhận
Mười mong mong mãi đến bao lâu.

Sao Khuê

Trăng Ly Biệt

Gìờ ăn trưa, Tô Miên dở tờ báo mang theo ra đọc, và như mọi lần Miên mở mục "Chuyện cười" đọc trước và cũng như mọi lần, đôi khi Miên lỡ cười thành tiếng vì câu chuyện quá tức cười. Vô tình Miên làm rơi chiếc muỗng nhỏ trong ly cà phê. Miên chưa kịp nhặt thì ai đó đi ngang đã cúi xuống và để chiếc muỗng lên bàn. Vẫn say mê đọc nên Miên nói theo phản xạ mà không ngừng lên:

- Thank you!

- Dạ, thưa chị, không có chi.

Ừa, tiếng Việt! ai nói vậy, sở này đâu có ai người Việt. Miên ngừng phất đầu lên. Trước mặt nàng là một ông da vàng tóc đen trông lại có vẻ quen quen. Miên chỉ kịp:

- Ủa... Ông là... người Việt ?

- Cái đó thì chưa chắc, nhưng tôi là người biết nói tiếng Việt.

Hừ, chưa gì mà đã dờ cái giọng ồm ồm. Miên nghiêm mặt:

- Cảm ơn ông.

Rồi Tô Miên cúi xuống làm ra vẻ chăm chú đọc.

- Có những người dờ báo ra là đọc ngay chuyện vui cười, tôi thì trái lại, khi dờ tờ báo mới ra thì xem....

Ông ta ngần ngừ, chờ cho Miên tò mò mà đặt câu hỏi nhưng Miên đâu có ngu mà mắc lừa, Miên vẫn giả bộ chăm chú đọc và còn giả bộ cười hích hích như là đang thú vị với mẩu chuyện tiêu lâm.

- Tôi cũng thích đọc chuyện tiêu lâm nhưng chỉ đọc sau khi đọc...

Ông ta lại giả bộ ngừng, chờ xem Miên có bắt chuyện không.

Còn lâu, ba cái mánh tán tỉnh của đàn ông, Miên đâu có lạ gì và Miên vẫn làm ra vẻ không biết đến ông ta đang đứng bên cạnh. Biết ngay mà, chờ không nổi nên ông ta tự động tiếp tục:

- Mục mà tôi đọc đầu tiên khi mở tờ báo ra là mục "Cáo phó"...

Miên nghĩ thầm "điên, mát dây, khùng" nhưng vẫn làm thinh. Chờ vài giây, ông ta... đành đọc diễn tiếp:

- Tôi đọc cáo phó trước để kịp phân ưu và báo tin cho bạn bè biết mà thăm viếng, nghĩa tử là nghĩa tận...

Miên bực mình, cầm tờ báo đứng dậy nhưng ông ta vẫn tiếp tục lải nhải:

- Chị nghĩ đúng không?

Trời đất, sao lại có người khùng tới mức này!

- Xin lỗi...

Miên tính chỉ rời đi nhưng lại buột miệng:

- Chắc ông làm báo hay bán hoa, cần săn tin để đăng phân ưu hay bán vòng hoa...

- Khiếp thật! Sao ngày xưa chị hiền lành mà bây giờ...

Hả, ngày xưa? Tô Miên ngừng lại, mở to mắt nhìn, nhìn từ đầu đến chân, rồi chăm chăm nhìn mặt "người nhiều chuyện"... Ai vậy nhỉ? Trông thì nhang nhác quen quen nhưng...

Chịu! Không nhớ nổi!

- Sao? Không nhận ra ai à?

- Xin lỗi, tôi không nhớ ra.

- Thế cái người thường ngồi sau lưng chị khi đi cours...

Miên lại chiếu tướng ông ta nhưng vẫn:

- Chịu! Nhưng mà ông ngồi sau lưng tôi, tôi lại không có con mắt sau gáy nên không nhìn thấy ông...

- Ha ha... Vẫn không hết làm tàng, làm phách, làm cao.

- Làm tàng, làm phách, làm cao Tôi? Tôi làm tàng, làm phách, làm cao?

- Chứ còn ai vào đây. Thế chị không biết là ngày xưa chị bị tui tôi gọi là "con nhỏ làm cao" à. Làm làm lý lý, chăm chỉ đi cours nhưng không bao giờ bắt chuyện với ai, bây giờ vẫn vậy, mặc cho người ta nói vẫn lặng thinh, không thèm tò mò hỏi lại.

Miên phì cười:

- Bây giờ thì nhớ ra rồi, ông Tiểu, chuyên viên kể chuyện tiểu lâm và phá phách. Hôm nay ông tiêu ngạo giang hồ đâu mà lạc đến đây?
- À tôi đến để xin thực tập, tình cờ vừa vào đến đây thì gặp người quen, tình cờ có dịp làm quen, chọc chơi cho bổ, bổ...
- Bổ ghét? Tôi làm gì mà ông ghét tôi?
- Ai nói tôi ghét chị hồi nào?
- Ông vừa nói "Chọc chơi cho bổ..."
- Bổ nhớ, bà chị ơi! Mà bà làm ơn bỏ cái chữ ông xa lạ đó đi. Tha hương ngộ cố tri mà ông, ông cái gì?
- Tui ít khi gọi mấy ông là anh lắm, trừ khi thật lớn tuổi để tôi coi là anh, còn ai cũng kêu "ông", ông ráng mà chịu, mà kêu vậy chứng tỏ ông cũng chưa già lắm, chưa đủ tuổi làm anh tôi...
- Lúc này... có nhiều thay đổi, không im như thóc mà hay... móc họng.

... Đấy, đấy, buổi đầu họ gặp lại nhau, buồn cười như thế đấy... Và tình cờ ông Tiểu, mà sau này Miên cứ réo tên là "Ông Tiểu lâm ơi", nhưng cũng chẳng tình cờ vì xếp lớn thấy cùng là người Việt nên cho ông ta thực tập với Miên, với lại chẳng ai muốn nhận người thực tập, phải chỉ dẫn, mất thì giờ...

Miên vẫn tiếp tục gọi Tiểu là ông và để đáp lễ Tiểu cũng không ngần ngại gọi Miên là bà:

- Chẳng lẽ bà gọi tôi là ông mà tôi kêu lại là chị thì có vẻ tôi... tôi là ông chủ...
- Và tôi là người làm? Quá quắt!
- Đó là bà nói, trong khi thực sự bà đang là thầy tôi, thưa bà thầy.
- Đàn ông đàn ang mà mồm năm miệng mười. Tội nghiệp cho ai bị làm vợ ông.

Tiểu làm ra vẻ buồn rầu:

- Bà xã tôi hiền lắm, hiền cùng cực, mà các cụ nói hiền quá hóa, hóa...
- Hoá đàn. Hừ, ông cậy tài giỏi, chữ nghĩa đầy bồ nên chê vợ ngu đàn.
- Lại cũng bà nói, tôi chỉ định nói là hiền quá hóa không khôn. Từ nay nhớ bớt lạnh chanh, nhẩy xổ vào miệng người khác khi người ta chưa dứt câu. Nhưng thú thật, tôi gặp bà như cá gặp nước, như rồng gặp mây, vui ơi là vui. Những cái pha trò hay kể chuyện dí dỏm của tôi không làm cho bà xã tôi cười được, lý do ra là bà ấy chẳng hiểu gì cả, mặt cứ nghệt ra, chán ơi là chán!
- Chứ không phải là ông pha trò dở quá hay sao?
- Vẫn chưa chừa móc họng. Tội nghiệp cho ông bạn tôi, chịu gì nổi, được cho ăn ngon nhưng lại bị móc ra.

Đó, ông ta khen Miên một cách... cà chớn như thế đó. Nhưng thật tình mà nói Tố Miên thấy vui hẳn lên vì lúc nào cũng có chuyện để mà bóp chát nhau, khiến đầu óc trở nên linh hoạt. Miên luôn luôn phải nghĩ những câu không phải là đối thoại mà là đối thọi nhau, hà hà... có tức nhưng mà vui, thua thì tức mà chọc được đối phương tức thì vui vui. Nhưng tức thì có tức mà tức cười.

Các cụ có câu "lửa gần rơm lâu ngày cũng bén". Gần nhau thì vui vui mà khi về nhà thì lại nhớ nhớ thành ra không biết là rơm đã bén lửa chưa.

Họ cùng làm, cùng về chung chuyến xe nên có những lần chung bước trên công viên ngay gần đó, ngắm sông, ngắm nước, ngắm cây và đến mùa đông tuyết phủ âm thầm cùng lối tuyết ra về. Có lần Miên vội vàng đi trước, quay lại thì thấy Tiểu nhón nhờ đi sau, lại còn tinh nghịch dẫm chân lên những dấu giày để lại trên tuyết của Miên.

- Trên con đường một chiều em đi trước anh theo sau nên chẳng bao giờ gặp nhau.

Tuy trêu Tiểu vậy nhưng... nhưng Miên nghe âm ấm trong lòng và như được trẻ lại, sống lại cái thuở ban đầu thiếu sót những thơ và mộng như người ta thường kể trong truyện tình lãng mạng.

- Này, tại sao bây giờ bà dễ thương mà ngày xưa bà hắc ám quá vậy. Biết có kẻ đố tính dễ thương như bây giờ dám ngày xưa cũng có "anh theo Ngộ về".

- Chứ không phải tôi với ông khắc khẫu gặp nhau là cãi nhau nên tôi dễ ghét hay sao?

- Nếu ghét được thì sung sướng biết mấy... Tôi thích những người thông minh, dí dỏm, nghịch ngợm.

... Và khi chiếc lá đầu tiên đổi màu bay ngang của số, Tiểu thần thờ than thở:

- *Ngô đồng nhất điệp lạc, thiên hạ cộng trị thu (1)*

- *Ừ! Ngô đồng một chiếc lá rơi*

Mọi người đều biết thu thời đã sang. (2)

- Ai dịch vậy?

- Tây đui! (Đọc lái là "Tui đây".)

Thế là những bài thơ tuyệt tác của mùa thu được đem ra đọc cho nhau nghe.

- Tại sao mùa thu lại khiến người ta nhớ quê, nhớ nhà. Nhiều hôm buồn tê tái nhớ: nhớ hồ con Rùa, nhớ đường Tự Do, nhớ vườn Tao Đàn và trời oi nhớ cả tiếng rao bán hàng rong...

- Nhà tôi trong hẻm, trong khu vườn rộng, hôm nào sáng trăng, tôi theo trăng lên lối giữa các cành lá, tuyết vời! Nhớ quá!

- Sáng trăng sáng cả vườn chè, Một gian nhà nhỏ đi về có nhau... (1)

- Hồi đó nghe radio "*Một đêm ánh trăng thanh rơi xuống khắp đồng quê bao la, bao la*"...

Tôi lại nhớ ngày còn sống ngoài Bắc, đêm trăng sáng trải chiếu ngoài sân, nằm trong lòng bà nghe bà kể chuyện cổ tích rồi ngủ quên.

- Lý Bạch có bài thơ nổi tiếng *Tĩnh Dạ Tì*.

Sàng tiền minh nguyệt quang,

Nghi thị địa thượng sương.

Cử đầu vọng minh nguyệt,

Đê đầu tư cố hương (1) 8

Nghĩa là Trăng chiếu sáng đầu giường

Phủ mặt đất như sương

Ngừng đầu nhìn trăng sáng

Cúi đầu nhớ cố hương (2)

- Nhiều người cũng thích bài *Nguyệt Hạ Độc Chúc* của nhà thơ:

*Hoa gian nhất hồ tửu,
Độc chúc vô tương thân.
Cử bôi yêu minh nguyệt,
Đổi ảnh thành tam nhân.
Nguyệt ký bất giải ẩm,
Anh đồ tùy ngã thân.
Tạm bạn nguyệt tương ảnh,
Hành lạc tu cập xuân.
Ngã ca nguyệt bôi hồi,
Ngã vũ ảnh linh loạn.
Tĩnh thì đồng giao hoan,
Tuý hậu các phân tán.
Vĩnh kết vô tình du,
Tương kỳ mạc Vân Hán.*

- Ủ.

*Rượu một bầu bên khóm hoa
Không ai, riêng mình ta
Nâng ly mời trăng già
Mời bóng nữa là ba
Trăng chẳng biết rượu trà
Bóng quanh quần bên ta
Chúng mình bạn gồm ba
Thương thức mùa xuân ca
Ta ca trăng bôi hồi
Ta múa trăng vàng rơi
Tĩnh rồi cùng vui chơi
Say thì đành chia phôi
Mãi mãi vẫn bên nhau
Ngân Hà hẹn mai sau (2)*

Tàu có nhiều thơ hay nhưng súc tích quá, ít lãng mạn, trầm bổng như thơ Việt. Có những bài, những câu mà hầu như ai cũng biết:

*Em không nghe mùa thu
Dưới trăng mờ thốn thức. (1)*

Hay

*Sáng trăng trái chiếu hai hàng
Bên anh đọc sách bên nàng quay tơ. (1)*

- Tôi thích xem hoạt cảnh *Trăng Sáng Vườn Chè*: "*sáng trắng sáng cả vườn chè, một gian nhà nhỏ đi về có nhau...*"(1) thấy thanh bình gì đâu...

- Hầu như các thi sĩ Việt Nam đều làm thơ có trăng, nhưng yêu trăng nhất phải kể Xuân Diệu, Hàn Mặc Tử. Trong khi thơ trăng của Xuân Diệu tình tứ lãng mạn thì Hàn Mặc Tử quẩn quại vì trăng.

- Nhớ có bài hát "*Ai mua trăng tôi bán trăng cho*"... ca ông ổng suốt ngày trên radio nhưng học trò ai cũng thích "*Thuyền ai đậu bến sông trăng đó, Có chờ trăng về kịp tối nay.*"

- Những bài thơ về trăng của Xuân Diệu mới thấm làm sao:

*Trăng nhập vào đây cung nguyệt lạnh,
Trăng thương, trăng nhớ, hồi trăng ngân.
Đàn buồn, đàn lặng, ôi đàn chậm!
Mỗi giọt rơi tàn như lệ ngân. (2)*

- Nghe mệt! Nghe mấy bài hát trung thu hay hơn.: "*Bóng trăng trắng ngà có cây đa to có thằng Cuội già ôm một mối mơ...*" (3)

Tố Miên làm điệu bộ theo bài hát

- Con nít! Nghe nè "*Trăng soi sáng ngời treo trên biển trời. Tình ơi! Một nàng Miên Tố rủ chàng Tiểu tú ra ngời nhìn trăng...*" (1)

... Tình cờ ngày làm việc cuối cùng của Tiểu lại rơi vào một tối thu. Tan sở Tiểu rủ Miên đi dạo công viên cạnh bờ sông ngắm trăng vì đêm đó rằm trung thu, trăng sáng vàng vạc trên trời.

Hai người đi bên nhau chậm chậm, không ai nói câu gì. Một lúc rất lâu sau Miên lên tiếng:

- Tôi đổ ông: "*Lòng thiếp tựa bóng trăng theo dõi. Dạ chàng xa tìm cội Thiên San.*" (1)

Là thơ ai ?

Tiểu không trả lời mà ngâm nga: "*Chàng từ đi vào nơi gió cát. Đêm trăng này nghĩ mát phương nao.*" (1)

Tuy *Chính Phụ Ngâm* không nổi tiếng bằng truyện Kiều nhưng những câu thơ nghe thật thanh tao, tôi thích nhất mấy câu:

*Cùng trông lại mà cùng chẳng thấy
Thấy xanh xanh những mấy hàng dâu
Hàng dâu xanh ngắt một màu
Lòng chàng ý thiếp ai sầu hơn ai (1)*

- Phút chia tay bao giờ cũng buồn vì mỗi người một ngã, không biết có dịp gặp lại không và không biết ai sầu hơn ai, giống bài thơ *Hoài Thượng Biệt Hữu Nhân* của Trịnh Cốc:

*Dương Tử giang đầu dương liễu xuân,
Dương hoa sầu sát độ giang nhân.
Sổ thanh phong địch ly đình vãn,
Quân hướng Tiêu Tương, ngã hướng Tần. (1)*

- Ừ,

... *Liễu xuân rủ bến sông Dương
Hoa đơm cành rũ sầu vương lòng này*

*Ly đình tiếng sáo chia tay
Tiêu Tương người đến, Tần này thiếp đi... (2)*

- Ai dịch vậy?

- Không biết, có lẽ tây đi...
Trời về khuya, trăng lên cao dần, thả ánh vàng trong vắt xuống dòng sông. Đáy sông được soi sáng lấp lánh những ánh đèn sáng phản chiếu từ những toà nhà cao bên dòng sông. Nước chao nhẹ, cảnh vật dưới sông trở nên huyền ảo, như thật như mơ từ một cõi thần tiên nào đó. Trong khóm lau tiếng dế thỉnh thoảng kêu vang như đệm nhạc cho cảnh liễu đong đưa bên bờ sông vắng...

Ánh trăng lát vàng con đường mòn công viên, soi sáng những bông hoa vàng nhỏ nhỏ mọc rải rác chen với cỏ xanh. Trăng vàng, hoa vàng, không gian ngập ánh vàng và áo mặc cũng màu vàng. Chưa bao giờ Miên thấy nhiều màu vàng đến thế, nhiều ánh trăng đến thế.

- Sao đêm nay nhiều trăng quá!
- *Hương bưởi thơm rồi, đêm đã khuya (1). Về thôi...*

- Ủ. Nhưng Miên lại cười cười:

*Khách ngồi lại cùng em trong chốc nữa,
Vội vàng chi, trăng sáng quá, khách ơi.
Đêm nay rằm: yến tiệc sáng trên trời,
Khách không ở, lòng em cô độc quá. (1)*

- Biết Huyền Kiêu không? Bài *Tương Biệt Dạ*:

*Hiu hắt giăng khuya lạnh bốn bề
Ý sâu lên vút tới sao Khuê
Quý thay giây phút gần tương biệt
Vương vấn người đi với kẻ về...
... Ngồi suốt đêm trường không nói năng
Ngậm ngùi chén rượu ánh vàng trăng
Người xưa lưu luyến ra sao nhỉ?
Có giống như mình lưu luyến chăng? (2)*

- Chắc giống, thôi về, "*quân hương Tiêu Tương, ngã hương Tần*" (1)

Đường dài hạnh phúc, cầu chúc cho người... (1)

... Một đêm trăng, tình cờ có việc đi ngang sở cũ Miên chợt nhớ "trăng vàng" đêm xưa:

*Về ngang bến cũ
Nhớ chuyện ngày xưa
Bên dòng sông nhỏ
Thảm cỏ trăng vàng
Bên khung cửa nhỏ
Bướm trắng hoa vàng
Chia tay vội vàng*

*Dư âm còn lại
Trăng vàng còn đỏ
Hoa vàng nay đâu? (2)
Ừ, "Trăng ly biệt" đêm nào....
Ngày rằm đêm ấy nhiều trăng quá
Trăng trải vàng ra khắp lối đi
Hai người bên nhau đi chậm chậm
Biệt ly còn biết nói năng gì
Ven sông vắng tiếng dế kêu vang
Liều rữ đong đưa ánh trăng vàng
Hai người bên nhau đi chậm chậm
Sợ làm tan vỡ ánh trăng loang
Thi sĩ Huyền Kiêu có bài thơ
Tả cảnh chia ly cách đôi bờ
Nổi sầu cao quá, lên cao quá
Lên tới Khuê rồi vẫn vương tơ... (2)*

Sao Khuê

Chú thích:

- (1) Thơ hay lời ca trên mạng
- (2) Thơ hay lời dịch thơ Sao Khuê

CẢ NHÀ VÀO HƯỚNG ĐẠO

(Tặng quý Trường đã đem được cả gia đình vào sinh hoạt.)

*

Thương em tính nét nhu mì
Dù Tây hay Mỹ ai bì tình thâm
Dâu ngoan, vợ đảm, âm thâm
Giúp anh thêm sức Bắc, Nam tung hoành.

Mai kia chí lớn hoàn thành
Anh đem đức tích, thiện lành trao em
Ngày về hưu trí có thêm
Cháu con Hướng Đạo rồi thêm dần thân.

Ý Nga, 11.1.2022

PHÂN ƯU

(Thành kính tiễn biệt tất cả những người thân quen đã ra đi.)

*

Chúc người thanh thản ra đi,

MẤT BẠN LÀ ĐÚNG!

Em đem bạn ra cười
Thì phải tự đàn xếp
Sao đổ tội oan người
Rời trốn tránh trách nhiệm?

Người ốm yếu, nhỏ nhoi
Nhưng trọng tình, quân tử
Được bạn quý, hiếm hoi
Sao em không biết giữ?

Từ nay trên đường đời
Mấy người tốt kết bạn?
Tiếng xấu vang khắp nơi:
Hại bạn bè chơi với!

Tuổi em đã mấy mươi
Khiến người buồn rười rượi
Sao có thể thánh thoi
Rong chơi, cười ha hả?

Thân nhân ở lại sầu bi người dân.
Tâm thành an ủi ân cần
Ý Nga thành kính hương dâng, chia buồn.
Canada, 11.1.2022

Ý Nga, 11.1.2022

NGƯỜI MẸ TỘI LỖI

(Truyện hư cấu, mọi sự trùng hợp là ngoài ý muốn của tác giả.)

Vừa từ siêu thị về, cô Janet thắng xe đến kết một cái, cho xe gầm lên một tiếng lớn rồi mới tắt máy, đậu ngay trước dãy apartment nơi cô cư ngụ. Đây là một khu nghèo của thành phố Westminster, dân ở thuê đa số là dân tỵ nạn người Á đông. Vài bà đang coi trẻ con chơi đùa trên bãi cỏ, vội ngẩng lên nhìn, dơ tay chào và miệng nở nụ cười thân thiện. Nhưng cô phớt lờ, chào hỏi làm gì cái bọn nhà quê ấy? Cô xách bóp đầm, vén váy bước ra khỏi xe, rồi bằng một dáng điệu rất Mỹ, cô hát hàm gọi lớn:

- Lucy, Johnny come here! Help mommy bring bags home, hurry!

Ý cô muốn gọi hai đứa con của cô ra phụ với mẹ mang đồ vô, nhưng vì muốn làm le nên cố cố tình mà gào to lên câu tiếng Mỹ trên đây, bằng một giọng phát âm sai bét, khiến vài người đi đường phải kín đáo mỉm cười... Không, không có gì đáng chế diễu hết, nếu ta phải nói tiếng Mỹ, dù là nói sai đi nữa với người Mỹ, nhưng đằng này... Cửa bật mở, hai đứa nhỏ chạy ùa ra... Ô kìa, chúng là Việt Nam da vàng mũi tẹt trăm phần trăm: một đứa bé gái tóc thắt bím, khoảng chín, mười tuổi, và một chú bé trai lên năm tuổi. Chú bé níu lấy áo mẹ, láu táu hỏi:

- Má, má mua gì nhiều thế?

Cô Janet trừng mắt, lại quát bằng tiếng Mỹ:

- Shut your mouth, go home! *(Câm miệng, đi vô!)*

Đứa nhỏ cụt hứng, lảng lạng theo mẹ vào nhà. Vừa đóng xong cửa, cô quay lại, dí ngón tay vào trán thẳng nhỏ, mắng nó bằng tiếng mẹ đẻ, giọng miền biển nặng chịch:

- Tao đã dặn mày cả ngàn lần rằng, không được nói tiếng Việt ở ngoài đường, hoặc giữa chỗ đông người mà. Sao không nghe, đồ con lừa!

Tội nghiệp đứa bé bị mắng oan, mới từ Việt Nam qua, lại chưa đến tuổi đi học, thì học tiếng Mỹ ở đâu ra chứ? Má nó cấm nó nói tiếng Việt ở ngoài đường, thì mỗi khi cần nói, chẳng lẽ nó lại ra dấu bằng tay như người câm? Nó biết là nó bị oan, nhưng chưa đủ trí khôn để cãi lại má nó. Cũng may hôm nay cô Janet vui, không thì thằng nhỏ dám bị ăn mấy cái tát nên thân không chùng. Cô Janet vui, vì cô vừa tìm được việc làm, một chân dán nhãn, vô hộp trong một hãng chuyên sản xuất đồ đông lạnh của Mỹ.

Cô Janet đi tìm việc làm, chẳng phải vì thương mà muốn góp sức với anh chồng vất vả đầu tắt mặt tối của cô, mà vì đi làm đôi với cô là một cơ hội để cô giao thiệp với người Mỹ, thì thố cái vốn liếng tiếng Anh của cô, mặc dù chẳng có là bao, nó chỉ là kết quả của một năm học ESL, chương trình dạy Anh ngữ cho người tỵ nạn. Nhưng đôi với cô, một cô gái quê miền biển, ít học, chữ mẹ đẻ đọc còn chưa thông, thì ti toe được vài câu tiếng Anh cũng đủ để cô tự cho là một điều đáng hãnh diện.

Tối hôm đó, cô Janet bàn với chồng:

- Anh à, em nghĩ mình nên tìm một nơi ở mới khang trang hơn.

- Đi đâu? Anh Dũng không khỏi sửng sốt, ở đây tiền nhà rẻ, lại gần chợ, gần trường, gần sở làm... tiện đủ thứ.

- Nhưng khu này nghèo nàn, bình dân quá

- Người ta ở được thì mình cũng ở được, có sao đâu?

- Trước kia khác. Cô ờn ỹ - Bây giờ cả hai vợ chồng đều có việc làm, tội gì cứ ở cái khu xập xệ này mãi? Đầu tháng tới em đi làm rồi, chúng ta sẽ có đủ tiền thuê một căn khá hơn. Nhà đang hoang à nghe, không phải apartment nữa.

Anh Dũng ậm ừ:

- Được, để thùng thăng sẽ tính.

Biết rõ tình trạng tài chính của mình, anh Dũng an phận với cái apartment vợ chồng con cái anh đang ở. Anh thấy cũng tiện nghi lắm, chẳng có gì đáng phàn nàn, nhưng vợ anh không nghĩ như vậy, cô luôn luôn ngó lên để mà tủi thân thấy chồng cô không bằng ai hết.

Kế hoạch hoãn binh của anh Dũng không còn hiệu quả, khi ngày đêm cô Janet làm mình làm mẩy. Rồi rút cuộc, anh cũng phải nhận thua, như anh đã nhận thua hồi mấy năm về trước, khi cô nằng nặc đòi đổi tên mới để vào quốc tịch Mỹ. Cô lý luận:

- Đã sang tới đây rồi, có bao giờ về xứ được nữa? Thôi thì nhân dịp này đổi tên quách cho xong, đổi luôn lối sống cũ, để dễ hòa nhập vào xã hội Mỹ.

Anh Dũng đồng ý nhưng nói thêm:

- Vào quốc tịch Mỹ để mấy đứa nhỏ sau này dễ tìm việc làm, và hưởng quyền lợi như người Mỹ. Nhưng không phải vì mang một cái tên Mỹ mà trở thành con người khác, không nhớ đến nguồn cội của mình...

- Tôi nghĩ khác... Cô cau mày nói, tôi muốn xóa hết, làm lại tất cả, tôi không muốn nhắc đến cái tên cái tên Trần Thị Dậu và Nguyễn Văn Dũng nữa, quê lắm... Mà anh có biết tên anh, tiếng Mỹ có nghĩa là gì không? Dũng bỏ đầu đi thì đọc là Dung nghĩa là một loại phân trâu bò...

Anh Dũng giận tím mặt, nhưng chỉ cười nhạt:

- À thì ra cô muốn đổi quốc tịch và mang một cái tên mới, chẳng qua chỉ vì muốn xóa bỏ gốc gác?

- Chứ còn gì nữa? Cô Dậu tỉnh bơ đáp. - Cái quá khứ tối tăm của hai ta thì có gì đáng hãnh diện?

Anh Dũng lắc đầu chán nản, nhớ lại những hành động lố bịch của vợ mấy lúc sau này, cô tập hút thuốc lá, học nhảy đầm, ăn mặc hở hang kêu gọi. Vào tiệm ăn, hoặc khi có mặt ở những chỗ đông người, cô hoa chân múa tay, nói oang oang lên cái thứ tiếng Anh trật lất cả giọng điệu, lẫn văn phạm của cô. Anh thấy chướng tai gai mắt và khó chịu hết sức, nhưng vợ anh cứ tưởng là hay ho lắm, cô nói to đến nỗi làm mọi người phải chú ý đến cô. Và lần này thì quá lắm, cô dám đem tên chồng ra nhạo báng, thì không được rồi, anh tức giận mắng:

- Tôi không phản đối việc chọn một cái tên Mỹ để đi học, đi làm, giao thiệp cho dễ gọi. Nhưng nếu cô cho rằng vào quốc tịch Mỹ để lấy le, hoặc để xóa hết tông tích cũ của mình, thì cô mất gốc lắm. Còn cái tên tôi nữa, không ai mượn cô phải dịch ra tiếng Mỹ để mà chế diễu. Mấy lúc gần đây, hành động của cô lố bịch lắm mà cô không biết đó. Đừng đi quá trớn trong việc bắt chước chớ? Không phải cái gì của họ cũng tốt cả đâu, họ có cái hay của họ, thì ta cũng có cái hay của ta. Cô nên nhớ rằng những sắc dân như Nhật Bản, Trung Hoa... ở đây cả trăm năm rồi, mà vẫn giữ nguyên những phong tục, tập quán của dân tộc họ, họ vẫn bảo tồn văn hóa riêng của họ, và người Mỹ phải phục họ ở điểm đó

Cô Dậu không cãi được, nhưng hậm hực:

- Anh cù lần bỏ mẹ, tôi không thèm nói nữa. Được, cứ việc giữ cái tên cúng cơm của anh đi, còn tôi dứt khoát sẽ xóa hết tông tích cũ.

Vừa nói, cô vừa phì phèo hút thuốc lá, thở khói ra đàng mũi.

Và sau đó thì cô làm thật, ấy thế là cô Trần Thị Dậu trở thành cô Janet, và hai đứa nhỏ có tên mới là Lucy và Johnny. Anh Dũng không phàn nàn về việc đổi tên, anh chỉ buồn vì sự thay đổi của vợ. Càng ngày cô càng đua đòi, ăn chơi quá trớn, nhưng anh cố chịu đựng cho qua. Lần này

cũng vậy, anh lại nhịn thua, vì cái vụ dọn nhà, anh không cho là quan trọng, ở đâu chẳng được, nếu có điều kiện, thì cũng nên hưởng thêm một chút tiện nghi thoải mái do căn nhà mang lại. Nhưng lần này, chính cô Janet mới bị hổ, hổ to vì cô đã chọn làm môi trường để mà lấy le. Thật vậy, trước đây cô xấu hổ vì phải sống gần lũ đồng hương nhà quê của cô, cô biết đâu rằng chính nhờ cái lũ nhà quê ấy mới làm nổi bật cái văn minh của cô. Cô nhuộm tóc vàng hoe, mặc váy cũn cốn, cô nện giày cao gót kêu cồm cộp... còn có người ngó theo ngưỡng mộ (!?!). Cô nói tiếng Anh ồn ào, còn có người lắng nghe hoặc mỉm cười, vô ý đụng vào cái gì, cô kêu lớn "ouch" còn có người quay lại nhìn... Giờ đây sống giữa một khu toàn người Mỹ, cô ăn mặc cách gì cũng không làm cho họ chú ý, và cái vốn tiếng Anh của cô không còn cơ hội để lòi mòi mấy người đồng hương mới sang, để được nhìn những ánh mắt thán phục của họ. Bây giờ cô đem thi thố với người Mỹ, họ chẳng hiểu cô nói gì, nên đôi khi cô phải lập đi, lập lại hai, ba lần, hoặc dùng tay ra dấu, nên cô có hơi mắc cỡ.

Cô đem trút cái bực mình của cô lên anh chồng tội nghiệp. Cô thấy chồng cô sao quê mùa hèn hạ, lại gàn bát sách, đi đâu với chồng, cô tỏ ra bực mình và có vẻ mắc cỡ. Từ dạo đi làm, cô lại càng có dịp so sánh và thấy chồng cô thua tất cả mọi người, từ dáng dấp quê mùa, đến cách ăn ở của chồng, cô thấy chẳng văn minh tí nào. Ai đời đi với vợ, mà không bao giờ mở cửa xe cho vợ lên trước, và mỗi khi cô đi nhảy đầm, mà anh hay được là to chuyện, thể nào cũng phải nghe anh tra gạn, hạch hỏi, nhiec móc những lời cay độc, làm tự ái cô bị thương tổn. Chả bù với lão xếp nơi sở cô, tuy già rồi nhưng khéo ăn khéo nói, giỏi tán tỉnh và rất khéo nịnh đầm. Lão thường nhìn cô với cặp mắt say đắm. Và chao ôi, cái xe của lão mới sang trọng làm sao! Đó là một cái Cadillac bóng lộn, với đầy đủ những tiện nghi tối tân. Nghĩ đến cái xe Pinto cà tàng của mình, cô buồn quá, xe gì đã cổ lỗ sĩ, lại trải qua mấy đời chủ, trông cũ xì, tróc sơn, máy nổ long xồng xọc nghe như trời gầm, mắc cỡ quá. Người đẹp như cô mà lái xe đó, thật chẳng xứng tí nào. Nghĩ vậy, cô lại thầm oán trách cái anh chồng vô tích sự, không lo cho vợ được bằng người, bằng ta.

Vì cô có quá nhiều nhu cầu, mà chồng cô không chu toàn được, nên cuộc sống trong gia đình không còn đầm ấm như xưa. Nó bắt đầu bằng những cuộc cãi vã, trước còn thỉnh thoảng, sau xảy ra hàng ngày, thường như cơm bữa, và kết thúc bao giờ cũng bằng cách bỏ đi của cô, hoặc đi dạo phố, hoặc đi nhảy đầm đến khuya mới về. Cô chẳng thèm để ý đến việc trông nom nhà cửa, săn sóc chồng con nữa. Một mình anh Dũng phải cáng đáng hết mọi công chuyện, từ đi chợ nấu ăn, dọn dẹp nhà cửa, và kèm học hai đứa nhỏ... Không ai chia sẻ với anh cả.

Những đêm thao thức không ngủ, nằm nghĩ sự đời, anh Dũng xót xa nhớ tiếc ngày xưa, ngày cô thiếu nữ Trần thị Dậu còn thẹn thùng bẽn lễn, không dám ngẩng mặt lên, khi được anh đi coi mắt. Ngày ấy, nàng còn là một cô gái quê ngây thơ, đảm đang, chăm chỉ làm ăn, nàng được mẹ anh để ý đến, và giới thiệu cho anh. Anh Dũng có hiếu lắm, và anh đã cưới nàng để làm vui lòng mẹ, nhưng không phải vì thế mà gia đình anh không có hạnh phúc. Cô Dậu hiền thực và thủ phận làm vợ, mặc dù lúc đó anh chỉ là một trung sĩ nghèo. Cô Dậu kính phục chồng, hiếu thảo với mẹ chồng, cô vun quén nhà cửa, chăm lo gia đình thật chu đáo, và anh Dũng không khỏi hãnh diện khoe với mọi người rằng mẹ anh đã chọn được dâu thảo, vợ hiền. Cái gia đình nhỏ bé đó đã sống những năm tháng thật ấm êm, hạnh phúc.

Vài năm sau thì bà cụ qua đời, tiếp theo là biến cố tháng 4 năm 1975 làm nhiều người bỏ nước ra đi, trong đó có gia đình anh Dũng. Lúc đó anh đang phục vụ trong Hải quân, nên may mắn đem được cả gia đình đi theo. Sang đến Mỹ, anh Dũng đi học nghề và ra làm thợ tiện, một cái nghề tuy vất vả, nhưng đồng lương đủ sống. Tiền bạc tuy không dư dả, nhưng đủ nuôi vợ con con no áo ấm. Trong khi đó, cô Dậu được đi học Anh ngữ. Ai dè đâu bả phù hoa đã quyến rũ cô, đã

làm thay đổi hoàn toàn con người của cô... Anh Dũng thờ dài không dám nghĩ tiếp, anh phải cố dỗ giấc ngủ để sáng mai còn phải dậy sớm đi làm.

Thế rồi việc phải đến đã đến, một hôm cô Janet tuyên bố:

- Em cần một cái xe mới, đi cái xe cà tàng từ thời Bảo Đại lên ngôi, trông hèn cả người, mắc cỡ quá. Nhà cửa của mình cũng vậy, luộm thuộm, chật chội, làm sao dám mở party mời bạn bè, em nghĩ sau này cũng nên tính lại. À còn chuyện này nữa...

- Nói luôn đi! Anh thờ dài nhẩn nhẩn.

- Anh nên tìm việc khác. Cô trẻ môi cười khinh bạc, nghề thợ tiện của anh chẳng danh giá tí nào. Chồng người ta là bác sĩ, kỹ sư, tề ra cũng là chủ hãng, còn anh chỉ là thợ tiện, có nhục nhã không?

Anh Dũng điếng người, như bị một chậu nước lạnh hắt vào mặt, anh giận run, nhưng có kèm giọng hỏi:

- Cô bảo tôi tìm việc khác, việc gì bây giờ? Cô thừa biết rằng muốn có một địa vị cao trong xã hội, thì phải giàu có, hoặc phải đến trường học cả chục năm, mà cả hai điều kiện này tôi đều không thể thực hiện được, vì tôi làm gì có tiền và có thì giờ đi học, tôi còn phải đi làm để nuôi gia đình... Cô đừng đòi hỏi một việc quá khả năng của tôi.

Tức thì cô Janet xâm mặt xuống, sẵng giọng nói:

- Người gì không có chí tiến thủ. Chẳng lẽ suốt đời tôi cứ phải lúi xùi như thế này mãi?

- Vậy chứ cô muốn gì?

- Muốn gì à, anh tự hỏi khắc biết. Anh bất tài, có lo cho tôi được gì đâu, ngoài cuộc sống nghèo nàn, buồn tẻ lãnh nhách? Đã thế lại còn thái độ hủ lậu của anh nữa, tôi không sao chịu nổi. Người gì kém văn minh, sống ở trên nước Mỹ này mà anh cấm tôi nhảy đầm với bạn trai, anh rình rập, anh đi bắt ghen, anh làm xấu mặt tôi. Người ta cười cho thúì mặt.

Không nhịn được nữa, anh Dũng gầm lên:

- Cười thúì mặt ai chứ, cười tôi à? Có lẽ cũng đúng, người ta cười tôi có một người vợ lố lãnh, mất nét như cô. Thật đáng xấu hổ.

Cô Janet xì một tiếng, bĩu môi nói:

Đừng nhục mạ tôi vội, anh tưởng tôi hãnh diện được làm vợ anh sao? Không đâu, tôi cũng xấu hổ lắm có người chồng như anh. Sao ta không tìm một giải pháp tốt đẹp cho cả hai?

- Giải pháp gì? Cô muốn nói...?

- Phải, tôi muốn nói chúng ta đừng ai nẩy đi, sống chung không được thì ly dị, tội gì cứ phải chịu đựng nhau mãi? Tôi chán ngấy cái nếp sống lúi xùi này từ lâu rồi.

Anh Dũng choáng váng mặt mày khi nghe chính miệng vợ anh nói ra câu đó. Thật sự, có đôi lúc anh cũng đã nghĩ đến giải pháp ly dị, nhưng anh thương con anh, anh không muốn chúng phải thiếu mẹ hoặc thiếu cha, nên anh đã cố chịu đựng cho qua. Nhưng bây giờ chính vợ anh đã nói ra, anh có không muốn cũng chẳng được. Khi người đàn bà đã lên tới cao độ của sự mù quáng, thì cũng chẳng khác gì con thiêu thân cứ lao bừa vào nơi có đèn sáng, để rồi chết tức tưởi. Anh biết vợ anh cũng đang lao đầu xuống vực thẳm, nhưng anh không sao cứu được, anh đau đớn nghĩ đến tương lai hai đứa con trước cảnh gia đình tan vỡ. Anh chỉ còn cách thờ dài, cam chịu số phận...

Tòa xử mỗi người được giữ một đứa con, và được quyền đến thăm đứa kia mỗi tháng hai lần. Thằng Út trả lời quan tòa rằng nó muốn được ở với cha, con Lucy thì xin được ở với mẹ. Thế là xong, giấy tờ được ký kết, và tòa tuyên bố giải tán. Thủ tục kết hôn, ly hôn ở Mỹ giản dị, nhanh chóng như ta thay một cái áo.

Sau phiên xử, hai người chia tay ngay tại hành lang của tòa án. Không biết tâm trạng những người trong cuộc ra sao, nhưng người ngoài được chứng kiến cuộc chia tay của gia đình họ, không khỏi tủi lòng trước cảnh hai đứa trẻ mặt mũi ngơ ngác khi cha mẹ chúng dứt áo ra đi. Một đứa kêu lên thảng thốt:

- Ba ơi, con thương ba, con thương thằng Út, sao bắt tụi con xa nhau?

Đứa kia bệu bạo:

- Má ơi, con nhớ má, đừng đi nghe má.

Chúng chạy tới, chạy lui, đứa níu áo cha, đứa trì áo mẹ, rồi chúng ôm lấy nhau. Chúng òa ra khóc khi cha mẹ chúng chạy đến giằng chúng ra, kéo mỗi đứa đi một ngã. Những người đứng xem đều thờ dài, một người đưa tay quạt nước mắt, vài người lặng lẽ quay đi, dấu cặp mắt đỏ hoe.

Hôm đó là một ngày rất buồn, trời không có nắng, mây xám giăng ngang và gió thổi từng cơn lạnh buốt, báo hiệu mùa thu sắp tàn, và mùa đông đang tới.

Anh Dũng nắm tay con, lê những bước chân nặng nề trên hè phố, tìm anh đau như vỡ ta từng mảnh. Anh biết cuộc chia tay vừa rồi đã in sâu vào tâm khảm hai đứa trẻ thơ vô tội những vết hằn không thể xóa.

Thời gian trôi thật nhanh, thấm thoát đã ba năm. Từ ngày ly dị vợ, anh Dũng ở vậy nuôi con, anh chán tình đời đen bạc, thay trắng đổi đen, nên rắp tâm không lấy vợ nữa. Anh thương con, nên quyết hy sinh đời mình, gắng sức nuôi dạy cho con nên người.

Còn cô Janet, sau khi ly dị anh chồng vừa bắt tài, vừa gàn, cô như người vừa được tháo cũi xổ lồng, tha hồ bay nhảy. Cô mặc sức ăn diện, nhảy nhót, hẹn hò gian dẫu, chẳng ai ngăn trở, cảm đoán. Cô mặc theo thời trang, toàn hàng hiệu sang trọng, đeo hạt xoàn sáng lấp lánh, cô sắm xe hơi mới, cô đi sửa sắc đẹp, nâng mũi, nâng ngực... Tiền ở đâu ra? Cũng dễ hiểu thôi, cái lão Tom ấy tuy già háp, và đã ba lần ly dị vợ, nhưng điều đó có ăn nhằm gì, bởi vì bù lại, lão rất giàu tiền bạc. Lão chinh phục cô bằng chiếc xe mới tinh, bóng lộn, bằng những món quà đắt giá, và bằng một chuyến du lịch Âu châu, trên chiếc du thuyền sang trọng... Lão chiếm cảm tình của cô không mấy khó khăn, và chẳng bao lâu, cô Janet đã không kèn, không trống, xách gói về ở với lão, sống chung như hai vợ chồng không hôn thú.

Được tin, anh Dũng hốt hoảng đòi bắt đứa con gái lại, anh không muốn con anh phải ở chung với lão già dê cụ ấy, anh cũng không muốn con anh bị tiêm nhiễm bởi lối sống hiện sinh, văn minh rơm của mẹ nó. Nhưng đời nào cô Janet bằng lòng cho anh bắt? Chẳng phải vì cô yêu thương con bé tới mức không xa rời được. Nhưng vì nó là cái cần câu cơm của cô, có nó, cô mới được chồng cũ chia lương, đời nào cô lại dại dột chịu nhả cái túi bạc của cô ra. Cô viện lẽ là tòa đã xử cô được giữ đứa bé, nếu anh Dũng cãi lệnh tòa mà bắt đứa con của cô, cô sẽ thưa anh ra trước pháp luật. Anh Dũng tức điên người, nhưng không làm gì được, chỉ biết than trời trách đất đã để anh cưới lầm phải người vợ lẳng lơ không ra gì.

Ngày tháng cứ trôi, anh Dũng đến thăm con hai tuần một lần, như tòa cho phép. Con bé Lucy dạo này lớn nhanh như thổi, nó mới mười lăm mà đã trở mã xinh đẹp, trông như một thiếu nữ. Anh thầm lo, vì con bé thích ăn diện hơn là lo học hành. Còn thằng Johnny thì trái lại, nó ham học và học giỏi nhất lớp, lại ngoan ngoãn để bảo, khiến anh cũng được an ủi phần nào. Cô Janet thỉnh thoảng mới đi thăm con. Mỗi lần như vậy, anh đều lánh mặt. Anh ghê tởm không muốn nhìn mặt người đàn bà đáng khinh đó nữa, người đàn bà đã phá hỏng đời anh, làm gia đình tan nát, cha con anh phải chia lìa.

Tương tự, mỗi lần anh đến thăm con bé Lucy, mẹ nó cũng lánh mặt. Sao vậy, cô xấu hổ, cô bị lương tâm cắn rứt, cô ân hận chẳng? Không đâu, người như cô làm gì biết xấu hổ, và quả thật nếu cô còn có lương tâm, thì đời nào cô bỏ chồng, bỏ con, để chạy theo một lão già hơn cô cả ba chục tuổi? Cô lại chẳng bao giờ ân hận, ân hận cái gì chứ, khi mà cô đã từng mơ ước cảnh giàu sang phú quý, lên xe xuống ngựa? Thì bây giờ cô đã được toại nguyện rồi đó, mộng được, ước thấy, thì ân hận nỗi gì? So với cuộc sống tối tăm, nghèo nàn của cô với người chồng cũ, cuộc sống mới của cô bây giờ sáng chói như những viên kim cương cô đang đeo, vĩ đại như tòa biệt thự có hồ tắm cô đang ở, sang trọng như cái xe Mercedes cô đang lái...

Cô vẫn tự hào, cho rằng đã đầy đủ bổn phận làm mẹ, lo cho con cô được đầy đủ, sung sướng. Quả vậy, con Lucy diện sang như một tiểu thư con nhà giàu. Vừa mới đủ tuổi có bằng lái xe, nó đã được dựng Tom sắm riêng cho cái xe Porsche tuyệt đẹp để lái đi học, đi chơi, đi bum với bạn bè. Cô Janet thường hãnh diện bảo con gái:

- Đây con xem, nội cái xe Porsche này cũng trị giá hơn sáu chục ngàn. Liệu ở với ba mày, có được như vậy không? Xem thằng John đó, cùng lắm được ba mày sắm cho cái xe đạp để đi học. Con Lucy đồng ý với má nó liền. Con nhỏ năm nay đã mười bảy tuổi, đẹp mơn mớn như một trái đào tơ. Nó ăn diện toàn những quần áo thời trang, sang trọng, đắt tiền bậc nhất, tự do đàn đúm, nhảy nhót cũng vào bậc nhất... Nó thường đi chơi đêm đến hai, ba giờ khuya mới về, má nó cũng không hỏi, hoặc có hỏi, thì nó không nhẽo đáp:

- Má nghĩ coi, tuổi trẻ của con mà không hưởng, chẳng lẽ đợi đến già mới hưởng sao? Đây là nước Mỹ, và má có phải là người hủ lậu đâu, mà má cấm con đủ thứ, má bắt bẻ con như mấy bà già xưa...

Con nhỏ lập lại in hệt giọng điệu của mẹ nó, cô nghe hợp lý quá, và thôi không thắc mắc nữa. Đời sống vật chất của cô quả có dư thừa, còn đời sống tình cảm ra sao? Chắc hẳn lão già bụng phệ, lớn hơn cô gấp hai lần tuổi đó, yêu thương cô hết mực? Không đâu, lão chỉ nịnh bợ, chiều chuộng cô trong thời gian tán tỉnh. Bây giờ lão mới để lộ nguyên bản tính hung tợn, và nhiều phen đã bạo hành cô nữa. Nhưng cô cố chịu, không dám đi khai báo, phần sợ xấu hổ, phần vì cô vẫn rất cần danh vọng và tiền bạc của lão.

Sở dĩ lão không làm hôn thú với cô, để khỏi phải chia của cho cô khi ly dị, bởi vì lão đâu có tính ăn đời ở kiếp với cô. Cái biệt thự cô đang ở, ngay cả cái xe Mercedes cô đang lái, tất cả đều đứng tên lão. Ngoài mấy món nữ trang lão sắm cho cô hồi mới quen, và ít tiền mặt cô lén lút giấu được, cô không có gì cả, khi lão chán, lão sẽ đá cô ra cửa như người ta vứt bỏ một cái áo cũ. Nhất là lão Tom già dê này chưa bao giờ trung thành với người đàn bà nào hết. Ba người vợ trước đã có con với lão, mà lão còn bỏ thẳng tay. Huống chi cô, một cửa lạ rơi vào tay lão dễ dàng, tội gì lão không hưởng cho tới lúc chán?

Nhưng cô Janet không nhìn xa được như vậy, cô chỉ biết có hiện tại, và cô hài lòng với địa vị một bà lớn, một bà giám đốc vừa giàu sang vừa danh giá. Lũ đồng hương nhà quê của cô chắc là nhìn cô với cặp mắt thần phục? Trí tưởng tượng của cô đi xa hơn nữa, cô nghĩ thế nào chẳng có kẻ thấy cô sang, sẽ bắt quàng làm họ để nhờ vả, xin xỏ một việc làm tại hãng sản xuất mà chồng cô làm giám đốc? Đùng hòng, cô sẽ không nhận họ, nhận hàng với ai hết, cô quyết xoá hẳn mọi tông tích của mình. Sở dĩ cô lánh mặt chồng cũ, cũng vì lý do đó. Cô không muốn trông thấy cái chứng tích của một thời đã qua, cái quá khứ nghèo nàn ấy chẳng bao giờ lưu lại nơi cô một mảy may luyến tiếc. Cái gì đã qua nên để cho nó qua luôn, cô Trần Thị Dậu ấy chết đã lâu rồi, chết cùng một lúc với môi tình của anh trung sĩ thợ tiện Nguyễn Văn Dũng. Còn lại bây giờ là một người đàn bà khác, một người đã Mỹ hóa hoàn toàn, từ cử chỉ, dáng điệu, cách ăn mặc... đến lời nói, hành động và nếp sống.

Cô chỉ còn khổ tâm ở một điểm là ngành giải phẫu thẩm mỹ đã thất bại trong việc tạo cho cô một cặp mắt xanh lơ, và một làn da trắng nõn như người Tây phương. Ngoài điểm đó ra, chẳng bao giờ cô bận tâm về việc phải làm nhân tình của một lão già lớn gấp đôi cô, cả về tầm vóc lẫn tuổi tác. Nhằm nhò gì cái đó, tục ngữ Việt Nam chẳng có câu "chồng già vợ trẻ là tiên" đó sao? Nghĩ cũng lạ, khi cô Janet đã quyết tâm chặt đứt mọi liên hệ với giống nòi, đồng bào, vậy mà cô còn viện đến những câu ca dao thuần túy dân tộc, để biện minh cho hành động của mình. Vậy là cô cứ phây phây sống trong hào quang của danh vọng, tiền bạc, và ảo tưởng của hạnh phúc.

Cuộc đời của cô Janet với lão nhân tình già đang phẳng lặng êm đềm, nào ngờ tai họa từ đâu bỗng dung ập xuống. Đó là việc con bé Lucy có thai... Cô Janet ít khi ngó ngang, để ý tới con, tới chừng bụng nó to ra, cô mới tá hỏa. Cô tra gạn con nhỏ, để xem nó tư tình với ai? Nhưng con bé cứ một mực lác đầu, nhất định không nói. Tức quá, cô tát nó một bạt tai, thì nó òa lên khóc, và hôm sau nó lẳng lặng bỏ nhà, xách gói ra đi, sau khi để lại một lá thư thú tội rằng sở dĩ nó không dám khai thật ai là thủ phạm, vì nó sợ má nó... ghen! Mới đọc tới đây, cô Janet đã thất kinh hồn vía, trời đang lạnh mà mồ hôi cô vã ra đầm đề. Cô đã đoán hiểu lờ mờ sự việc, cô run rẩy đọc tiếp:

"... Má ơi!

Nếu má bình tĩnh đọc hết thư con, thì má sẽ thấy rằng trong vụ này, lỗi không phải hoàn toàn do con. Má đã tập cho con một nếp sống có quá nhiều nhu cầu, rồi chính má đã tạo cho con cơ hội được sống chung với một người lúc nào cũng sẵn sàng giúp con thỏa mãn các nhu cầu đó...

Con muốn nói dượng Tom đó, dượng đã dùng danh vọng và tiền bạc của dượng để quyến rũ con, y hệt như dượng đã quyến rũ má cũng bằng những của phù vân không đáng gì đó. Má nghĩ coi, cỡ tuổi má mà còn bị sa ngã dễ dàng, má đã bỏ ba, bỏ thằng Út, má đã để gia đình ly tán, để chạy theo bả vinh hoa, hưởng chi một đứa con gái mới 17 tuổi như con?

Má ơi!

Chỉ vì ham chút vật chất xa hoa bề ngoài, mà con đã phải trả một giá quá đắt. Đời con đã trót lỡ rồi, con không đổ lỗi, không oán trách ai cả, con hư thì con phải chịu hậu quả. Còn má, má cũng nên nghĩ lại, mà đừng trách con, bởi vì chính má đã nêu gương, và con chỉ bắt chước theo má. Con mong má hiểu cho rằng con còn thương má lắm, con bỏ đi như vậy, là con đã chọn sự hy sinh, để tránh cho má khỏi cảnh khó xử... "

Cô Janet nghe lùng bùng trong tai, không dám đọc tiếp. Cảnh khó xử nào thì cô đã hiểu, hai mẹ con lấy chung một chồng, chồng cô cũng là con rể của cô, và đứa bé kia sanh ra sẽ gọi cô bằng má ghẻ hay bằng bà ngoại? Trời ơi, còn cảnh loạn luân nào hơn?

Lời lẽ thật thà của con nhỏ như một cái tát vào mặt cô, làm nổ đom đóm mắt. Cô tối tăm mặt mày, để rơi lá thư lúc nào không biết. Trong một lúc, cô chợt có cảm giác như cả đất và trời đều đang xoay tít, và mặt trời đang chiếu cả ngàn tia sáng đỏ rực vào mặt cô, cô hoa mắt, gục đầu xuống bàn.

Dĩ vãng đang lần lượt quay lại trong đầu cô như một khúc phim, trong đó cô và lão Tom là những diễn viên chính. Dưới ánh đèn mờ ảo của sân khấu, mọi nhân vật đều đẹp đẽ, lý tưởng, chỉ đến khi cánh màn nhung được hạ xuống, đèn được bật sáng lên, thì những bộ mặt thật mới lộ ra, sau khi đã rửa hết son phấn. Cô Janet vừa được nhìn thấy bộ mặt thật của lão Tom, người đàn ông một thời đã được cô xem là thần tượng, bây giờ lộ nguyên hình là một lão già bản thủ, dâm

dục, đều cang, chuyên lợi dụng... Và bộ mặt thật của chính cô, một bộ mặt phản trắc như nhóp, bộ mặt ham tiền không kể đến phẩm giá, nhân cách...
Cô cảm thấy xấu hổ quá và biết tội cô to đến chừng nào. Không, không thể để cho cảnh loạn luân kia tiếp diễn thêm nữa. Chút điểm lương tâm của người mẹ còn sót lại nơi cô, cô quyết định chấm dứt ngay cuộc sống xa hoa của cô với lão già khốn kiếp kia. Cô sẽ đi tìm con Lucy để an ủi, khuyên lơn nó, ngăn nó làm những điều đại dột của một người khi gặp bước đường cùng. Còn lão già, cô sẽ đưa lão ra toà về tội dụ dỗ gái vị thành niên. Có thể lão sẽ đi tù, nhưng còn tương lai của con nhỏ, làm sao cứu vãn được nữa? Lại còn dư luận, thế nào báo chí chả đăng tin, nhục chết đi thôi, cô còn mặt mũi nào chường mặt ngó thiên hạ, và ăn nói làm sao với ba con Lucy và thằng Út? Càng nghĩ, cô càng điên đầu, muốn chết phứt cho rồi, ước gì mặt đất ở dưới chân cô nứt ra, để cô chun xuống và ở luôn dưới đó. Nhưng đâu được, cô đâu có thể chết dễ dàng như thế? Con Lucy nó đang cần cô, như cần một cái phao để bám, cô không thể bỏ mặc nó trong tình trạng này. Cô nghe thấm thía cái đau của một người mẹ tội lỗi, khi tình con mê muội, mới biết mình đã lỡ tay phá nát tương lai tươi đẹp của đứa con ruột thịt. Cô bật khóc vì ăn năn, phải chi lúc trước cô đừng mê bả vinh hoa, tham phú phụ bần, thì hôm nay đâu phải gánh chịu hậu quả này. Bây giờ mới biết hối hận thì đã muộn rồi, muộn quá rồi.

PHƯƠNG - LAN

(Trích trong tập truyện *Anh Mới Biết Yêu Làn Đầu.*)

RUỘT THỊT, RUỘT THỪA?

(Thương kính tặng di Út và những người mẹ bạc phước đang sống lủi thủi, dù rất đông con.)

*

Tháng Ba com mắm-kho-cà,
Cà-kho-mắm ớt hít hà tháng năm,
Có hôm rau chám tương dầm
Chan canh rau muống tôm bằm tiêu cay,
Có tuần cá lóc nướng bày
Mỡ hành, đậu phộng... no ngày ấu thơ.

Com ngon từng bữa bất ngờ
Bàn tay mẹ khéo chắt chờ ba khen
Lên mâm, canh hến vị quen
Nồi com cạn đáy, con chen nhau... giành.

*

Nay già mẹ bệnh, ai... tranh?
Dâu xua đuôi mẹ, đoạn đành nghĩa nhân
Con hư giàu có, bất cần;
Con ngoan hiếu thảo muốn gần lại xa.

Thương làm sao những mẹ già
Xe lăn ngồi nhớ “người nhà” ngày xưa

BẤT NGHĨA?

Em ơi! Bội nghĩa, ai thân?
Cạn tình sao hưởng nghĩa nhân của đời?
Hôm qua thân thiết cùng cười
Sao nay nở hại bán người, mua vui?

*

Trăng kia nhỏ, vẫn tuyệt vời
Cây trơ trụ lá, người đời vẫn thương!
Ý Nga, 8.1.2022

ANH SẼ VỀ

Về Houston ấm áp
Minh còn nhớ em không?
Mai một về Đà Lạt
Tha hồ mà thông dong.

Ba năm sẽ qua vội,
Cháu sẽ đưa Minh về
Để nghỉ ngơi thanh thản
Trong lòng đất Mẹ Quê.

Á Nghi, 1.1.2022

Ruột rà, ruột thịt, ruột... thừa?
Trời mưa ngoài ngõ ướt chừa chi tim!
Ý Nga, 7.1.2022

LẠNH LÙNG!
(Thương nhớ về Chàng Tuổi Ngọt.)

*
Sáng qua khen em ấm áp,
Chiều nay đã chê lạnh lùng?
Cứ ghen rồi xem ai khùng,
Ai ghen cương chàng Ngựa Chúng?
Á Nghi, 1.1.2022

Phú “Heo Quay”

Chiều nay, bán hết heo quay vịt quay sạch bách như mọi ngày, Phú sửa soạn đi gặp Quang, bạn cũ thời đại học ở Wichita, tiểu bang Kansas, sau mấy chục năm xa cách. Quang về thăm gia đình người chị tại thành phố Dallas, Texas và gọi phôn hỏi thăm Phú. Hai người hẹn gặp gỡ hàn huyên, Phú sẽ đến nhà chị của Quang.

Phú và Quang cùng khóa kỹ sư cơ khí, sức học ngang nhau, cùng học hành chăm chỉ, cuối tuần không đi chơi không nhảy đầm. Từ năm học thứ ba cả hai xin đi làm part time về cơ khí, kỹ nghệ họa để lấy kinh nghiệm khi ra trường để xin việc làm. Trước khi ra trường khoảng một semester, Quang đã được hãng Boeing gọi phỏng vấn và nhận với mức lương lý tưởng hơn 25 ngàn vào thời điểm năm 1986, còn Phú thì chẳng nơi nào nhận dù đã nộp đơn xin việc nhiều nơi, từ hãng tư nhân đến cơ quan chính phủ. Điểm tốt nghiệp của Phú và Quang đều 3 chấm.

Nhiều bạn khác cùng khóa, trước sau đều xin được việc làm, thậm chí anh Chung điểm ra trường dưới 3 chấm cũng xin được việc tại một hãng nhỏ. Dù hãng lớn hay hãng nhỏ, sinh viên vừa tốt nghiệp ra trường, ai cũng mong được đi làm để kiếm tiền và nhất là cho bằng cấp của mình không bị cũ, không bị lãng quên theo thời gian, ủng hộ công học hành và tiền bạc.

Theo kinh nghiệm chỉ dẫn của đàn anh đi trước, mỗi lần được gọi phỏng vấn Phú đều chuẩn bị kỹ lưỡng, từ hình thức đến nội dung, quần áo chỉnh tề nhã nhặn, đầu tóc gọn gàng và chàng đã tập ăn nói trước gương cho lưu loát, khiêm tốn nhưng không tự đánh giá mình quá thấp, tự tin nhưng không tự cao... Thế mà lần nào chàng cũng rớt đài. Phú chán nản cho là phần số, có thể những lần Phú được phỏng vấn hoặc người phỏng vấn đang có tâm sự không vui nên... ghét lây Phú hoặc đợt phỏng vấn ấy có nhiều người tài giỏi hơn nên chàng thành lép vế.

Cũng kinh nghiệm từ những đàn anh đi trước nói rằng, ra trường hai năm không xin được việc là... vĩnh viễn không xin được việc, văn bằng bỏ xó. Phú cần phải học lên Master thì may ra sẽ có cơ hội tìm được việc. Mỗi năm, người ta lại tuyển việc những sinh viên vừa tốt nghiệp, ai quan tâm làm gì đến bằng cấp... năm ngoái năm kia của chàng.

Phú mệt mỏi, không muốn thử thách với học hành nữa, nhưng chàng loay hoay chưa biết làm ăn gì, chẳng lẽ mang văn bằng kỹ sư cơ khí ra xin việc làm lao động hãng xưởng ăn lương giờ. Đau cho cái bằng đại học lắm.

Cha Phú xưa kia làm công trong lò heo quay ở Bạc Liêu, chủ nhân người Hoa, từ lúc ông mới mười mấy tuổi cho đến khi đi Mỹ mới thôi, ông quá rành quá giỏi với nghề quay heo vịt. Cha Phú những ước mong sang Mỹ, các con sẽ học hành thành ông nọ bà kia. Không ngờ có lúc phải dùng đến nghề này, ông bàn với Phú, ông sẽ thuê chỗ trong chợ mở một tiệm heo quay cho Phú, mình làm chủ buôn bán kiếm tiền chẳng việc gì phải đi làm công cho hãng trong khi mình là... kỹ sư.

Hai anh chị của Phú đều tốt nghiệp đại học có công ăn việc làm ngon lành, còn Phú thì lặn đạn nên cha mẹ càng thương yêu, muốn đỡ đần thặng út.

Nghĩ tới việc đứng trong quầy bán heo quay nơi chợ búa, Phú xấu hổ ngại ngùng nhưng nghe cha khích lệ, công việc tuy mỡ màng mắm muối mà lời bộn. Đường cùng, Phú đành theo ý cha, trước mắt là kiếm sống rồi sẽ tính sau, tìm công việc làm ăn khác lịch sự hơn, chẳng trông mong xin việc làm theo ngành nghề mình đã học nữa. Bằng tốt nghiệp kỹ sư ai lộng kinh treo trên tường chứ riêng Phú xếp dưới đáy rương, coi như món đồ kỷ niệm.

Đúng như cha tính toán, tiệm heo quay vịt quay mở trong chợ dần dần quen khách và đắt hàng hồi nào không hay. Người ta truyền tai nhau, khen heo quay vịt quay ngon mà cả heo xá xíu, dồi heo, phá lấu heo cũng ngon, chẳng những thu hút được mấy bà đi chợ mà người không đi chợ cũng ghé vào mua, rồi người ta đặt hàng những dịp ma chay cưới hỏi hay lễ lạt. Công việc bán heo quay tấp nập một vốn bốn lời, Phú bỏ hẳn ý định sẽ kinh doanh ngành nghề khác, nghề “lịch sự” ngồi văn phòng máy lạnh như bán bảo hiểm, khai thuế đăng quảng cáo quanh năm trên báo, nhiều người ngồi ngáp dài chờ khách kìa.

Vài bạn quen cùng lớp kỹ sư cơ khí với Phú ngày nào, nay họ ăn mặc quần áo lịch sự, làm việc trong văn phòng cũng lịch sự với danh xưng kỹ sư, thỉnh thoảng đi công tác đó đây, giao thiệp với khách hàng được hãng chi trả tiền máy bay, tiền khách sạn thật le lói. Còn nơi làm việc của Phú chỉ là một không gian nhỏ hẹp trong chợ, không tên không bảng hiệu, khách hàng tùy tiện gọi chàng bằng nghề bán heo quay: “Anh heo quay, chú heo quay...”, chẳng ai cần biết tên thật của chàng.

Sau cái tủ kính treo lủng lẳng một con heo quay vàng rộm, những con vịt quay mới ra lò chảy mỡ bóng lộn là Phú mặc tạp dề sẵn sàng với dao thớt. Khách hàng của Phú đủ loại, từ ông già bà cả về hưu hay ăn trợ cấp đến các bà đi chợ, các cô cậu trẻ tuổi thanh xuân, kiểu nào Phú cũng chiều, cũng làm vừa lòng khách hàng.

Có lúc, Phú đang cặm cụi lau chùi lại vài thứ trên bàn, lưng quay ra ngoài thì nghe tiếng gọi thân thương:

- Chú heo quay ơi, cho chị “pao” heo quay chỗ này nè. Chặt size nhỏ cỡ này nè.

Có ông bị vợ sai đi mua, ở nhà sợ vợ thế nào không biết, ra chợ, ông ra oai:

- Đây, đây... anh heo quay, tuần trước anh bán tôi miếng đùi nhiều nạc quá, lần này lựa cho tôi 2 “pao” chỗ sườn non coi. Chặt thêm cho tôi con vịt quay lấy phao câu coi.

Phú rậm rập chiều theo ý khách hàng. Đôi khi mấy bà mấy cô còn nhờ chàng “có vấn” nấu nướng nữa chứ:

- Chú biết heo quay kho dưa chua cách nào cho ngon không?

- Vịt quay nấu tiềm thế nào hả anh?

Dù sao những câu hỏi “gia chánh” này cũng liên quan đến món hàng Phú bán nên chàng vui vẻ trả lời, những món này má Phú thường nấu ăn trong nhà nên Phú cũng rành.

Phú lấy vợ, vợ chàng làm kế toán cho một công ty, nàng may mắn hơn Phú là học xong, xin được việc ngay, nàng rất hiểu chuyện và thông cảm Phú tốt nghiệp đại học 3 năm mà không xin được việc. Số trời!

Phú có hai đứa con, một gái và một trai. Gia đình chàng sống chung với cha mẹ, cha thì lo quay heo quay vịt, má ở nhà lo cơm nước cho con cháu, vợ chồng Phú yên tâm làm việc, buôn bán. Mấy chục năm qua Phú đã nghiệm nhiên thành ông chủ tiệm heo quay nổi tiếng trong thành phố, chàng chẳng còn tủi thân mỗi khi nhìn thấy tấm bằng kỹ sư dưới đáy rương nữa. Vài bạn đại học

xưa biết chàng đang bán heo quay, có bạn gọi phone hỏi thăm và không quên nói vài câu vuốt ve an ủi chẳng làm Phú mũi lòng như thời gian đầu mới làm nghề nữa.

Mấy bạn thân sơ ấy truyền nhau tin “không may” của Phú, học hành chẳng đến nổi kém cỏi gì mà phải đành đoạn đứng bán heo quay trong chợ. Họ gọi chàng là Phú “Heo Quay” như các bà đi chợ đã gọi “anh heo quay”. Chẳng lẽ cái nghề heo quay đã vận vào cuộc đời chàng từ kiếp nào? Thế thì chàng đã đi lộn đường khi ngày xưa chọn học kỹ sư cơ khí.

*

Phú chặt đầy một hộp heo quay và một hộp vịt quay, chàng lựa miếng thịt heo ngon nhất, con vịt cũng ưng ý nhất để làm quà cho bạn, không gì bằng “cây nhà lá vườn”.

Thấy Phú mang theo hai hộp heo quay vịt quay, Quang ái ngại:

- Bày đặt làm chi, để thịt quay bán mà kiếm tiền, buôn bán lời lãi là bao. Tao tính đợi mày đến đây rồi mời ra quán, bất cứ quán nào mày thích.

- Thôi, mình ăn tại nhà cho vui tha hồ nói chuyện.

Hai người bạn gặp nhau sau mấy chục năm vắng tin thật nhiều bồi hồi cảm xúc. Quang ra tủ lạnh lấy vài chai bia. Bia thịt bày ra ê hề cho cuộc hàn huyên tâm sự. Quang đã là kỹ sư kỳ cựu thâm niên đầy kinh nghiệm của Boeing ở Long Beach California. Đề án hãng giao một tháng Quang chỉ làm 3 tuần là xong nên luôn được boss tín nhiệm, mấy chục năm qua hãng Boeing những lúc gặp ghềnh sóng gió phải lay off kỹ sư và nhân viên nhưng chỗ đứng của Quang vẫn an toàn cho đến giờ. Mãi sau này Quang mới biết tin Phú bán heo quay ở Dallas, Quang đã thất vọng và thương bạn biết bao. Quang lựa lời an ủi:

- Con người ai cũng có số, mày học giỏi nhưng số không may mắn mà thôi

Khi Quang chân tình hỏi cuộc sống của bạn, lợi tức từ cửa hàng heo quay làm Quang giật cả mình khi so với lương kỹ sư hàng top của mình. Đứa con gái lớn của Phú đang học y khoa một năm nữa ra trường, thằng em thì đang học kỹ sư tin học mà học rất giỏi.

Quang thở phào vui vẻ nói với Phú:

- Trời ơi, vậy mà từ lúc nghe tin mày bán heo quay trong chợ, nghe các bạn thương cảm tao cứ... tội nghiệp và ái ngại, không dám gọi phone hỏi thăm, sợ mày buồn và mặc cảm. Nếu không có cuộc tâm sự ngày hôm nay thì ai mà ngờ cuộc sống mày sung túc nhờ heo quay vịt quay, tiền của đã nhiều lại có một gia đình hạnh phúc, hai đứa con ngoan là gia tài vô giá. Tao tin là hai con mày ra trường sẽ có tương lai, công việc đúng ngành nghề.

Phú cũng tự tin:

- Có lẽ ông trời không nở bắt công quá đáng với tao, đã bù lỗ cho tao làm ăn khá giả và phần vợ con như ý. Tao cũng tin hai con sẽ gỡ gạc giúp tao những thất vọng năm xưa.

Quang nâng ly bia:

- Nào, tao với mày cùng uống ly bia đầy, mừng ngày tao ngộ và mừng cho Phú “heo quay” luôn. Bây giờ biết đâu bao đứa bạn cùng học với chúng ta năm xưa nếu biết rõ về Phú “heo quay” thì sẽ ghen tị và ước gì được như thế đấy.

Nguyễn Thị Thanh Dương

SAO MÀ NGHÈO NÀN!

Bốn mươi năm rồi họ mới gặp lại em, thấy “tội ơi là tội” mà không cách nào họ giúp em được. Em đi từ VN qua Canada. Chẳng hiểu ở Toronto đã có chuyện gì xảy ra giữa 2 mẹ con của em, mà sau một tuần em thăm con cháu, con của em la toáng lên rằng em đã trộm nữ trang quý giá của con dâu người Canadian, ngay trong nhà thằng con ruột?

Lúc ghé thăm bà chị họ, em mặc chiếc quần mỏng tanh, rách nát cả 2 ống, mấy sọc rách ngang te tua phô cả da thịt. Tôi thấy mà... thương! Thương cho bà chị tự nhận mình nhà quê không biết đó là thời trang mới nhất: áo cũng hở hang toác hoác như là áo binh của ai đó cho mượn: hể em khom người đưa tay bung ly nước thì hở lưng và hở đủ thứ trái cây... nhựa, mà vói ra sau gãi lưng thì hở bụng.

Thương mẹ, bà thấy cũng hơi... thương... thương cô em bạn dì! Thương vậy mà bà không dám đưa áo quần lành lặn cho em thay, cũng chẳng dám đem kim chỉ ra vá hộ vì nếu vá thì còn chi là hàng hiệu hay thời-trang-thành-hồ.

Bà tiếp em vài tiếng rồi tổng em ra khách sạn vì e dè với thái độ lẳng lơ, ngả ngớn cứ khoe hoài... 2 trái bưởi "silicon" kia thì sớm muộn gì ông chồng của bà cũng bị bỏ bùa "Mác Lê... của bác"*, ham đồ giả, của nhựa hơn là trái cây heo héo nhưng rất chân chất thật thà trong nhà.

Bà kể:

- Khi miền Nam bị cưỡng chiếm mới lòi ra là gia đình nó nằm vùng, nó đã đeo băng đỏ, ngày ngày hăng say đi xõn ống quần hippy của thanh niên miền Nam làm nhục họ. Vậy mà bây giờ trông thật là thảm... thương và nghèo nàn, sau 40 năm được "hưởng" nền văn hóa "không đòi trụ", cũng không phải của Mỹ "ngụy"! Tổng đi cho khuất mắt! Con nhà đảng hoàng ai lại ăn mặc dị hợm thế? Và ai mà chữa cái thứ rác rưởi này?

Nghĩ cũng lạ! "Cách mạng" kiểu gì, "giải phóng" cách chi mà xưa nó xẻo vải dư của thiên hạ nhiều là thế, sao bây giờ nó lại thiếu vải và thiếu cả nhân cách trên người?"

Ý Nga, 7.1.2022

* "Mác Lê... của bác": viết theo 2 nghĩa: trái mác, trái lê giả của Hồ Chí Minh và chủ nghĩa Mác-Lê-Hồ, với "độc lập, ấm no, hạnh phúc" cũng giả tạo.

TRÁI HAY PHẢI?

Lan ly dị từ sau khi chồng tăng tịu với lắm... nàng nên Lan làm mỗi ngày đến mấy công việc, lúc nào cũng bù đầu làm thêm nhiều giờ phụ trội để lo cho đàn con.

Thấy cuộc sống của nàng hầu như ngày nào cũng tất bật với con cái nên tôi thường ghé thăm vào chủ nhật, tiện thể đem cho tụi nhỏ ít bánh trái ngon lạ đã mua hoặc đã làm. Bất cứ lúc nào gặp tôi, Lan cũng có chuyện than phiền về mấy đứa con đang ở tuổi dậy thì:

- Tụi nó búồng bình làm em nhức đầu vô cùng, nhất là thằng lớn: hỏi chị chứ quần áo nào nó cũng lộn bẻ trái ra mà mặc, em la thì nó lại im lặng chui vô phòng thì ai mà chịu nổi? Nhiều khi có khách tới chơi bất ngờ, em xấu hổ quá!

Tôi trấn an:

- Đầu có chi quá đáng. Sao Lan không thử từ từ nhỏ nhẹ hỏi nguyên do nào?

- Dù không thể nhỏ nhẹ hay từ từ được nhưng em có hỏi rồi mà nó không trả lời.

Tôi tin vào lời Lan kể nhưng tôi cũng tin thằng bé phải có lý do chính đáng, vì cháu là một trong những em Hướng Đạo Sinh có ánh mắt lúc nào cũng u buồn, âm ỉ mà tôi luôn để ý: ít nói, học giỏi và ngoan ngoãn nhất đoàn.

Một hôm trong giờ sinh hoạt có trò chơi với nước để thử độ nhạy bén của các em Thiếu Sinh và Sói Con trong việc bảo vệ cho các Chim Non ra làm sao. Cuối buổi sinh hoạt thì em nào cũng ướt nhẹp. Trong lúc theo dõi giúp các Chim Non đã thay quần áo khô (được dặn trước phải mang theo), tôi chợt nghe thằng con của Lan đang bị bạn bè chế nhạo **mang vớ trái**. Tôi khéo léo ra giao nhiệm vụ cho các em tránh xa rồi đến bên cạnh cậu bé và đùa:

- Thời trang mới nhất trong lớp của em phải không nè? Thời nữ sinh, trường cũng thích theo thời trang lắm! Mỗi khi được cho may áo dài mới, Trường luôn dặn dì thợ may cắt 2 tà ngắn lên một chút và may ống quần rộng hơn vài phân nên bị Ba Má của trường la hoài.

- Dạ hồng phải thời trang.

- Hồng phải? Vậy sao em **mặc bẻ trái** làm chi cho bạn bè thắc mắc? Kể trường nghe chuyện thú vị này xem tại sao mới... "**phải**" nè?

- Dạ tại mấy cái đồ "made in China" nó ngứa quá, em phải lộn ra ngoài.

- Ngứa sao? Chúng ta đã học cách tự giặt quần áo rồi, sao em không làm?

- Nó ngứa ở chỗ đường may hay đường zigzag mà Trường dạy là vắt sổ đó, em chưa biết may làm sao?

- À ra thế! Để hôm nào trường sẽ dạy cách may tay giống như vắt sổ trong giờ thủ công.

Vậy sao em không cho mẹ biết để mẹ mua vớ khác?

- Nhà em nghèo lắm! Mẹ em có một mình mà đi làm nuôi 6 anh em nên Mẹ mua cho gì em cũng mừng cả. Ba em không giúp tiền nên Mẹ em cực lắm! Tụi em thường thấy Mẹ khóc hoài.

Chao ơi là thương!

TRÁI hay PHẢI gì thì tôi cũng đã học được nơi đứa bé này chữ HIẾU ra làm sao rồi.

Ai bảo quý trường Hướng Đạo không học được gì nơi các em là lầm to nha!

Ý Nga

LỜI KINH ĐÊM

*Yêu anh mây, cũng chưa đầy,
Thương anh mây, cũng như ngày mới quen
Gọi anh mỗi miệng người điên
Làm sao cho tỉnh nỗi riêng bàng hoàng?*

*Tuyết bay dọc, tuyết lang thang
Lệ rơi cứ thẳng sao sang được chàng?
Tìm nhau quả chẳng dễ dàng
Khó khăn ở chỗ buộc ràng vào đâu?*

*Mắt công máy, cũng hai đầu
Hu vô! Tôn sức! Kinh cầu nói tim
Kệ kinh đủ lực hướng tâm
Nói nhau gần gũi, xa xăm nỗi gì!
Á Nghi, 5.1.2022*

NOËL, VENISE EN QUÉBEC

Con xa rồi, trời Canada thiếu nắng,
Dù tuyết ngưng mà còn vắng hừng đông
Ngày gặp lại, biết hẹn được hay không ?
Nên nhưng nhớ, biết bao giờ thôi nhỉ?

Bà nhớ trẻ, trên mặt hồ trắng xoá,
Vớ gậy dài, giảnh giặt quả tròn xoay...

BẠN HỎI EM VOI BUỒN CHƯA?

Nỗi buồn voi ba, còn bảy;
Nỗi nhớ vẫn... bảy cộng ba
Đơn giản vì thương anh quá!
Bạn bảo: "*Nhớ chi rờm rà?*"

Bạn khuyên: "*Dọn nhà chỗ khác
Mắt sẽ không thấy nọ, tề;
Không nghe nữa (âm rời rạc)
Cắt rời gắn bó phu thê!*"

*

Dẫu rằng chẳng tham trần thế
Khi anh đã bỏ cuộc chơi
Nhưng mà đồ ngang chưa buộc
Sao mau quên Kẻ Cuối Trời?

Bạn quở: "*Bà... chìm lếch thếch,
Hay là bảy... nỗi mè nheo?
Sang đây bạn bè đông đúc
Ở chi một chỗ vắng teo?*"

*

Chúng ta tánh tình khác biệt
Cư xử làm sao giống nhau?
Bạn chưa yêu làm sao biết?
Mặt Yêu lưu vị ngọt ngào!

Lùa vô lưới, hò reo, mừng vui quá!
Trời trong xanh, không lạnh giá bùa vậy!

Hồ phẳng lặng, sân hockey bát ngát...
Trẻ vui đùa, quên đi phất... chiều rơi,
Dưới ánh đèn lại tiếp cuộc vui chơi...
Bày lửa trại, uống choco thoải mái!

Tiếng còi khô lách tách trong lửa hồng,
Như hòa nhịp tim nồng giữa mùa đông
Lòng lâng lâng không vì luôn ly cụng,
Mà say vì chia sẻ kỷ niệm cùng...

Tiệc ngày vui, bay vèo như lá rụng!

Thanh Hòa
05/01/2022

Á Nghi, 5.1.2022

HỒN NHƯ HỎA TÁNG THEO CHÀNG

(Trích tuyển tập *Biếm Thi và Nói Lái chưa
xuất bản.*)

*

*Khăn tang nay chít trong tim,
(Ngày xưa thì đã phải đim lửa thiêu)
Xưa, nay: đâu đúng đắn điều?
Hồn em đã tựa như điều đứt dây.*

*Anh thôi nóng nảy dương oai
Mà sao em cứ won dai khóc hoài?*

Á Nghi, 5.1.2022

NÓI LÁI: dương oai/won dai

Aquamarin

Nói đến aquamarin người ta thường nghĩ ngay đến những chiếc nhẫn có gắn viên đá màu xanh da trời nhạt, có góc có cạnh, lấp lánh, e áp trên ngón tay áp út hay cái mề đay lóng lánh nổi bật mời gọi trên làn da nâu kiêu hãnh dưới cổ áo décolleté của một người đàn bà trẻ trung nào đó... Màu xanh da trời của aquamarin cũng thường khiến người ta nghĩ đến những gì dịu dàng mát mẻ hiền hòa, không điệu dàng xa cách như viên hồng ngọc hay kiêu sa kiêu cách của một viên Citrine màu vàng... Vậy mà viên Aquamarin của tôi lại hoàn toàn không có những tính chất yêu kiều như đã tả ở trên mà còn trái ngược nữa là đàng khác, chúng nó làm tôi điều đứng khổ sở kêu trời không thấu đầy quý vị ạ!

Khổ một nỗi là viên aquamarin này tôi không phải bỏ tiền túi ra mua, mà là được tặng không mới đáng nói. Được tặng một cách âm thầm, lặng lẽ. Người tặng chẳng đánh trống thổi kèn âm ỉ rộn ràng báo trước; quà tự dưng đến và đến lúc nào không ai hay. Người tặng quà chắc cũng đã chọn mặt gửi vàng, ngầm nghe tôi đã từ lâu thì phải. Chỉ người được tặng là tôi vẫn ngu si, ngày lại ngày, năm tháng vẫn hờ hững trôi qua, tôi nhận quà tặng mà hoàn toàn không hay biết cho nên mới ra nông nổi thế này. Quý vị chắc đang tự hỏi người gì mà... ngu dữ vậy phải không? Vâng, đúng là ngu hết chỗ nói! Vì thế mới có chuyện để kể với quý vị...

Thôi thì nói quanh nói quẩn, nói xa rồi nói gần, áp a áp úng mãi rồi cũng phải khai báo mất thôi. Làm gì có viên aquamarin nào vào đây! Ai mà khơi khơi đi tặng không cho "người lạ" mấy viên aquamarin hả trời? Thưa quý vị, mấy viên aquamarin mà tôi đông dài này giờ là những viên đá hình dạng trông chẳng giống ai, màu sắc thì xấu xí, không vàng không đỏ, không xám không xanh, dĩ nhiên là cũng không lấp lánh mời gọi mà là sần sùi như cục... sạn!

Đúng là cục sạn mà tiếng chuyên môn người ta thường gọi là... sạn thận!

Nguyên nhân vì sao tôi được tặng mấy viên aquamarin sần sùi thì xin mời quý vị đọc tiếp nhé.

Hai vợ chồng chúng tôi, trừ buổi trưa mạnh ai nấy lo (thực ra là có cantine của sở lo), còn lại những giờ khắc khác thì chúng tôi cùng ăn cùng uống một mâm, có khác biệt chẳng là khác phần

lượng, chứ phần phẩm thì tuyệt đối giống nhau. Thế mà chỉ một mình tôi được "tặng quà". Người vì thế đầy sạn!

Ngày mới cưới nhau, ngày còn chiều chuộng nhau, còn lắng nghe từng yêu cầu nhỏ nhỏ của nhau, chàng của tôi hay những nheo, rồi bày đặt chê ỉ chê ôi, nhất định không chịu ăn cá, không chịu ăn rau ăn dưa, chỉ thích mỗi món thịt. Xào đĩa đậu que với thịt bò, chông gấp thịt, vợ gấp đậu, cứ như là đã có ước hẹn với nhau trước. Đừng dọn món cá, chỉ cần dọn món thịt là chàng vui, thiếu thịt thì miễn cưỡng và com, vừa ăn vừa lầu bầu: "*Sao ăn xong vẫn thấy lạnh bụng như chưa ăn...*"

Lúc đầu tôi còn hăng say giảng moral, hăng hái mua cá, mua rau, mua dưa, nấu nướng tùm lum để chứng minh cho chàng thấy là không có món thịt tôi vẫn sống nhăn răng, vẫn có da có thịt, chẳng bệnh hoạn đau ốm gì ráo...

Thế rồi cái hăng hái ăn kiêng cứ cẩn thận của tôi theo ngày tháng cũng bắt đầu tàn lụi, bữa com tôi dần dà không còn là mâm com thịnh soạn linh đình với 3-4 món cá thịt rau dưa lộn xộn linh kinh như trước, nhất là khi con cái đã rời tổ, bay nhảy với cuộc sống của chúng nó, thì bữa com tối của hai chúng tôi thường chỉ còn vồn vẹn mỗi một món thịt, hết thịt bò đến thịt heo, bữa nào siêng lắm thì có thêm món xà-lát gọi là tượng trưng cho có với người ta. Bữa com vì thế đâm ra giản dị gọn gàng vô cùng!

Ăn thịt mà chỉ nhâm nhi với nước lạnh thì... chán quá, cho nên phải bày đặt uống rượu. Lúc đầu còn dè dặt, sau thì trở thành thói quen, mở chai rượu nào là hầu như chỉ cần 2 ngày là phải khai chai mới, chưa kể khi có khách thì cả chồng lẫn vợ, cứ vui như Tết, chạy lên chạy xuống basement mấy bận để vác thêm vài chai... gọi là đãi bạn! Từ lượng rượu của hai chúng tôi theo tháng ngày cũng tăng theo lúc nào không hay. Rượu đỏ rượu trắng, rượu mắc rượu rẻ, rượu nào cũng ngon. Ở ngay cái làng trồng nho làm rượu, uống mãi mà chưa mềm môi.

Quen với vài ông chủ hầm rượu trong làng nên chúng tôi cũng thường được thưởng thức các loại rượu gọi là khá ngon của mỗi nhà, nhất khi đọc được câu thơ bất hủ của đại văn hào Goethe của Đức "*cuộc đời quá ngắn để uống chai Wine cả chón*" (*Das Leben ist zu kurz, um schlechten Wein zu trinken – Goethe*) nên cả hai chúng tôi bắt đầu biết lựa chọn. Muốn chọn được chai rượu ngon (hạp với mình) là phải thử, mà đầu phải chỉ thử một lần là chọn được ngay thứ mình thích, nên thử hết ly này đến ly khác, rồi vui chuyện tán dóc, có khi đứng 1-2 tiếng trong hầm rượu là chuyện cũng thường xảy ra.

Cách đây 9 năm, dạo đó tôi còn đi cày quý vị ạ.... 30 năm trong nghề, mọi công việc lúc này cũng đã trở thành "routine" chẳng còn gì khiến tôi phải lo lắng mất ăn mất ngủ vì trách nhiệm đè nặng trên vai như thời gian đầu mới chân ướt chân ráo nhận việc. Ngày mới nhận việc, mỗi lần phải đứng trước hội đồng quản trị của hãng để trình bày một vấn đề nào đó là tôi mất ngủ trắng trọc cả đêm, chỉ lo mình bị mấy ông già đầy kinh nghiệm cắc có hỏi vặn vẹo này nọ rồi lỡ ra không biết đường trả lời hay trả lời không đúng ý, nên xong buổi thuyết trình lần nào là tôi hú hồn hú vía lần nấy. Nhưng ông trời cũng thương tôi, hay nếu tin vào tướng số thì số tôi thường được gặp quí nhân, hay cũng có thể nói nôm na "tôi là thằng chốt giữa đám người mù", một người ngoại quốc duy nhất, lại là đàn bà, đàn bà Á châu, giữ một chức vụ then chốt của hãng và nằm trong hội đồng quản trị của một hãng nổi tiếng bảo thủ và khá lớn trong vùng.

Trở lại câu chuyện sạn thận đang kể dở dang của tôi. Dạo đó tension của tôi bỗng dưng tăng vùn vụt, đi làm về mà lấy máy ra đo áp huyết là chán đời luôn: 150/90, bữa nào có họp hành hay bực mình gì trong hãng, khỏi nói! Công việc của tôi trong hãng lúc đó chẳng có gì nghiêm trọng để phải lo lắng đến nỗi gây ra stress. Chuyện gia đình thì lại càng không phải, tuy cậu con trai sắp

làm đám cưới nhưng đám cưới của nó chứ đâu phải đám cưới của tôi, nhất là khi cậu con tuyên bố: "*Phần bố mẹ là trang trí nhà thờ, mọi chuyện khác tụi con lo hết rồi.*" Vậy thì còn gì để lo nữa? Tại sao tension lại cao như thế nhỉ?

Câu hỏi tại sao tại sao cứ quay cuồng trong tôi cho đến ngày tôi đi khám mắt vì nghĩ mình cần đổi cặp kính khác để nhìn (đời) cho rõ hơn... Đến lúc bà BS bảo: "*Bà nên đi Internist khám tổng quát vì áp suất trong mắt của bà cao quá.*" Lúc đó tôi mới lờ mờ nhận ra rằng hình như mình đang có problem. Khám thì khám, sợ gì! Tự tin là mình vốn khỏe mạnh, ít đau ốm lặt vặt, ai đau thì đau chứ không đến phiên mình nên tôi hăm hờ lấy cái hẹn với ông Internist. Sau cả buổi chờ đợi sốt ruột vẫn chưa đến phiên mình (vì ông BS có bệnh nhân cấp cứu) nên tôi là người cuối cùng chui vào phòng mạch. Kết quả là ông ta thấy tôi sang một BS khác chuyên về thận, vì ông bảo lá thận bên trái của tôi... có vấn đề! Ui chui choa, hồi nào đến giờ tôi cứ tưởng cái ngành Urology với mấy ông Urologist là dành riêng cho bệnh nhân thuộc nam phái, ai ngờ mình cũng lọt vô đây!

Ngày hẹn với bà Urologist đã đến. Bà BS thật dễ thương, vừa trẻ vừa đẹp, thế mà lại đi chọn cái ngành mà đa số bệnh nhân là đàn ông. Kết quả khám nghiệm là tôi đang có một viên "aquamarin" nằm chễm chệ trong đường dẫn tiểu bên trái, cách trái thận khoảng 5-6 cm. Ái chà chà, viên aquamarin đang mon men tìm đường chui ra ánh sáng mặt trời! Vì đường thoát bị nghẽn lối nên trái thận bên trái của tôi cứ phải liên tục làm việc tối đa đêm ngày, từ đó tạo ra áp huyết cao trong cơ thể của tôi.

Lời giải thích của bà BS và vị trí của viên aquamarin trên màn hình khiến tôi như trên trời rớt xuống: viên sạn khá to, gần 2cm. Đây, kết quả của việc ăn nhiều thịt bao năm qua (Lỗi tại ai? Ai xúi dục "trẻ ăn c... gà"?), lười uống nước lọc chỉ thích uống wine (lỗi tại dọn nhà về vùng trồng nho làm rượu) và stress (chỉ cái này là lỗi tại tôi vì ham làm chef thiên hạ). Viên aquamarin tròn trịa, không góc không cạnh, nó chui vào đường dẫn tiểu hồi nào mà không hề gây ra một báo động đau đớn gì cho tôi. Bà BS rất lấy làm lạ vì thường là khi viên sạn lớn như vậy, có nghĩa là người ta đã "tặng" tôi viên aquamarin này cũng lâu lắm rồi chứ không phải chỉ mới hôm qua hay tuần trước, vậy mà sao tôi không hề bị đau lưng nhức mỏi gì ráo, kể cũng lạ thật!

Không còn thì giờ để thắc mắc hay lý luận tới lui, bà Urologist bảo tôi phải vào Uni Klinik, nhà thương của đại học Y khoa Mainz, để lấy viên aquamarin ra, càng sớm càng tốt. Tội nghiệp cậu con của tôi: "*Mẹ đừng lo, mọi giấy tờ con sẽ lo, ngày mai mẹ sẽ có ngay Termin.*"

Cái hạnh phúc của người mẹ được con lo lắng tôi chưa kịp tận hưởng thì đã bị những lo âu vô cớ ập đến, cái đầu của tôi bắt đầu làm việc: "*Hay mẹ hoãn lại, chờ sau đám cưới con, con nghĩ sao?*" Cậu con tôi vô vai mẹ cười nhưng cương quyết "*Không có gì mẹ phải lo, chuyện lấy viên sạn là chuyện routine, họ làm mỗi ngày cả chục bệnh nhân!*" Biết là lấy có chuyện đám cưới để trì hoãn việc mổ xẻ không xong, tôi đành nghe lời con mà lòng dạ lo lắng vô cùng. Người vốn ghét bệnh hoạn, sợ uống thuốc, bây giờ phải vô nhà thương, hỏi quý vị làm sao không khỏi lo!

Lần đó, viên aquamarin khá lớn nên ông BS phải dùng "cái que" đẩy viên sạn trở về vị trí cũ của nó là cái thận bên trái của tôi, sau đó sẽ dùng laser từ bên ngoài bắn cho viên sạn bể vụn ra rồi theo đường tiểu trôi ra ngoài. Nghe ông từ tôn giải thích mà tôi phát rùng mình... Cứ tưởng tượng, BS dùng "cái que" đẩy viên sạn đi xuyên cái ống chỉ to bằng sợi Spaghetti loại nhỏ nhất thì chắc là đau thấu trời... Nhìn cái bản mặt nhát gan đang há hốc lắng nghe BS giảng giải của tôi, ông BS thương tình không muốn tôi phải nếm mùi đau nên ông đã cho tôi ngủ một giấc thẳng cẳng, hết biết trời đất là gì.

Họ đẩy tôi vào phòng mổ lúc 7 giờ sáng, 2 tiếng sau tôi tỉnh dậy thì viên aquamarin mỹ miều to bằng đầu ngón tay cái của tôi đã nằm gọn lỏn trong trái thận bên trái, chẳng thấy đau đớn gì cả. Sau đó họ đẩy tôi sang phòng bên cạnh, phòng trống trơn, chẳng thấy máy móc đồ sộ tân tiến, cũng chẳng thấy cây súng nào để bắn bụp bụp như trí tưởng tượng của tôi. Hóa ra họ để cây súng ở phòng bên cạnh, khi cần mới đẩy khẩu càn nông sang. Lúc đầu tôi còn tỉnh táo vì tò mò, tuy mới tỉnh dậy sau cú gây mê toàn phần. Tôi nằm đếm tiếng súng... tặc...tặc. Đếm được một chập thì tôi chìm sâu vào giấc ngủ hồi nào không hay. Lúc tỉnh dậy tôi mới biết là họ đã bắn 3000 viên đạn xuyên qua trái thận, phá vỡ hoàn toàn viên aquamarin của tôi thành bột!

Trời ạ, 3000 viên đạn vô hình đã xuyên qua lớp mỡ (không lấy gì làm ít) ở bên hông của tôi, rồi đạn chui qua trái thận, kiếm đúng vị trí viên sạn mà... nã. Người tôi trước sau không bị trầy trụa đục khoét gì ráo, thế mà ngày xưa bố tôi phải chịu đau đớn biết đường nào. Kỹ thuật y khoa thời đó chưa tân tiến như bây giờ nên BS phải cắt bên hông của bố tôi một đường thật dài gần 20 cm để lấy viên sạn nghe nói còn nhỏ hơn của tôi ngày nay!

Kinh nghiệm sạn thận của tôi tưởng sau lần đó là xếp xó cho đến cuối đời, nào ngờ năm nay nó quay trở lại, không thèm báo trước. Lần này nó hành tôi một trận tôi bời cho bố ghét vì lần trước tôi không bị đau đớn gì như người ta vẫn thường nói: "Bị Kollik thận là đau còn hơn đau đẻ". Đau đẻ thì tôi cũng chưa nếm mùi vì cả 2 lần sinh đều phải mổ để đẻ em bé ra. Bởi vậy, vì những lần trước thiếu nợ nên lần này phải trả, và phải trả gấp đôi gấp ba, thế thì ráng mà chịu, không nên kêu ca làm gì, chẳng ai thương!

Trước khi chuyện sạn thận trở về hành tội, năm nay tôi lại còn ôm thêm cái tay què và mắc cái chứng bị phong ngứa mới khổ chứ. Bao nhiêu năm mạnh khỏe, năm nay lãnh đủ, hăng bảo hiểm sức khỏe tha hồ rửa...

Số là như thế này: sau chuyến đi chơi Alaska, trở về lại Đức tôi lao đầu vào ba cái chuyện cộng đồng nhức đầu nhức tai, nhưng đã tự nhủ "tại vì mình thích làm chứ chẳng ai ép ồng thì cứ ráng mà chịu, đừng than" nên tôi hăng hái làm việc mặc dầu cái tay trái của tôi chẳng hiểu vì sao mà từ đầu năm nó cứ làm eo làm sách, dơ tay không qua khỏi đầu chứ đừng nói ngoặc ra đằng sau để cài... soutien!

Mùa lạnh phải mặc áo len, thường là loại áo trong qua đầu. Mặc vào thì dễ, cởi ra là cả một cực hình. Đi shopping mua áo thì cứ coi như là lên đoạn đầu dài... Quý vị cứ tưởng tượng như thế này: để cởi áo len, trước hết, hai cánh tay của tôi phải buông thõng xuống, đầu cũng cúi xuống, rồi thì dùng bàn tay bên phải kéo cái cổ áo len lên đầu, rồi vừa kéo vừa uốn ẹo thân hình làm sao để cái áo len từ từ tuột ra mà không chạm đến cánh tay trái... Tóc tai sau đó rũ rượi, mặt mày méo xẹo vì đau. Vậy mà đầu chịu ngừng, vì đã lờ tùm đến mấy cái áo đem vào phòng thử, không thử cũng tiếc!

Què cái tay nhưng không què cái đầu nên năng suất làm việc bằng đầu óc của tôi cũng không đến nỗi bị ảnh hưởng cho lắm, còn việc lao động chân tay thì đôi lúc tôi phải lên tiếng nhờ vả chàng giúp lấy cái này cái nọ khi làm vườn hay làm bếp. Cho đến một ngày, không chịu đựng được nữa với cánh tay què, tôi mới chịu đi BS chuyên về xương khớp xem mình bị cái gì. Sau khi chụp MRT mới biết khớp xương ở bả vai bên trái của tôi đang bị sưng khá nặng, mà nguyên nhân là do thiếu cử động, kết quả của những ngày tháng miệt mài ngồi gõ computer (ít ra cũng là một trong những nguyên nhân).

BS Orthopady cho tôi cái giấy đi làm Physical Therapy (PT). Chà, cái gì chứ đi làm PT, đấm bóp xoa nắn là món mà tôi mê nhất, nằm lim dim cho cô therapist tằm quất là... nhất trên đời. Bé cái lắm! Sau màn thoa bóp nhẹ nhàng, cô ta bắt đầu vận tay tôi, vận tới đâu là tôi cong người tới đấy vì

đau. Đau nhất là trong tư thế nằm sấp, cánh tay trái buông lỏng, cắn răng chịu trận, cô Therapist muốn vặn sao thì vặn, bầm bụng chịu đau vì nghe cô nói chắc chắn tay sẽ lành sau... vài tháng tập tành!

Ba lần một tuần! Nhà tôi cách chỗ làm PT khoảng 4 cây số. Một hai lần đầu tôi còn ung dung tà tà lo canh giờ lái xe tới, chờ 3-4 phút rồi tới phiên được thoa bóp vặn vẹo. Nhưng những lần sau thì chỉ còn là... chạy. Nhiều ngày tôi chỉ còn đứng 10 phút để vừa mang giày, vừa vớ chùm chìa khóa, lao lên xe, de xe ra khỏi garage, nhấn... lút ga, đến nơi chui vào chỗ đậu cái rằm... rồi ba chân bốn cẳng chạy lên chỗ làm PT, hồng hộc hỏn hển còn hơn bị ma đuổi! Timing của tôi tới lúc này may là vẫn còn được trời đãi vì chỉ cần kẹt đèn đỏ hay không có chỗ đậu thì chuyện đi trễ là chuyện không có gì phải ngạc nhiên. Vậy mà chưa lần nào tôi bị trễ mới lạ, mặc dầu đầu óc căng thẳng tột bậc vì phóng xe nhanh.

Cái đau nào rồi với thời gian cũng sẽ quen đi thôi. Cho nên mặc cho cô therapist vặn cổ vặn tay, tôi vừa chịu đau vừa nằm chuyện vãn với cô ta về đề tài phong ngứa của tôi, nếu nói theo tiếng bình dân học vụ của người Việt mình, một phần cũng để giải thích về những nốt đỏ khá sần sùi xấu xí trên hai cánh tay của mình. Nói sần sùi cho dễ hiểu chứ thực ra nó giống như hai mảng com cháy nằm lộ liễu trên cánh tay mà cô therapist cứ phải thoa nắn cho tôi. Phải giải thích rõ ràng chứ không cô ta lại cho tôi thuộc loại ở dơ, để ghẻ lở tùm lum. Không ngờ cô therapist cũng từng có kinh nghiệm đây mình vì cô cũng có một thời gian bị "Hausstaubmilbe" (House dust mite), mặt mày tay chân nổi đỏ ngứa ngáy tùm lum...

Nghe cô kể lể chuyện phong ngứa của cô, tôi bèn đoán già đoán non là bệnh phong ngứa của tôi chắc có cùng nguyên nhân như của cô. Thế là về nhà, mặc cho tay què, tôi hùng hục lôi drap, lôi mền, lôi gối ra giặt, giường chiếu nào cũng lảng công, mua cả máy lọc bụi, lọc vi trùng vi khuẩn gây allergy vớ vẩn nào đó... Tồn một mớ tiền cũng bộn ra phết! Nhà cửa của tôi sau vụ đó đậm ra thơm phức, không còn một tí bụi nhưng bệnh ngứa sao vẫn không chịu lui!

Xin lỗi quý vị, ngay chỗ thất lung của tôi, phong ngứa gì đó đã tạo ra hình dạng một mảng com cháy khá lớn và ngứa thì vô cùng tận. Đứng trước mặt ai đó mà bỗng dung lên cơn ngứa thì chỉ còn nước chịu chết, người nhấp nhồm không yên, cứ nhúc nhích oằn oại như đang múa... Lèo!

Sau mấy tháng chịu đựng, tay thì què, thêm bệnh ngứa ngáy khô sò, chịu hết nổi, tôi bốc điện thoại lấy hẹn với BS chuyên khoa Da. Ngày đi khám, sáng đó tôi còn gãi lung tung. BS xem tới xem lui rồi kê đơn cho một mớ thuốc bôi ngoài da, còn nếu ngứa quá thì uống thuốc ngủ, cho đỡ gãi! Bà BS dặn tôi nếu bôi thuốc thử 1 tuần không ăn thua gì thì quay trở lại, lúc đó sẽ thử nghiệm sau. Tôi đành ngoan ngoãn ra tiệm thuốc tây, trả thêm một mớ tiền cho các dược phẩm trong uống ngoài thoa.

Mua thuốc đem về nhà, tối đó, lạ thật, chưa kịp thoa kem, chưa kịp uống thuốc như toa BS dặn, chờ hoài mà sao vẫn không thấy cơn ngứa kéo tới! Không lẽ bệnh phong ngứa của tôi có mắt có tai? Chúng nó nhìn thấy mây chai kem chống ngứa nằm trên bàn chăng? Chúng nó nghe BS sẽ quyết liệt tẩy trừ chúng nó chăng? Ngày hôm sau, tình hình mặt trận phong ngứa vẫn yên tĩnh, địch quân chưa thấy đâu cả. Tay tôi thì cứ lăm le muốn... gãi, một thói quen thật đáng ghét.

Nhưng quái thật, nó vẫn không lên cơn ngứa!

Hóa ra tôi bị stress. Stress vì ba cái chuyện cộng đồng! Không phải vì bụi, cũng không phải vì mấy con "mite" mà cô therapist vô tình tiêm vô đầu tôi. Chỉ vì stress. Hết stress là hết ngứa! Dễ hiểu vậy mà nghĩ không ra! Nói tóm lại là phải giảm stress, phải kiêng cử ăn uống chút chút, bớt thịt, bớt rượu, bớt computer, năng vận động tay chân...

Một ngày thứ bảy đẹp trời, hai vợ chồng tôi rủ nhau đi hiking.

Trời đầu thu, có nắng hanh vàng, nhìn đâu cũng thấy ruộng nho ngút ngàn với những chùm nho ngọt nặng trĩu đang chờ đến mùa gặt. Dòng sông Rhine lờ lững lượn lờ bên dưới, gió hây hây, chim chóc bay lượn trên không, cảnh vật thật hữu tình! Hai chúng tôi chân bước rộn ràng, vừa rảo bước vừa tự hỏi cuộc đời dễ thương đẹp đẽ thế này mà sao lâu nay mình bỏ quên nó nhỉ? Vui chân chúng tôi đi đến mãi tận Bodenheim, một quận lỵ nhỏ nằm cách Mainz không bao xa, ăn buổi cơm trưa muộn màng, nhâm nhi ly rượu wine trắng... rồi lên đường trở về. Tin thời tiết dự báo là chiều nay khoảng 5 giờ sẽ có mưa. Nhìn đồng hồ đã 3 giờ rưỡi chiều. Phải rảo chân thôi... Trời mỗi lúc mỗi kéo mây đen kịt, mây mưa kéo về hướng chúng tôi. Rảo chân cho nhanh may ra thì kịp. Một cây cầu vòng 7 màu thật đẹp hiện ra ở cuối ruộng nho đằng xa, trông thật gần mà sao đi hoài chẳng tới. Vừa rảo chân vừa ngắm cây cầu vòng, tôi tự trấn an, chắc không mưa nổi vì trời đã sáng lên như thế này, lại có thêm cầu vòng, nên bước chân có hơi chậm lại. Chưa vui được bao lâu thì cơn mưa ập đến. Gió ngừng thổi nhưng bây giờ thì mưa tới tấp. Hạt mưa to bằng hòn bi, rớt lộp độp không ngừng. May mà cả hai chúng tôi đều mang theo áo mưa. Phải nói là chúng tôi đi như chạy! Về đến được chỗ xe đậu, bật Iphone ra xem thì thấy đi tổng cộng được 20 km, vòng đi cà rịch cà tang vừa đi vừa hái nho ăn thử, vòng về vắt giò lên cổ mà chạy... mưa!

Tối hôm đó hai vợ chồng tôi ngủ một giấc thật ngon lành, ai quẳng xuống sông chắc cũng không biết, trộm có vào nhà dọn sạch đồ đạc chắc cũng không hay. Thế mới biết vận động là liều thuốc tiên, không cần thuốc ngủ, không cần trần trọc lăn qua lăn lại, phải dỗ giấc ngủ với Ipad ipiéc lồi thối. Sáng hôm sau chàng của tôi than đau chân, đau đầu gối, còn tôi thì tỉnh queo, chẳng đau chẳng đón gì, rục rịch sửa soạn ra vườn dọn dẹp cây cối mà mấy lâu nay vì sợ đau tay, vì sợ phong ngứa, nên gần như đã bỏ quên vườn tược của mình.

Sau mấy tiếng lao động, vườn tược lại sạch sẽ đâu vào đấy, tôi trở vào nhà lo buổi cơm tối vì tối nay trên TV có màn tranh luận "duell" giữa bà thủ tướng đương nhiệm Angela Merkel (thuộc đảng CDU) với đối thủ của bà là ông Martin Schulz (thuộc đảng SPD). Cả hai đảng CDU và SPD hiện đang là liên minh cầm quyền của Đức nhưng đây là giai đoạn tranh cử nên "hòn ai nấy giữ", ai giỏi người đó thắng!

Chương trình Duell bắt đầu mới được 5 phút là tôi rục rịch đi toilette... Sau đó là ra vào toilette dài dài. Lạ nhỉ? Hay mình bị Blasenentzündung (bladder infection)? Duell giữa 2 đối thủ tối hôm đó chẳng có gì gay gắt, đầu sao cả 2 đảng đang liên minh cầm quyền nên chủ trương làm việc của cả 2 bên không nhiều thì ít cũng giống nhau nhiều điểm, chẳng ai đá kích ai kịch liệt như những lần bầu cử thủ tướng các nhiệm kỳ khác. Người ta hay nói "liên minh cầm quyền thì cũng giống như hai vợ chồng, sống lâu năm với nhau thì suy nghĩ cũng giống nhau thôi". Vợ chồng lâu năm ít cãi nhau vì trở nên giống nhau hay vì... mỗi mệt, vì biết có cãi cũng vậy thôi. Để đầu gì ai sửa được ai!

Suốt cả đêm hôm đó không hiểu sao mà mắt tôi cứ như trơ ra, và bụng thì cứ đau lâm râm. Đến gần sáng, tôi mò mẫm uống 1 viên thuốc chống đau để ngủ. Cơ thể tôi từ xưa đến nay vốn ít nhận thuốc nên uống viên nào là thấm ngay viên đó. Thuốc chống đau giúp tôi ngủ được một giấc thật ngon. Ngủ được một giấc tuy ngắn nhưng người tôi sau đó cảm thấy thoải mái, không còn bị đau lâm râm kỳ cục như đêm hôm qua. Uống ly cà phê xong tôi rủ chàng đi chợ. Trên đường về, cơn đau lại kéo đến. Lần này không còn lâm râm nữa mà là nhói từng cơn kịch liệt. Cứ như là đóng kịch! Mới tỉnh táo hết đau đó bây giờ đã ôm bụng rên rĩ, chắc chàng của tôi đang nghĩ như thế. Chàng vẫn bảo tôi là người không biết chịu đựng, sợ đau, mới đau chút xíu là

than van um sùm (làm phiền người khác). Nhưng trời ạ, đau quá là đau, đau thật chứ không phải đau giả đờ... Tôi cắn răng xuýt xoa ôm bụng, lê bước vào được nhà là nằm vật ra salon thờ không ra hơi. Mặt tôi lúc đó chắc xanh lè...

Cơn đau lúc này đã dần dần lộ ra bộ mặt thật của nó. Đau từ thắt lưng bên trái trở xuống, phạm vi đau dài khoảng 1 gan tay. Bao nhiêu khái niệm tổng quát về anatomy của tôi, học từ thời trung học (dân ban A mà lý, điểm vạn vật của thầy Đỗ Danh Tâm cho tôi gần như luôn được tối đa): đau bên trái như thế này là không phải đau ruột dư. Tiếp tục tự chẩn bệnh: đau như thế này chắc là đau ruột hay bị rách màng bụng (Leistenbruch, tiếng Anh gọi là hernia?) Cơn đau dịu xuống được phút nào thì óc tưởng tượng của tôi làm việc được phút đó, khi cơn đau kéo tới thì tôi xanh xám mặt mày, lúc đó tôi chỉ muốn chết phứt cho đỡ đau...

Cuối cùng tôi bảo chàng chở tôi sang ông BS gia đình, cũng chỉ cách nhà 3-4 cây số xem ông phán ra làm sao chứ nằm chần đủ thứ bệnh như thế này thì cũng chẳng hết đau. Vì không lấy hẹn nên tôi đành ngồi cắn răng ngồi ở phòng đợi để chờ tới phiên, đâu ai chịu nhường mình. Ai cũng đòi cấp cứu, ai cũng thấy mình đau nhiều hơn người khác. Gặp ngày ông BS không có phụ tá, bệnh nhân ngồi chờ đầy phòng đợi, ông vác cái thân không lấy gì làm thon thả cho lắm, chạy tới chạy lui hết phòng này qua phòng khác thấy mà tội, nhưng ai tội nghiệp cho tôi đây?

Lúc đến phiên tôi thì cũng đúng cái lúc cơn đau kéo tới, tôi cắn răng cố không rên, đứng dậy ôm bụng lê vào phòng khám. Bao nhiêu năm nay ông BS vẫn quen thấy tôi với mặt mày bộ dạng tươi tắn (đã bảo là ai đau thì đau chứ làm gì đến phiên tôi mà lý). Nay ông thấy tôi nói không ra hơi, mặt mày xanh xám, chưa cần khám chắc ông đã nghĩ: "*Thôi cho bà này vào nhà thương là chắc ăn nhất.*" Mà quả thật như vậy, nhìn ultraschall ông đã thấy trái thận bên trái của tôi to hơn bình thường, sạn thì không thấy đâu nhưng rên la kiêu này thì bảo đảm là chỉ do sạn thận chứ không chạy vào đâu. Đau thấy ông bà ông vải. Liếc nhìn đồng hồ thấy đã hơn 6 giờ chiều, tôi còn ráng thều thào hỏi BS: "*Ngày mai vô nhà thương cũng được phải không.*" BS lắc đầu quày quạy trước đề nghị ngu si của tôi: "*Tốt hơn hết là ông chở bà vào nhà thương và chờ ngay bây giờ.*" Đoạn đường từ phòng mạch BS về nhà ngắn ngủn mà sao với tôi lúc đó như vô tận, mỗi cái ổ gà, mỗi cái dằn xóc của xe là tôi muốn dựng tóc gáy vì đau. Cái điệu này chỉ còn cách duy nhất là kêu xe cứu thương đến chở tôi vào bệnh viện vì ít ra cũng còn được nằm trên băng ca, chứ đau thế này mà phải ngồi trên cái xe đưa 2 cửa thấp lè tè của chàng thì e... chết sướng hơn.

Về đến nhà, việc đầu tiên là chàng gọi điện thoại báo cáo tình trạng sức khỏe của bệnh nhân với cậu con. Cậu con bảo chàng phải kêu xe cứu thương chở mẹ vào ngay emergency, không nên đi xe nhà và khi nào xe gần tới nhà thương thì báo cho nó biết, nó sẽ đón ở đó.

Gọi 112 là số cấp cứu của Đức. Phải nói đây là lần đầu tiên chúng tôi phải quay cái số dễ sợ đó, thời thì cũng phải có lúc là lần đầu. Lần đầu cho biết mùi chia sẻ với thiên hạ!

Nằm lả người trên salon, đau thấy ông bà ông vải mà tôi cũng phải bật cười khi nghe cuộc đối thoại giữa chàng và nhà thương:

- Tôi cần chiếc xe cấp cứu đưa vợ tôi vào nhà thương.

- Ông tên gì?

- Tôi tên Nguyễn.

- Xin ông đánh vần.

- Ah, N như Nordpol, G như George.

Trời đất, mấy ông nội cấp cứu này dõn nhột! Người ta sắp chết tới nơi sao không hỏi nhà ông ở đâu, bà vợ ông bị đau ra sao, chứ hỏi ông tên gì để làm cái quái gì? Mà chết rồi thì cần gì tên tuổi cơ chứ? Hóa ra mấy câu khai báo đầu tiên của chàng, (lúc đó có lẽ tôi đang lên cơn đau nên ù tai

không nghe rõ) là bà vợ của tôi không đến nỗi nguy kịch gần chết đến nơi nên nhân viên bên kia đầu giây mới tà tà... bắt đánh vần. Cái tên ngoại quốc khó nói, khó phát âm nhưng hầu như người VN nào cũng mang tên đó nên chỉ cần đánh tới vần "g" là người Đức biết ngay là Nguyễn!

Đau thì đau nhưng tôi cũng cố dặn chàng xếp cho tôi bộ quần áo ngủ, bàn chải đánh răng, đôi dép đi trong nhà và nhét cái Iphone vào túi áo khoác cho tôi.

Xe cứu thương đến. Trời bên ngoài vẫn còn sáng. Con đau đang kéo tới, tôi gượng dậy cố lết đi theo hai người y tá vì không muốn bị khiêng lên xe ca đẩy ra đường, hàng xóm lại tưởng tôi sắp chết đến nơi, lại mất công giải thích lời thôi. Không muốn nhưng cũng không cách nào đi nổi nên hai ông y tá phải đẩy tôi bằng xe lăn lên tận xe cứu thương đang đậu trước cửa nhà.

Chàng của tôi ngồi ghế trước với ông y tá tài xế. Tôi nằm băng ca đằng sau có ông y tá khác ngồi bên cạnh canh chừng. Đoạn đường 20 km về Uni Klinik Mainz lúc này sao mà xa diệu vợi. Tôi chỉ muốn nhắm mắt ngủ thiếp đi cho bớt đau nhưng cứ bị ông y tá hỏi thăm sức khỏe, chắc ông sợ tôi xỉu hay ngất đi thì lời thôi phiền phức lắm...

Emergency tối thứ Hai vắng vẻ, may quá, tôi được chuyển ngay vào Departement Urology. Cậu con trai của chúng tôi đã chờ sẵn ở đó. Một chai Inclusion chống đau được chuyển ngay vào tĩnh mạch của tôi. Mọi khai báo tên tuổi, tình trạng sức khỏe, v.v. được cậu con đảm nhận nên chàng của tôi thất nghiệp, chỉ biết đi lui đi tới ngó bà vợ đang nhắm nghiền mắt rên rỉ. Trên đường đi chụp CT, cậu con tình nguyện đẩy xe lăn cho mẹ, không cần chờ đợi y tá lâu lắc nên đốt ngón được giai đoạn làm thủ tục khá nhiều.

Trời đã tối thẫm, cậu con đẩy xe cho mẹ thoãn thoắt rành rẽ (nghề của chàng mà), không hiểu sao lúc đó tôi chợt nghĩ đến lời nói của mẹ: *"Trong mấy anh em, con là đứa sống xa gia đình nhất nhưng con cũng là đứa có nhiều hạnh phúc nhất vì con được ở gần con cái... Mấy anh em của con không được cái diễm phúc đó!"*. Lời mẹ tôi sao đúng quá! Cậu con của tôi rất cảm động khi nghe tôi kể về lời nói của bà ngoại.

Kết quả của CT: một viên aquamarin to cỡ 5mm lần này cũng đã rơi tọt vào đường dẫn tiểu, hình thù dài dài và khá sần sùi, mỗi lần cơ bắp co thắt hay đi đứng đã tạo ra cơn đau thấu trời cho bệnh nhân. Kết quả của chuyến hiking vừa đi vừa chạy 20 cây số cách đây 2 ngày. Không đi chắc viên aquamarin vẫn còn nằm yên trong cái bọc nhung êm ái của nó. Phải lấy viên sạn ra gấp, càng sớm càng tốt! Bản án đã có, bây giờ chỉ còn chờ có chỗ trống trong lịch trình mổ xẻ lên đoạn đầu đài bất cứ lúc nào. Tuy đau đớn vô cùng nhưng tôi cũng tạm yên bụng, không còn lo sợ vỡ vãn, sợ rách ruột non ruột già, nên bảo chồng con ra về, có gì sẽ liên lạc qua điện thoại sau.

Thấy chàng của tôi nãy giờ te te đi tay không, tôi hỏi chàng cái túi xách quần áo của tôi để đâu. Chàng ngân người ra hỏi lại: "Túi gì?" Ủa chứ cái túi xách mà chàng xếp áo quần, bàn chải đánh răng cho tôi không lẽ bỏ quên trên xe cứu thương? Hóa ra lúc xe cứu thương đến, chàng quỳnh quáng đi theo vợ vào nhà thương nhưng đi tay không, quên hẳn cái túi ở nhà! Kể ra cũng tội nghiệp anh chàng, bản xúc xích lên ruột vì vợ. Vợ rên rỉ loạn xạ ngẫu thế này ai mà không bản xúc xích?

Tối đó tôi được đưa lên lầu 2, nằm phòng có 2 giường. Bà hàng xóm hình như đã ngủ, tôi cố nhịn đau, cử động nhẹ nhẹ để khỏi làm mất ngủ người khác. Ánh đèn điện vàng vọt bên ngoài chiếu qua cửa sổ không làm tôi khó chịu, trái lại là đằng khác vì tôi là đứa vốn sợ bóng tối. Bóng tối khiến tôi ngọt thờ, tưởng tượng đủ điều đen tối... Mệt quá nên tôi thiếp đi lúc nào không hay, giấc ngủ chập chờn nửa tỉnh nửa mê...

Tiếng reng nho nhỏ của chiếc Iphone để trên đầu giường khiến tôi bừng tỉnh, bên ngoài trời cũng đã bắt đầu hưng hửng sáng. Chàng của tôi gọi vợ dậy và hỏi khi nào thì chàng vào thăm được, chàng có thói quen dậy sớm. Chàng kể ngay là cái túi quần áo chàng xếp cho tôi ngày hôm qua quả là dễ quên ở nhà cho tôi yên chí. Thú thật với quý vị là tôi đã quên bém chuyện cái túi áo quần nếu chàng không nhắc. Khi bắt gặp quả tang người ta (lỡ) quên thì nói chì nói chiếc, đến khi người ta nhắc thì mới thấy là chẳng có gì quan trọng cả! Lúc này thật ra tôi chẳng cần gì ngoài sự có mặt của chàng, mặc dầu cũng biết là chàng chẳng giúp được gì trong lúc này vì khi đau đớn bệnh hoạn thì chỉ cái thân mình gánh, chẳng ai gánh giùm cho mình, vì có muốn gánh cũng không được!

Y tá của phiên trực sáng vào phòng đo áp huyết, làm giường. Trước khi quay ra, một bà y tá còn quay lại dặn tôi: "*Sáng nay bà không được uống nước, không được ăn sáng nhé.*" (Dạ thưa chị, tôi biết rồi khổ lắm nói mãi.) Số tôi nằm nhà thương lần nào cũng bị nhịn ăn nhịn uống dài dài, mà giấy tính tiền của nhà thương thì lúc nào cũng tính luôn phần ăn phần uống, thế mới kỳ!

Bà hàng xóm bên cạnh nãy giờ cứ dòm chừng sang bên giường của tôi, coi bộ muốn khơi chuyện nhưng chắc chưa nghĩ ra đề tài nên khi nghe y tá bảo tôi phải nhịn uống nhịn ăn, bà vô đề liền:

- Tối hôm qua bà vào trễ nên tôi không biết bà bị gì ?

- À, tui bị sạn thận... (người còn hơi đừ nên nàng chưa nóng máy.) Còn bà bị gì? Bà nằm đây lâu chưa?

- Ah, tui thì bị cắt "tiểu thận", ung thư! Nằm cũng mấy ngày rồi.

- Tiểu thận là gì vậy bà? (bắt đầu tò mò)

- Tiểu thận nằm ở trên đầu trái thận, nhỏ như ngón tay cái của mình.

- Cắt đi thì mình bị thiếu cái gì? Tiểu thận có nhiệm vụ gì hả bà? (ý mình giỏi vạn vật mà sao chưa bao giờ nghe cái tên tiểu thận cả?)

- Tiểu thận có nhiệm vụ tiết ra adrenaline, cortison....

- Ô vậy bây giờ là bà hết sợ, hết run rồi hén, vì đâu có Adrenaline nữa mà lên cơn run hay cơn sợ há... (vốn liêng anatomy đến đây bắt đầu cạn, nói nữa là hổ.)

- Ủ đúng rồi đó, mà tuổi này rồi thì tui cũng chẳng cần adrenaline nữa bà ơi....

- Vậy cortison thì giải quyết làm sao hả bà?

- Nghe BS nói phải uống thuốc!

Câu chuyện tới đây thì y tá đem thức ăn sáng đến cho bà hàng xóm. Bà ta vừa ăn sáng vừa lâu bầu thức ăn không ngon, trong khi tôi đói meo vì cả ngày hôm qua không ăn uống gì được.

Không biết bao giờ tôi mới lên đoạn đầu đài, không chừng tên tôi nằm cuối cùng trong lịch trình mổ xẻ của ngày hôm nay, hay xui nữa là phải chờ đến ngày mai... Chắc còn phải nhịn đói dài dài! Đói bụng mà phải nhìn và nghe bà hàng xóm vừa ăn vừa chê lên chê xuống! Không biết bà được dọn món gì mà chê quá cỡ...

Ăn xong bà hàng xóm leo lên giường tiếp tục câu chuyện còn đang dở dang giữa hai chúng tôi.

Câu chuyện không đầu không đuôi thỉnh thoảng bị ngắt đoạn vì tiếng máy bay trực thăng cứu cấp lên xuống. Chỗ đáp trực thăng nằm trên nóc nhà của tòa building đối diện, phòng tôi nằm ở lầu 6 nên nghe rõ mồn một. Vừa nói chuyện tôi vừa ngắm trực thăng lên xuống, chiếc đỏ chiếc vàng mà cậu con tôi hay gọi là "hugo 1 và hugo 2". Té ra cũng có thật nhiều ca cấp cứu trong một buổi nhì!

Thế rồi câu chuyện lan man ra đến đề tài bình đẳng giữa đàn ông đàn bà... À ra bà này cũng có nhiều suy nghĩ giống mình: một người đàn bà muốn được xã hội chấp nhận phải chứng minh là mình giỏi hơn người đàn ông 300% mới được xem là bằng đàn ông. Vậy bình đẳng ở chỗ nào?

Đùa đùa giỡn giỡn tôi nói: “Bà ơi, mình đâu có đòi bình đẳng mà tại vì mình đòi "hơn đẳng" nên mới ra chuyện thôi.” Hình như chân lý nằm đằng sau câu nói này thì phải?

Hai bệnh nhân bắt đầu tọc mạch vào đời tư của nhau:

- Bà học ngành gì? Tôi tò mò hỏi trước.
- Tui học ngành quản trị xí nghiệp.
- Tui cũng vậy, lúc đầu học ở Mainz sau đổi lên Frankfurt...
- Ủa vậy hả, tui cũng học ở Frankfurt!
- Vậy bà có nhớ ông Prof. đi cà nhắc không, ông tên gì tui quên rồi...
- Tui cũng quên mất tiêu tên ông, lâu quá rồi... Bà ra trường năm nào?
- 1977!

Bà hàng xóm nhồm dậy ngo chằm chằm sang giường tôi:

- Tui cũng ra trường năm 77!
 - Hồi đó mấy cours tui học toàn con trai không hà, ít con gái lắm!
- Lòng tò mò chặc đang dâng lên đến cực điểm, bà hàng xóm leo ngay xuống giường, đi chân không, bắt cái ghế ngồi cạnh giường tôi, hỏi dồn dập:
- Bà có nhớ cái ông thầy hay thất nợ dạy môn Bilanz nhà bank không?
 - Nhớ chứ, ông này hay đứng chống tay cạnh bàn và nói thì cứ nuốt chữ khó nghe lắm, tui cứ phải kiểm chỗ ngồi bàn đầu để nghe cho rõ...
 - Bà còn nhớ ông...
 - Nhớ chứ!

Sau mấy câu hỏi "*Bà còn nhớ...*" và mấy câu trả lời "*Nhớ chứ!*" bà hàng xóm của tôi ôm đầu: “Trời đất... không lẽ tui mình học chung với nhau?” Bà hàng xóm lúc này hết ngồi yên trên chiếc ghế của bà, bà đứng thẳng dậy cái rột, ngắm nghía khuôn mặt đang tái mét vì đói của tôi, tóc tai không chải, trên người thì mặc cái áo ngủ sộc xệch của nhà thương. Tôi cũng nheo mắt ngắm lại bà, cố tìm lại vài nét chấm phá của một thời sinh viên... Khi mừng tượng ra được những hình ảnh của 40 năm về trước, những hình ảnh mờ nhạt nhưng may mắn còn sót lại trong tâm trí, cả hai chúng tôi không thể ngờ lại có cuộc hội ngộ trùng phùng ngộ nghĩnh như thế này.

Ruth, tên bà hàng xóm cùng phòng, người bạn học của tôi, lúc này leo tuốt lên giường của tôi. Ruth một tay nắm lấy tay tôi, một tay chùi nước mắt, cả hai chúng tôi đều cảm động đến phát khóc vì quá bất ngờ... Ruth chính là cô sinh viên cùng vào thi vấn đáp với tôi trong môn kinh tế "Micro-Macro-Theorie" (môn vấn đáp cuối cùng). Thi ra trường, ngoài các môn thi viết, chúng tôi phải qua các kỳ vấn đáp cho các môn chính. Những môn viết đã khó nhá bây giờ lại còn thi vấn đáp. Vào vấn đáp, với sinh viên Đức có lẽ ít gặp trở ngại nếu đã học bài, nhưng với sinh viên ngoại quốc thì học thuộc bài chưa đủ vì còn phải diễn tả bằng tiếng Đức cho ông thầy hiểu. Ông thầy chấm thi vấn đáp của tôi có lối hỏi vấn đáp cũng lạ kỳ lắm: ông cho 2 sinh viên vào thi cùng một lượt, đưa cho mỗi người 1 câu hỏi viết vào tờ giấy, rồi đi ra ngoài 15-20 phút cho 2 thí sinh đủ thì giờ chuẩn bị cho câu trả lời.

Liếc nhìn câu hỏi của mình... tôi lặng cả người! Đề tài này (macro) tôi vốn ghét nên chỉ học sơ sơ, hên không bị hỏi thì thoát, còn bị thì... hậu xét. Nhìn sang câu hỏi của cô bạn, Micro, lại đúng ngay đề tài mà tôi thích, học kỹ lưỡng. Ruth mang tâm trạng y chang tôi nhưng ngược lại, có nghĩa là Ruth thích macro hơn micro. Hai ý tưởng gian dối bất chợt đến với 2 chúng tôi: trao đổi đề tài của nhau. Vì ông thầy đâu có ghi tên chúng tôi vào đề bài... Yên tâm với ý định táo bạo này, chúng tôi không còn chú ý đầu thì thâm to nhỏ với nhau nữa, mỗi đứa ngồi hý hoáy ghi chép ở một góc bàn chờ ông thầy quay trở vào... Buổi thi vấn đáp thành công một cách rục rờ. Câu hỏi nào cũng được trả lời một cách đầy đủ gọn ghẽ. Trong lúc thi, mỗi lần Ruth trả lời xong câu

hỏi nào của ông thầy (phần macro) là lần đó tôi lạnh cả gáy vì ngấm lại chẳng có câu nào tôi có thể giải đáp trôi chảy được...

Ngày thi cuối cùng của hơn 40 năm về trước là một ngày cuối thu của tháng 11 năm 1977. Ra khỏi phòng thi, hai đứa tôi bắt tay chúc mừng nhau rồi chia tay, mỗi đứa đi mỗi ngã... Tôi chỉ nhớ là sau đó tôi đứng lặng người cả một lúc lâu, nhìn lại cổng trường đại học Johann-Wolfgang-Goethe của Frankfurt, nơi tôi theo học 4 năm cho tới ngày ra trường. Một đại học thiên tả, chỉ toàn thành phần phản chiến chống chiến tranh với những hình ảnh của thủ lĩnh kháng chiến Che Guevara hay bức hơn nữa là HCM... Đứng lặng là vì tôi biết sẽ còn lâu lắm tôi mới quay lại nơi đây (trừ ngày đến lãnh văn bằng Master) và đứng lặng vì lúc đó tôi không nhớ nổi sáng nay tôi đã đậu xe ở góc đường nào để vào thi!

Một tiếng đồng hồ trước đó chẳng ai trong hai chúng tôi có thể tưởng tượng được là chúng tôi quen nhau, biết nhau, cùng ngồi chung với nhau trong một giảng đường, cùng thi vấn đáp chung với nhau từ hơn 40 năm về trước. 40 năm bắt tin nhau, không biết gì về nhau, từ ngày chia tay lần cuối năm 1977, nay cả hai tóc đã bạc màu... gặp nhau trong nhà thương, hai thí sinh ngày đó bây giờ lại cùng nằm chung một phòng. Cuộc đời có những khúc quanh thật bất ngờ!

Chàng của tôi đến thăm vợ, tưởng vợ đang nằm rên hừ hừ trên giường, mặt mày nhợt nhạt rên rỉ, ai ngờ chàng thấy bà vợ của mình mặt mày tươi rói, tuy vẫn nằm trên giường, nhưng đã lo chỉ tay giới thiệu chồng mình với bà hàng xóm, bà này mặt mày cũng đang rạng rỡ tươi như hoa chứ không xiêu xiêu ề ề như một bệnh nhân bình thường:

- Đây là Ruth, bạn học của em ở Frankfurt!

- Hân hạnh được biết ông, tui là bạn của vợ ông!

Biết là chàng chưa hiểu át giáp đầu đuôi nên tôi vội vàng kể lại đầu đuôi ngọn ngành. Khi nghe ra câu chuyện, chàng chỉ còn biết dơ hai tay lên trời và "oh Gott" lia lịa... Ông trời thường ban cho con người những cú ngoạn mục tuyệt vời!

Sau bữa cơm trưa của Ruth và tôi phải tiếp tục nhịn đói, bà y tá vào phòng tuyên bố là đã sắp tới ca mổ của tôi. Khi 2 bà y tá vào phòng, rục rịch chuẩn bị đẩy giường tôi ra thang máy đưa xuống phòng mổ, Ruth chạy đến bên giường ôm hôn tôi từ giã và chúc tôi gặp mọi điều may mắn... Bà y tá chắc ngạc nhiên tột cùng vì sao hai bệnh nhân này lại "âu yếm" nhau như thế này nhưng bà không dám hỏi và tôi cũng không muốn giải thích. Kệ! cCo bả nghĩ tầm bậy chơi!

Phòng mổ nằm ở lầu 1.

BS, y tá trong màu áo xanh lá cây đi qua đi lại, ai cũng bận rộn... Trước khi bắt đầu gây mê, ông BS dặn tôi: "*Thuốc mê lúc đầu sẽ làm bà chóng mặt, nhưng khi bà vừa cảm thấy chóng mặt là bà cũng vừa chìm vào giấc ngủ, không biết gì nữa, bà đừng sợ nhé.*" Tò mò nên tôi dặn lòng cố tỉnh táo để xem cái cơn chóng mặt nó ra làm sao vì những lần mổ xẻ trước đó hình như chẳng ai nhắc tôi cái vụ chóng mặt này cả. Quả như ông BS đã dặn, trong vòng chưa tới 30 giây, cái cảm giác chóng mặt từ từ kéo đến, chóng mặt đến sắp buồn nôn thì... tôi chìm vào giấc ngủ, hết biết trời trăng gì nữa!

Tỉnh dậy, nhìn chung quanh thấy lạ hoắc. Không biết mình đang ở đâu, mấy giờ? Mọi cảm nhận như lò mờ lửng đặng, tôi chỉ biết một điều là mọi chuyện đã xong. Nhưng xong là xong ra sao? Có phải chờ bắn laser cho viên sạn tiêu thành bột như lần trước hay nó đã chui ra ngoài? Trên đường đẩy giường tôi về lại lầu 6, bà y tá trao cho tôi một cái ống nhỏ xíu, bên trong là viên "aquamarin" to 5 mm!

Trời chạng vạng tối, tôi nhắm nghiền mắt vì thuốc mê có lẽ chưa tan hẳn, người mệt như mới leo

núi cao... Ruth lẳng xẵng hỏi thăm nhưng tôi trả lời nhát gừng vì chỉ muốn ngủ. Đang mơ màng thì có bàn tay nho nhỏ của ai đó chạm nhẹ vào tay tôi... Hé mắt, nhận ra con cháu gái Annie. Mừng quá, tôi mở hẳn mắt ra, định ôm chầm lấy nó nhưng con bé rụt tay lại, bỏ chạy đến đứng cạnh ông nội và bố nó. Con bé sợ, vì bữa nay bà nội nó không giống như những ngày trước.

- Cu Vinh đâu?

- Vinh không đi!

- Tại sao?

- Nó giận bà nội, cậu con tôi trả lời.

- ?

- Bữa nay nó định nấu ăn cho cả nhà, cho bà nội mà bà nội không đến.

- Vinh không biết bà nội phải vào nhà thương à?

- Biết! Nhưng cu cậu giận luôn cả ông nội. Ông nội mau mắn trả lời.

- ?

- Vinh đã không được nấu mà còn bị ăn món thịt kho của ông nội nấu, không giống thịt kho của bà nội.

Sau này tôi hỏi lại thằng cháu vì sao cu Vinh không đến thăm bà thì nó bảo không thích vào nhà thương vì không thích thấy cảnh bà nội bị đau đớn. Sao mà giống bà nội nó thế, thấy ai đau đớn thương tật thì thương lắm nhưng rất khổ tâm vì không làm gì được để giúp người ta.

Tối hôm đó, khi ông cháu ra về, tôi lại nhắm mắt lim dim ngủ tiếp. Con đau lâm râm khó chịu bây giờ đã hết hẳn. Nhưng phải tiếp tục nhịn đói vì sau khi mổ, sau màn đánh thuốc mê, ruột gan của tôi còn thẳng đuột chưa làm việc đàng hoàng nên phải nhịn thêm một ngày nữa.

Nằm lim dim tôi nhớ lại ngày sanh cậu con trai đầu lòng của tôi. Vết mổ ngày đó dài hơn 20cm chứ ít ỏi gì! Ba ngày nằm trong phòng sanh để chờ đẻ, BS không cho ăn cho uống vì có thể phải mổ. Chờ mãi thằng bé vẫn chưa chịu ra đời, BS đành quyết định mổ. Mổ xong cũng không được ăn được uống. Tôi đó tỉnh dậy đói quá, tôi chắm tay vào hũ đường để trên đầu giường (hôm mới vào nhà thương chưa bị nhịn ăn nhịn uống, còn lọ đường để uống cà phê chưa bị cất đi) cho đỡ con ghìen! Nhớ lại mà vẫn còn buồn cười. Ngày đó con bé mới 26 tuổi đầu.

Ngày nay mổ xong cũng lại bị nhịn ăn nhưng đỡ quá, không bị nhịn uống. Trái lại là đàng khác! Bà y tá phán: *Mỗi ngày 3 lít bà nhé.*" Vâng thưa bà y tá, bình thường tôi uống nhiều lắm là ½ lít mỗi ngày, bây giờ bà bắt tôi ực 3 lít thì chịu sao thấu hả bà. Nhưng lệnh trên đã phán không theo không được. Tôi ngoan ngoãn vâng lời không dám cãi. Luật của nhà thương là: chai lọ ly tách có nhà thương cung cấp, nhưng lấy nước thì bệnh nhân phải tự đi lấy. Cái máy lấy nước uống nằm ở phòng khách ở tận cuối hành lang. Đi lấy nước phải đẩy theo cái xe con có cái cần cao cao để đeo theo mấy cái bịch nylon, cái thì đựng nước tiểu (hình như bệnh nhân nào nằm ở đây cũng có cái bịch loại đó) cái thì đựng "thức ăn" tiêm thẳng vào máu, cái thì thuốc giảm đau... Có nghĩa là trước khi di chuyển lui tới bệnh nhân phải xếp đặt bịch nào theo dây nẩy cho khỏi lấn cấn, lỡ vướng vớ sút ra nữa chùng thì lòi thối to.

Khuya đó, nửa đêm tỉnh giấc, muốn đi toilette mặc dầu tôi chẳng ăn uống gì từ 3 ngày nay. Rón rén ngồi dậy vì sợ Ruth tỉnh giấc, trong bóng tối tôi loay hoay xếp đặt dây nhợ với mấy bịch nylon đầu vào đáy rồi đẩy xe vào toilette. Lúc trở ra, không biết trăn trở hí hoáy ra sao mà mấy sợi dây nổi rùi với nhau... Quay bên trái, gỡ rối được 1 ống dây thì ống dây khác lại quấn vào. Tiễn thôi lưỡng nan, tôi cứ lần quần quay tới quay lui tại chỗ không biết bao nhiêu là bận mà vẫn không gỡ được mớ dây nhợ lòng thòng... Không lẽ đánh thức con nhỏ Ruth, nó đang ngáy khò khò... Mà muốn bấm chuông kêu y tá cũng không được vì cái chuông bấm nằm trên đầu giường,

tôi thì đang đứng cách cái giường cả 2 thước! Trong tình cảnh khốn đốn đó tôi mới thấy bao nhiêu là thiệt thòi khi bản thân mình phải nương tựa phụ thuộc vào những thứ gì đâu. Chuyện nhỏ nhít như thế này mà cũng không làm xong. Không biết về sau, nếu trời bắt tội phải ngồi xe lăn thì còn khổ đến chừng nào?

Cuối cùng không biết làm sao mà tôi đã gỡ được cái nút rối của mớ dây, mò về được giường của mình rồi ngủ thẳng căng ngon lành đến sáng bánh mắt mới tỉnh. Bữa nay là bữa ăn sáng đầu tiên của tôi sau 3 ngày nhịn ăn! Hai ổ bánh mì trét bơ và mật, ly cà phê thơm phứt nóng hổi... Ở nhà mà phải ăn sáng với bánh mì trét bơ và mật là cả một chuyện bất đắc dĩ, kẹt lắm mới ăn, nhưng bây giờ sao mà ngon quá đỗi.

Cô nàng Ruth sáng nay ể mình nên nàng ta nằm ngủ vùi không muốn dậy ăn sáng. Hỏi ra mới biết là đêm qua nàng ta bị nhức đầu, không ngủ được. Cô nàng biết tôi đêm qua bị kẹt với mớ dây nhợ nhưng không dậy nổi để giúp bạn. Sau đó nàng thấy tôi ngáy khò khò ngủ ngon lành trong khi nàng lên cơn đau đầu như búa bổ. Vừa nhâm nhi ly cà phê tôi vừa nhòm nhòm bảo Ruth: "*Ăn xong tao làm massage đầu cho mày, bảo đảm sẽ hết...*" Cô nàng nghe tôi hứa sẽ trở ngón nghề gia truyền nên coi bộ nhấp nhón hồi hộp lắm.

Ruth ngồi, tôi đứng làm massage lên trán, lên vai, lên cổ của nàng. Xoa nắn tới đâu cô nàng xuýt xoa rên rĩ tới đó. Sau 20 phút massage, như cải lão hoàn đồng, Ruth vươn vai lắc đầu, mọi đau nhức đã tiêu tan. Cô nàng tung tăng chui vào toilette thay quần áo chuẩn bị rời nhà thương... Trao đổi địa chỉ qua lại, sáng đó, một lần nữa hai chúng tôi lại chia tay nhau và hẹn sẽ gặp lại một ngày rất gần đây. Vì nếu phải chờ đến 40 năm như vừa rồi thì chắc chắn là sẽ gặp nhau ở cõi trên...

Ruth đi rồi, căn phòng bây giờ vắng lặng chỉ còn một mình tôi. Ngày mai nếu không có gì trục trặc thì tôi được ra nhà thương. Cố lên đi, chỉ còn đêm nay nữa là ô-rò-lui mọi bệnh tật đau đớn xáo trộn.

Tiếng máy bay trực thăng đáp xuống hay sắp cất cánh khiến cảnh vật chung quanh bớt tẻ nhạt. Sau buổi cơm trưa chàng của tôi ghé qua thăm. Hai vợ chồng dắt nhau lững thững đi bộ suốt dọc dãy hành lang dài hun hút nối liền 2 building lớn của nhà thương.

Uni Klinik được xây cất trước đệ nhất thế chiến 1914-1918, nằm trên một đỉnh đồi khá cao trông xuống cả thành phố Mainz trải dài dọc theo bờ sông Rhein. Để tránh bom trong suốt thời kỳ Đệ nhị Thế chiến, dưới lòng đất của Uniklinik là hệ thống đường hầm chằng chịt dẫn ra đến thành phố Mainz nằm ngoài bờ sông. Dưới hầm là cả một thế giới sống động, có đèn chày sáng rực suốt ngày đêm...

Ôm cái bịch nylon, đi mãi cũng chán, lại quá mỏi chân nên tôi bảo chàng ra về để trở về phòng, ngủ thêm một giấc. Chưa chợp mắt được bao lâu thì bà y tá đẩy cửa bước vào. Chà, y tá vào giờ này chắc là có chuyện. Mà quả thật như vậy!

Bà y tá xoa xoa hai tay vào nhau (như rất là ái ngại) rồi áp ứng:

- Tôi có một "attentat" muốn thưa với bà...

- Sao bà ngập ngừng dữ vậy, tôi bị chuyện gì?

- Không, bà không bị chuyện gì cả, chúng tôi đang cần một phòng 2 giường cho 2 bệnh nhân đàn ông ở lâu 6 (lâu dành cho bệnh nhân đóng bảo hiểm privat) mà không còn phòng trống nào nữa. Nếu bà chịu đổi sang phòng ở lâu 2, cũng có 2 giường như phòng này thì tốt lắm, chúng tôi sẽ rất cảm ơn bà....

Nghĩ chỉ còn 1 đêm ở nhà thương thì nằm phòng nào cũng được nên tôi bằng lòng chịu đổi. Bà y tá cảm ơn rồi rít vì bà chỉ sợ tôi từ chối. Tôi bảo bà y tá cứ đẩy nguyên cái giường của tôi đi

trước, tôi sẽ đi bộ theo sau (mình đâu có bệnh liệt giường liệt chiếu mà nằm cho y tá đẩy). Trên đường ra thang máy để xuống lầu 2, một ý nghĩ chợt thoáng qua đầu tôi “*ngày hôm qua gặp hên, được ông trời thương cho gặp lại cô bạn học ngày xưa, không biết bây giờ xuống lầu 2 gặp được nhân vật nào đây, hy vọng là không đụng một "bà già" khó tính dễ ghét ngày vang trời...*”

Phòng mới của tôi nằm ngay gần thang máy, bà y tá đẩy giường tôi vào trước, tôi ôm bịch nylon tà tà theo sau. Ở đây, giường tôi được kê sát bên cửa sổ, có nghĩa là tôi phải đi ngang qua giường của bà hàng xóm mới. Bà ta giương mắt ngó nhưng không chào... Chà chà, bất lịch sự dữ ha, nhưng thôi kệ, chỉ 1 đêm chung chạ, thắc mắc làm gì nên tôi mở miệng chào bà:

- Guten Tag!

Hình như bà này điếc hay sao mà không thấy bà ta chào lại. Lại thôi kệ, chấp nhất làm gì cho mệt óc. Tôi leo lên giường nằm ngó mông lung lên trời. Xuống lầu 2 nên tiếng máy bay trực thăng không vang vọng ồn ào như trên lầu 6, nhưng lại gần bãi đậu xe hơi!

Mở Iphone ra nằm đọc email, coi bà hàng xóm như pha vì bà có chào mình đâu mà nói chuyện. Nhưng tiếng gì rờ rờ như tiếng... ngáy vậy ta? Lúc đầu còn nhỏ sau cường độ bắt đầu tăng, không còn rờ rờ nhẹ nữa mà... ồ ồ lên xuống nhịp nhàng, thỉnh thoảng chấm câu bằng một tiếng thờ ra thật to thật cao... rồi im lặng. 10 giây sau lại bỗng cũ lên xuống, cứ như đang tập... hát opera!

Trời đất quý thần thiên địa ơi, ban ngày ban mặt mà bà ngáy như sấm động như thế này thì đến ban đêm chịu sao cho thấu đây trời. Tôi thử tăng hắng đủ to để kéo bà ra khỏi cơn... hát. May quá, bà ngừng ngáy! Được 2 phút, lại... ồ ồ, lại huyết gió lên xuống, rồi chấm câu bằng tiếng thờ ra thật to. Hết cả kiên nhẫn, tôi giả bộ leo xuống giường đi toilette để đi ngang qua nhìn cho rõ mặt mày con người dễ ghét đó.

Thân hình bà hàng xóm to như bị gạo, đầu giường của bà kéo cao lên nên bà nằm mà như ngồi. Tôi cố tình đi lịch kịch gây tiếng động để bà ngừng ngáy nhưng vô hiệu! Thôi rồi, đêm nay bảo đảm sẽ là đêm không ngủ. Ai bảo tôi ra tay hảo hớn bằng lòng chịu đổi phòng để rồi ra nông nỗi này!

Nhưng thôi, còn nước còn tát, tôi đi vội ra phòng y tá, tả oán tả tình để xin đổi phòng khác. Định bụng là nếu bà y tá không tin thì tôi sẽ yêu cầu bà y tá theo tôi vào phòng, bảo đảm là lời yêu cầu của tôi sẽ được đáp ứng. Lúc tôi dẫn được bà y tá vào phòng thì bà hàng xóm lại... hết ngáy. Thế có chán không cơ chứ!

Nản quá, tôi đi lòng vòng ngoài hành lang, nhất định không vào phòng để phải nghe nhạc thánh phòng. Hên làm sao lại đụng đầu với ông BS trưởng của departement vẫn khám cho tôi. Ông hỏi tôi có khỏe không, tôi bảo là khỏe thì có khỏe nhưng không ngủ được vì hàng xóm ngáy to quá.

Ông hứa sẽ giải quyết tìm giải pháp khác cho tôi rồi te te đi như chạy vào phòng khác!

Sau bữa cơm tối, tình hình vẫn không sáng sủa gì cho lắm. Bà hàng xóm hết ngáy lại mở điện thoại nói chuyện với chồng con. Bà này nói toàn tiếng dialekt, không hiểu được 1 chữ chứ đừng nói là nghe lén câu chuyện. Nói thì cứ như mắng người bên kia đầu giây. Nhưng sao mắng nhau lại cười khi khi nhì? Ngày trước mới qua Đức, tiếng Đức chưa rành nên tôi ghét tiếng Đức dễ sợ, nói cứ như mắng người đối diện. Sau này ở càng lâu, không cần chú ý cũng hiểu, hiểu rồi nên thấy tiếng Đức cũng êm ái quá chừng. Bởi vậy tiếng nào cũng hay cũng êm dịu cả nếu mình hiểu. Còn không hiểu thì chỉ có ghét mà thôi!

Tối đó, trước khi đi ngủ, tôi ra phòng y tá xin 2 cục nhét hai lỗ tai và xin 1 viên thuốc ngủ. Chưa bao giờ tôi uống thuốc ngủ! Chưa bao giờ tôi xử dụng hai cục nhét lỗ tai! Nhưng tối nay ngoại lệ! Phải uống, phải nhét, chứ không là chết... Không quen với 2 cục nhét tai, đầu tôi đâm ra nặng

trừ, lưng bùng, mỗi cử động là nghe rột rột trong tai. Thuốc ngủ cũng không ngấm. Trời ơi là trời! Làm sao đây? Buổi hòa tấu của bà hàng xóm đang đạt cao điểm của chương trình. Mới 9 giờ đêm...

Quyết định chui ra khỏi giường, tôi vác bịch nylon ra phòng khách cuối hành lang dành cho thân nhân đến thăm, kiểm chỗ ngủ tạm qua đêm. Đèn trong phòng sáng trưng. Có sáng mấy tôi cũng không màng, miễn im lặng là được. Kéo 2 cái ghế châu vào nhau, tôi nằm duỗi chân nhắm mắt dỗ giấc ngủ. Cũng êm ái ra phết.

Đang lim dim thả hồn vào giấc điệp thì... rột.. rột... Mờ mắt ra, hóa ra cái máy lọc cung cấp nước suối cho bệnh nhân đang làm việc. Trời ạ, tránh vỏ dưa lại gặp vỏ dừa, đi trốn tiếng ngáy của bà hàng xóm lại đụng ngay cái máy lọc nước. Mỗi lần cái máy rùng mình chuyển động còn to hơn cả tiếng ngáy!

Không lẽ nằm chịu trận ở đây? Tôi lại xô ghế, vác bịch nylon đi ra hành lang. Nghĩ bụng, lần này gặp bất cứ ai, từ y tá cho đến BS, tôi sẽ tuyên bố là tôi về nhà ngủ, ngày mai tôi sẽ trở lại trước 7 giờ để quý vị BS visit cho đúng luật lệ, nhất định hông chơi với nhà thương này nữa. May sao tôi đụng ngay một anh chàng y tá trực đêm. Thấy tôi cương quyết nhất định về nhà, anh xin tôi chờ cho anh 15 phút... OK, 15 phút cũng được. Tôi ngồi lại trong phòng khách ngấm cái máy lọc nước để ghét, nếu không có nó chắc giờ này tôi đã ngủ ngon lành đâu phải làm phiền ông y tá như thế này.

- Bà đi theo tôi về hướng này

Theo hướng chỉ tay của ông y tá, tôi lò dò đến phòng khám bệnh xơ-cua của departement. Có nghĩa là trong phòng chẳng có gì ngoài 1 cái giường đã trải nệm gối đầy đủ đàng hoàng và còn trùm nguyên cái giường bằng bao nylon trong vắt chống vi trùng chui vô ngủ kè.

Tiếng ông y tá sau lưng:

- Bà ngủ ở đây đêm nay nhé. Tiếc là cái đồ bấm chuông phải để ở cửa ra vào, không để trên đầu giường của bà được vì dây điện ngắn quá.

- Ồ vậy là tốt lắm rồi. Chắc tôi cũng không cần gì để phải bấm chuông cả. Cám ơn ông!

- Ban đêm có thể tôi phải vào đây lấy thêm gối mềm, vừa nói anh ta vừa chỉ tay vào cái tủ lớn kê ở bức tường đối diện, nếu có thêm bệnh nhân mới vào...

- Không sao đâu, tôi sẽ ngủ ngon mà. Một lần nữa, cám ơn ông nhé.

- Vâng chúc bà ngủ ngon, chúng tôi biết bà nằm phòng này, bà đừng lo!

Lo thì tôi không lo gì cả, chỉ lo mỗi một chuyện là lỡ ngủ quên, sáng ra BS đến visit không thấy bệnh nhân thì phiền vì y tá trực ngày đầu biết đêm qua tôi ngủ ở đâu mà tìm. Trước khi chìm vào giấc ngủ tôi còn ráng để đồng hồ báo thức trước 7 giờ sáng qua cái Iphone. Nhìn đồng hồ lúc này đã 12 giờ đêm!

Sáng hôm sau "đúng hẹn lại đến"... Tôi ôm bịch nylon trở về phòng, tinh bơ đi ngang qua giường bà hàng xóm, không ai chào ai, ai cũng coi ai như... không khí. Bà hàng xóm ngo ngác nhìn, không hiểu bà nội này đi đâu mà cả đêm không thấy về!

Sau màn visit mọi chuyện đều tốt đẹp, BS cho phép tôi hôm nay được về nhà. Chốc nữa sẽ có y tá đến giải thoát cái bịch nylon cho tôi. Phải tiếp tục uống mỗi ngày 3 lít nước. 14 ngày sau quay trở lại để tái khám và rút cái ống nylon để ghét... Thế là chấm dứt hành trình sạn thận của tôi.

Mừng rỡ tôi gọi báo tin cho chàng hay để đến đón tôi về. Cởi bỏ được cái áo ngủ xộc xệch của nhà thương, tròng vào người bộ quần áo quen thuộc của mình, tôi thấy mình trở thành một con người mới. Mạnh khỏe, tươi tắn, yêu đời như trước khi vào nhà thương!

Đi ngang qua giường bà hàng xóm, cố gắng lắm tôi mới mở miệng cóc ra được:

- Auf Wiedersehen! (Hẹn gặp lại!)

Một ngày ở chung phòng với bà ta, tôi chỉ mở miệng vồn vện 2 lần: một lần khi mới đến và một lần khi đi về. Auf Wiedersehen với bà thì chắc chắn là tôi không mong muốn một tý nào, mà nếu lỡ ra ông trời có bắt gặp lại (như với Ruth) thì tôi cũng không nhớ mặt mũi bà ta ra làm sao, nhưng nếu bà trở nhạc hòa tấu thì chắc chắn là tôi sẽ nhận ra bà ngay.

Chàng của tôi đêm nào cũng ngáy o o, nhưng tiếng ngáy nào nề có một không hai của bà hàng xóm trong nhà thương của đêm qua thì bảo đảm không ai có thể sánh kịp.

Trên đường theo chàng ra xe, tôi tự nhủ thầm, khó tính cho lắm chỉ khổ vào thân!

Mỹ Nga

Hoàng Quân: Thoáng Hương Mùa Cũ

Trang Vỡ Cũ – Tranh Hoàng Thanh Tâm

Mùa lễ, đám con nít gặp nhau ở nhà ông bà Ngoại, vui mừng tỏ mở. Đêm nào chúng cũng thức khuya lác, khuya lơ. Sáng dậy trưa trật, trưa trời. Mở mắt, mở miệng, như bày tằm ăn rối. Chúng lau chau một hồi là tủ lạnh lảng o. Chúng sục sạo tủ này, tủ kia, hỏi, chúng trả lời: “Kiếm cái chi tào lao ăn cho đỡ buồn miệng”. Nhà bếp bày biện nấu nướng linh đình, hết bánh cuốn, bánh canh đến cơm chiên, mì xào. Khi nhà bếp tuyên bố, hôm nay mời món bún ốc, đám trẻ uể oải: “Thôi, con nhịn đói”, “Con ăn chips cho no cũng được”. Bỗng đâu, giọng oanh vàng thổ thê:

- Lâu lắm rồi mình chưa đi ăn nhà hàng.

Thế là có ngay dàn hợp xướng:

- Đúng rồi! Bữa nay người lớn đãi con nít ăn nhà hàng Mỹ.

Nhà hàng sang trọng đây là tiệm ăn của cháu chắt mấy đời ông Mạc Đình Chi: ông Mỹ Mạc-Đô-Nô. Trong nhà, ai nấy bận rộn. Chỉ có Quỳnh Tương bị “ế độ” thôi. Bởi vậy, mọi người nhanh chóng có ngay quyết định. Người lớn Quỳnh Tương sẽ dẫn bày cháu ra McDonald's để chúng chạy ngoài trời cho giãn gân, giãn cốt. Rồi vào tiệm nạp năng lượng với những big mac, hamburger, những shake này, shake kia.

Cho mấy đứa nhỏ tìm bàn ngồi, nàng dắt hai đứa lớn lại quầy để đặt đồ ăn. Chỉ việc biểu mấy đứa nhỏ điều chỉnh âm thanh vừa đủ nghe là đã khản cả tiếng. Năm người, mười ý, tụi nhỏ ư lộn xộn đó thôi. Tiệm McDonald's đâu phải đại tửu quán có hàng chục món điêm sấm, cả trăm món xào, chiên. Nàng phải lên giọng đe dọa: “Tụi bây rắc rối quá là di xù. Di dắt cả đám về nhà, bắt mỗi đứa ăn một trái táo”. Bầy nhỏ nghe đến táo, mặt mày đổi qua xanh lè như màu táo Granny Smith. Hai đứa lớn, bộ tịch nghiêm chỉnh, nhanh chân nối đuôi vào hàng ở quầy, đặt thức ăn cho cả nhóm. Quỳnh Tương chẳng hiểu tại sao những tiệm McDonald's luôn đông khách. Khoai tây chiên xiu xiu, chẳng bù với khoai chiên giòn tan ở các sạp bán xúc xích nướng. Mấy loại bánh mì kẹp thịt hâm hâm, chẳng có mùi vị gì đặc biệt. Dọc đường đói bụng, ăn cái bánh mì Döner của Thổ Nhĩ Kỳ, nồng nàn vị xốt tỏi, đậm đà hơn nhiều. Vào tiệm McDonald's, nàng chỉ thích mỗi món bánh táo. Mắt nàng lơ đãng nhìn các hình quảng cáo, mặc cho hai đứa nhỏ lựa chọn. Lát nữa, nàng chỉ cần hoàn thành sứ mệnh danh dự là trả tiền và giữ trật tự, trong khi đám con nít vừa ăn, vừa chọc ghẹo nhau.

- *Hallo Ihr Kleine, bitte schön!* Nào, các cháu bé thích món gì đây!

Cu Tí và Bê Bê cùng liến thoắng:

- *Vier happy meals, zwei mc rib, eine Apfeltasche...bitte!* Cho chúng cháu xin bốn phần này, hai phần kia, một phần bánh táo...

Đột nhiên, Quỳnh Tương sững sờ, nhìn người đang đứng ở quầy vừa nhắc lại lời đặt hàng vừa bấm máy tính tiền. Trời ơi, Hiền, đúng là Hiền rồi. Lúc đó, Hiền cũng vừa nhận ra Quỳnh Tương. Hiền lúng túng, cố giữ giọng tự nhiên, hỏi hai đứa nhỏ:

- *Noch einen Wunsch?* Còn đặt món gì nữa không các cháu?

Hai đứa nhanh nhẩu:

- *Nein, das war 's. Danke schön.* Dạ thôi, đủ rồi. Cảm ơn.

Hiền lách cách bấm máy, cười gượng gạo:

- Lâu ghê, mới gặp lại Quỳnh Tương. Quỳnh Tương ở gần đây hả?

Quỳnh Tương không giấu nổi bối rối:

- Ồ, ờ, gần đây. À, à, chào Hiền, Hiền khỏe không?

- Cảm ơn Quỳnh Tương. Hiền cũng thường. Ồ, quên, phải tính tiền nữa chứ.

Hiền đổi qua tiếng Đức:

- *Dreiunddreißig...* Ba mươi ba đồng.

Bê Bê lấu tấu:

- Di Út quen với chú này hả?

Cu Tí lên giọng ta đây:

- Không phải là chú đâu, là bác, vì bác này già hơn di Út mà.

Bất giác, nàng nhận ra Hiền già đi nhiều. Mới có gần mười năm, mà Hiền chẳng còn chút dáng dấp thư sinh. Trả tiền xong, nàng lí nhí đôi lời, nửa Việt, nửa Đức:

- Cảm ơn Hiền. *Vielen Dank. Tschüß.*

Mặc cho bày nhóc lao nhao tranh giành ăn uống. Trí Quỳnh Tương đang lùi những bước thật dài, thật nhanh về quá khứ, thời trung học ở một làng bé tí, miền trung nước Đức.

Trong trường dành cho những học sinh ngoại quốc lơ thì, quá lứa, đa số là “hàn nho” Việt Nam, nhiều người đang tà tà bước vào tuổi “băm”. Lèo tèo vài ba học sinh từ Tansania, Kenia, Kurdistan, Pakistan. Mỗi tầng lầu của ký túc xá cho khoảng 20 học trò chỉ có một nhà bếp lớn. Bởi thế, vào giờ cao điểm, những giao tranh nho nhỏ của dao thớt nồi niêu chẳng thể nào tránh khỏi. Chuyện gia vị, chén bát đi lạc cũng là chuyện hàng ngày. Đãng, một đầu bếp trứ danh của nhóm nam, lục lợi tủ đồ ăn, la oang oang:

- Hiền, Hiền. Tương đâu?

Nhân đang đứng gần đó, quay sang nhìn Quỳnh Tương, đứng đĩnh:

- Tương đây nè. Làm gì mà phải hỏi thằng Hiền.

Quỳnh Tương bực ghê. Đang chiên chả giò, nàng không dám dấn mạnh đũa chiên, vì sợ lửa dầu văng trúng, phỏng thì oan mạng. Tên Quỳnh Tương văn hoa như vậy, mà mấy ông “cốt đột” này lại đem ra so với nước tương Maggi hiệu cô đầu bếp cười toe. Đãng không để ý câu đùa của Nhân, chỉ làm bầm:

- Ông nội Hiền nấu ăn dở như hạch mà cũng bày đặt trổ tài. Nấu xong rồi dọn dẹp lộn xộn, xáo trộn hết trật tự của người ta.

Khi Hiền chạy ra bếp, Đãng nhăn nhó:

- Ông làm ơn lấy đồ đạc ở đâu, thì để lại đó. Mà thôi, nhất nghệ tinh, nhất thân vinh, ông ơi. Ông cứ lo rửa dọn. Còn chuyện bếp núc để tui với thằng Nam tính.

Hiền hiền lành:

- Hôm qua, mấy ông miệng than đói, mà mắt dính cứng ti-vi coi đá banh. Tui phải tìm nấu quẩy quá kiểm chút bỏ bụng.

Thật ra, chẳng phải Hiền bắt tài nơi chốn này. Ngày mới lập nhóm, Hiền lừng lẫy với món gan xào thơm. Danh vọng lên cao đến độ Hiền mang luôn cái tên hấp dẫn mà kỳ cục: Hiền gan xào. Nhiều đứa bạn lười linh, chỉ gọi Hiền bằng hai chữ Gan Xào. Ban đầu, Hiền rất rầu vì cái tên có vẻ dĩ vãng khơi niềm đau. Dần dà, Hiền cũng quen và cảm thấy cần thiết để phân biệt với Hiền quán lẩu 1. Ngày ấy, Hiền và mấy người bạn họp nhau nấu ăn chung. Luân phiên, mỗi người nấu một ngày. Ai nấy hể hả. Bao nhiêu là của ngon, vật lạ. Hiền tung ra món gan xào thơm. Trong nhóm mỗi người một lời, thi nhau khen. Khiến Hiền có cảm tưởng mình là đầu bếp thứ thiệt, tài năng đang lên như điều gặp gió. Thành xuýt xoa:

- Ngon, ngon không thể tưởng. Không thua gì món rựa mận ở đường Thoại Ngọc Hầu.

Thực hỏi vặn:

- Lúc ở Việt Nam, chú mày nhậu thịt chó dữ lắm sao?

Thành giả lả:

- Nhà tui ở đường đó mà! Đi ngang thấy họ để bảng quảng cáo nào là nhứt mực nhì vàng, nào là sống ở đời ăn miếng dồi chó, chết xuống âm phủ biết có hay không.

Nam sốt ruột cắt ngang:

- Biết rồi, biết rồi. Quan trọng là ông đã ăn thịt cầy chưa?

Thành nhản nha:

- Thông thả. Chuyện gì cũng phải có đầu đuôi ngon ngành chứ. Hồi đó, bà già tui cấm ăn thịt chó. Bà đe dữ lắm, cấm tiệt. Nhưng tui đi học ngày nào cũng đi ngang qua hàng thịt cầy. Vừa thấy hình chú nai đồng quê, vừa ngửi mùi. Thì coi như đã ăn rồi. Ăn... hàm thụ.

Nhưng không lâu sau, thầy Hiền cứ bồn cũ soạn lại, cả nhóm đồng lòng thăng chức Hiền thành “phi công lái đĩa bay” và xóa tên vĩnh viễn món gan xào thơm ra khỏi thực đơn của nhóm.

Nhà bếp rộng rãi, nhưng vẫn đủ để cho mọi người cùng hiểu chuyện nhau. Quỳnh Tương cũng như Hiền, nghề chính là rửa chén bát. Hôm nay ngoại lệ, mấy chị đã gói xong chả giò, nằng chỉ mỗi việc chăm lo nồi dầu chiên. Thỉnh thoảng, nằng thử “khám phá tài năng” mình, bữa thì mặn điếng, lúc thì nhạt thêch. Có lần, nằng tính nấu bún mọc, hầm xương không để ý, nước sôi sùng sục, đục ngầu. Vậy là nằng quyết định đổi thành bún bò, mặc dù không có thịt bò gân, giò heo và sả. Nằng xào bột ớt Paprika với dầu, nước đỏ đỏ ở trên mặt, coi như êm. Đến lúc dọn ra, nằng đã no vì nếm lui, nếm tới quá nhiều. Mấy chị làm ra vẻ khảnh ăn, khéo vài cọng bún, húp vài muống nước, rồi buông đũa, vì trí tưởng tượng không đủ phong phú để nhận ra món nằng nấu là món ăn Việt hẳn hoi.

Quỳnh Tương hay gặp “đồng nghiệp” Hiền trong những lúc thi hành công tác. Không hẹn, mà Hiền và Quỳnh Tương thường trùng “ca” lao động. Chén bát của chị em nằng gọn gàng, khoáng một tí là xong. Nằng chỉ ngán đám nồi niêu to lớn, dềnh dàng. Thấy nằng loay hoay với mấy xoong chảo dầu mỡ, Hiền hào hiệp ra tay cứu nhân độ thế. Nằng chỉ lẩn quẩn đứng trò chuyện. Tự lúc nào, những giờ giấc tinh tú quay cuồng với mớ chén bát, nồi niêu là thời gian Hiền và Quỳnh Tương chuyện trò tâm đầu ý hợp. Những câu chuyện lan man có thể đối với người khác vớ vẩn, ảm ớ. Nhưng đối với cả hai là những trao đổi thật thú vị. Chuyện ông thầy Anh vẫn giận đám học trò không sành ăn. Ông thầy nghĩ hè, lên tận bắc Âu câu cá. Rồi đem thành quả đi hun khói. Với cả tấm lòng, ông đem biếu cho đám học trò để tụi nó ăn bánh mì. Nhưng đám học trò Việt Nam không hào những khoanh cá hoi hoi màu cam đỏ, đặt lên miếng bánh mì đen thui. Thế là một cô trong nhóm nhanh nhẩu thắng nước màu, xịt nước mắm, rắc tiêu, thêm vài trái ớt và biến thành món cá kho. Chỉ thiếu cái tộ và ăn với canh chua là thành món đặc sản Việt Nam. Ông thầy thất vọng nảo nề, mặt chằm vằm một đống. Nếu ông thầy rành tiếng Việt, chắc ông sẽ buông thông một câu, ôi bầu dục mà chắm mắm cáy. Chuyện cô giáo Hóa học tình cờ ngang qua phòng ăn, khi học trò đang xì xụp món bún riêu. Học trò diễn tả rằng, món này giống như xúp trứng, tha thiết mời cô dùng bữa. Rồi cho đúng điệu, một bạn múc một muống mắm ruốc đậm tình quê hương cho vào tô của cô. Tội nghiệp cô giáo, ngất ngư với mùi vị của những phản ứng hóa học trong tô bún đủ màu xanh đỏ vàng, không dám từ chối, sợ méch lòng học trò. Cô đành ngậm đắng nuốt cay, xoi món hải vị đặc biệt này. Cứ vậy, hai đứa ngày ngày cùng vui trong công việc chẳng mấy ai ưa chuộng.

Thường đầu tháng, mới lãnh học bổng, nhóm bạn của Hiền kéo nhau ra quán ăn gà nướng. Nhà bếp vẫn có những người khác ra vào, nấu nướng rửa chén, mà những ngày không có Hiền trong bếp, nằng thấy vắng vắng, thiếu thiếu điều gì. Nằng rửa chén thật lẹ rồi rút về phòng. Nghi hè, mấy chị em Quỳnh Tương về nhà. Hiền cùng vài bạn khác, những người một thân, một mình ở Đức, rủ nhau đi chơi loanh quanh thám hiểm nước Đức. Quỳnh Tương còn nhớ cảm giác man mác buồn vào mỗi mùa nghỉ. Trở về trường, cả hai lại có những giờ phút chuyện trò vui vẻ bên bồn rửa chén. Gần ba năm ở mái trường trung học này, xuất hiện nhiều đôi bạn. Nhân, từ khi cặp với Nguyệt Nga trở thành Vân Tiên. Dũng, cao lêu khêu, tự động bị đổi tên là Chú Lùn sau khi thành người yêu của Bạch Tuyết. Trong những sinh hoạt chung của ký túc xá, Quỳnh Tương và Hiền luôn có mặt. Cứ hai tuần một lần, tối thứ Sáu, cô Finke viết thật to trên tấm bảng trước văn phòng: *Heute Abend! Disco!* Tối nay có nhảy nhót. Học trò Việt Nam đông nhất, giành lấy việc để nhạc “tua” cho đầy đủ điệu nhảy Pasodoble, Tango, Chachacha... Nào là *Dừng bước giang hồ, Mộng ban đầu, Nắng chiều...* Học trò các sắc dân khác đến chơi vài lần, nghe “ro” nhạc Việt Nam là đội, nhường

hắn đêm Disco cho học trò Việt Nam. Thấy bạn bè khiêu vũ, Quỳnh Tương rất thích. Nhưng cả nàng và Hiền không biết nhảy. Các “kép” khác xem Quỳnh Tương là “của” Hiền. Cho nên, chẳng ai mời nàng nhảy các điệu tình tứ. Chỉ khi “ông bầu” để những bài vui nhộn như *Sáu mươi năm cuộc đời*, *Hot Stuff*, *Let's Twist Again*... Thực rú hết mọi người ra sàn nhảy, Hiền và Quỳnh Tương mới theo các bạn lúc lắc. Cho đến ngày rời trường, những gặp gỡ “riêng hai đứa mình” của Quỳnh Tương và Hiền vẫn chỉ là những buổi chuyện vãn trong nhà bếp.

Sau mấy năm mài đũng quần ở trường làng, ai nấy giờ đây đã thành cô tú, cậu tú. Mấy nhóm cùng tầng lầu rủ nhau làm buổi tiệc chia tay. Nhóm nào cũng trình làng những món ăn tâm đắc của mình. Gánh nặng bài vở đã nhẹ, mọi người thơ thới, chuyện trò vui như tết. Họp mặt phải có hát hò mới vui trọn vẹn. Bởi vậy, màn văn nghệ bỏ túi được mọi người hưởng ứng nồng nhiệt. Ai cũng góp phần. Nhưng Quỳnh Tương nhớ nhất phần trình diễn của Hiền. Hiền đọc bài thơ *Hoa học trò* của thi sĩ Nhật Tuấn. *Rung rung phượng đỏ trên đầu/Tìm em, anh biết tìm đâu bây giờ/ Bao nhiêu kỷ niệm ngày xưa/ Gửi vào đây một bài thơ cuối cùng*. Quỳnh Tương lắng nghe, xao xuyến. Hiền nâng đàn hát, đến đoạn *Bây giờ còn nhớ hay không?* Nhiều người không hẹn, mà cùng ca theo *Bây giờ còn nhớ hay không?** Nàng hơi cúi đầu, vờ đưa tay nhón miếng trái cây, giấu sự cảm động. Nàng hơi tiếc, đã không nhìn Hiền. Biết đâu, ánh mắt của nàng sẽ gặp ánh mắt của Hiền. Cuối buổi, Đăng làm ra vẻ trịnh trọng:

- Mời Nam đại diện cho nhóm đọc bài thơ “Cuộc tình chén bát” để tặng cho...

Đăng bỏ lửng câu nói. Mọi người ồ lên thích thú:

- Cho ai vậy ta?

Đăng làm ra vẻ bí mật:

- Các bạn kiên nhẫn nhé. Chờ nghe xong bài thơ, biết cũng không muộn.

Nam cất giọng:

Em lần quần trong gian nhà bếp
Anh thẹn thùng chén bát run tay
Lim dim mắt bên em trời buông nắng
Chữ nghĩa thầy giờ bỗng thoáng bay đi

Chén bát đầy hình bóng em lần quần
Cả hồn này bối rối hỏi vu vơ
Nở nụ cười em buông lời thỏ thẻ
“Rửa chén rồi mình tính chuyện mai sau”

Nghe em nói cả hồn anh chát ngát
Đồng chén đầy mờ mắt ngõ trâu cau
Người yêu nhau trao tim lời hứa hẹn
Mình yêu nhau chén bát giữ làm tin.

Nam vừa dứt lời, mọi người vỗ tay rào rào:

- Rõ rồi, biết rồi.

Thành đưa cao hai tờ giấy chép bài thơ, vờ hỏi:

- Ai là người nhận huy chương nhỉ?

Mọi người đồng thanh:

- Quỳnh Tương và Hiền!

Quỳnh Tương ngượng chín cả người, chưa biết phản ứng thế nào. Nàng len lén nhìn hai chị cậu cứu.

Tiếng Hiền chậm rãi:

- Cám ơn các bạn đã tặng bài thơ cho máy phi công lái đĩa bay. Hiền rất vui đã có thể đóng góp chén bát sạch để có được những bữa cơm ngon cho cả nhà. Hiền cũng cám ơn Quỳnh Tương về những buổi rửa chén bát thật thú vị.

Chị Quỳnh Chi, chị của nàng góp lời:

- Chị thay mặt bé Út của tụi này, cám ơn bài thơ của các thi sĩ vườn nhà. Cám ơn Hiền hay phụ giúp bé Út nha. Hôm nay, tụi này sẽ đảm trách chuyện rửa chén. Cho Hiền và Quỳnh Tương được nghỉ phép.

Quỳnh Tương chẳng vui mừng vì được nghỉ phép. Chỉ thấy tiếc, mất một buổi mạn đàm của “hai đứa mình”.

Suốt thời gian trung học, Hiền và Quỳnh Tương là láng giềng, cùng ở chung tầng lầu trong ký túc xá. Nhưng hai đứa chẳng bao giờ chung bước đến trường. Mà cũng chẳng bao giờ cùng sớm hôm lo sách đèn. Hiền là “ngôi sao” toán lý, nức tiếng mấy lớp. Bởi vậy, mấy đứa bạn học vùng Trung Đông cứ xin tôn Hiền làm sư phụ. Thế mà, kết quả của bằng tú tài không như Hiền mong đợi, vì điểm thi vấn đáp quá thấp. Trường hợp của Hiền giống vài học sinh Việt khác: đọc và viết giỏi, nhưng nghe và nói lại gặp vấn đề. Có những giám khảo người Đức, họ ít dịp nghe người ngoại quốc, nhất là người Á châu nói tiếng Đức. Cho nên, nhấn giọng, phát âm không chính xác, giám khảo không hiểu, không chấm điểm được.

Rời trường, bịn rịn chia tay, bạn bè trao đổi nhau địa chỉ, hẹn nhau mỗi năm hội ngộ một lần. Tính vậy thôi, đâu ai thực hiện được. Ai nấy còn bao nhiêu nỗi âu lo, trăn trở trước ngưỡng cửa đại học. Những năm thập niên 80, chưa có điện thoại di động, chưa có internet. Những ai sống với gia đình, còn có điện thoại bàn. Những người tứ cố vô thân như Hiền, chỉ mượn tạm địa chỉ của người quen. Xin được chỗ học ở tỉnh nào, mới đến đây tìm nơi ăn ngủ.

Quỳnh Tương và hai người chị học cùng trường với Nhân ở Frankfurt, miền Trung nước Đức, nhưng khác ngành. Được thời gian ngắn, hai chị lập gia đình, theo chồng, đổi đi học ở tỉnh khác. Thịnh thoảng, muốn gặp Nhân, nàng phải hẹn năm lần bảy lượt. Nhân kể, Hiền lặn độn trong chuyện học hành. Do thiếu điểm, Hiền không được chọn đúng trường, đúng môn mình muốn học. Hiền lưu lạc về tận Konstanz, một tỉnh cực nam nước Đức, sát biên giới Thụy Sĩ. Nghe Nhân bảo, Hiền gọi lời thăm Quỳnh Tương, lòng nàng xôn xao nhớ những ngày tháng êm đềm nơi trường làng. Nàng nhờ Nhân chuyển lời hỏi thăm đến Hiền.

Thời gian sau, mỗi người có những bận rộn riêng. Có lần Nhân gọi, nàng vắng nhà. Nhân nhắn tin. Nàng gọi lại Nhân. Không gặp Nhân. Nàng cũng gọi lời nhắn. Mà chẳng thấy Nhân gọi lại. Từ đấy, nàng mất luôn liên lạc với Nhân và cũng chẳng còn tin tức gì về Hiền. Nàng có bạn bè mới. Vào những dịp lễ cũng có tụ tập, ăn uống. Nhưng không còn không khí vô tư như thuở học trò. Lật cuốn Album có mấy tấm hình thuở trường làng, lòng Quỳnh Tương băng khuâng nhớ trường xưa. Nhìn những tấm hình chụp chung với nhiều người, nàng đưa mắt dò tìm những khuôn mặt bạn bè. Trong hình, Hiền và Quỳnh Tương thường là người ở hàng đông, người ở hàng tây. Chắc tại vì, hồi đó, hai đứa có tịch, nên rục rịch, không dám đứng gần.

Bê Bê đã đến bên Quỳnh Tương tự lúc nào, khều khều vai áo nàng:

- Di Út, bây giờ mình phải về. Chút nữa con đi sinh nhật của bạn con.

Cu Tí tường thuật:

- Bê Bê nó ăn cái bánh táo của dì Út. Hồi nãy nó hỏi xin dì. Mà không nghe dì nói gì hết. Bánh này phải ăn nóng mới ngon. Bây giờ bánh vô bụng nó rồi.

Nàng chần chờ, muốn lại xếp hàng, mua đại một món gì, rồi tiện dịp, đưa số điện thoại để Hiền liên lạc. Nàng nhìn về phía quầy, Hiền vẫn bận rộn với dãy khách hàng đang đứng chờ.

Quỳnh Tương nhẹ nhàng bảo mấy đứa cháu:

- Không sao. Bây giờ mình về nhà nhe.

Nàng băn khoăn, không biết Hiền có kịp ngược lên, thấy nàng và đám cháu đang rời tiệm. Giữa tiếng lao xao cười nói của bầy trẻ, nàng bồi hồi đọc khẽ câu thơ: *chút ngày xưa gặp tình cờ/ thoáng hương mùa cũ như vừa đâu đây***.

Hoàng Quân

* Bây giờ còn nhớ hay không, thơ Nhất Tuấn, nhạc Anh Bằng

<https://www.youtube.com/watch?v=jjdH8bXAn0g>

** Thơ, Trần Thị Cổ Tích